



"Karen Skytte" <KS@ac.dk>

25-11-2005 10:22

Til <Kirsten.Lippert@uvm.dk>

cc "Betina Thomsen" <bt@ac.dk>, "Hølge Nielsen"
<hn@magister.dk>

bcc

Emne Høring over udkast til forslag til lov om uddannelse til
pædagog

Journalisering af indgående post

Sagsnummer 057.041.021

Sagstitel Pædagoguddannelseslov

Dokument-id 219.241.023

Sagsbehandler Kirsten Lippert

Emne Høring over udkast til forslag til lov om uddannelse til
pædagog

Historik Registreret den 28-11-2005 09:59:02 på sag nummer
057.041.021, og med svar løbenummer 219.241.023.

Kære Kirsten Lippert

AC skal henvise til høringssvaret fra Dansk Magisterforening - og AC har ikke yderligere bemærkninger.

Venlig hilsen

Karen Skytte
Chefkonsulent

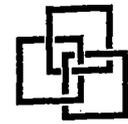
Akademikernes Centralorganisation

Postboks 2192 • Nørre Voldgade 29 • 1017 København K

Telefon 33 69 40 40 • Telefon direkte 33 69 40 76 •

Mobil 22 49 58 65 • Fax 33 93 85 40

Internet www.ac.dk • e-mail ks@ac.dk



Amtsråds-foreningen

Undervisningsministeriet
Afdelingen for videregående uddannelse
Kontoret for videregående pædagogiske uddannelser
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Sendt til e-mail: Kirsten.Lippert@uvm.dk

22-11-2005
Sag nr. 03/2255
Dokumentnr. 98811/05

Høring over udkast til forslag om lov om uddannelsen til pædagog (professionsbachelor)

Amtsrådsforeningen har den 7.november fra Undervisningsministeriet modtaget udkast til forslag om lov om uddannelsen til pædagog (professionsbachelor) til høring med svarfrist den 25. november 2005.

Nedenfor følger Amtsrådsforeningens bemærkninger til udkastet til lovforslaget. Amtsrådsforeningen tager forbehold for en endelig tilbagemelding, når lovforslaget har været politisk behandlet.

Lovforslaget har som hovedformål at styrke de færdiguddannede pædagogers kompetencer til at løfte opgaverne indenfor det pædagogiske arbejdsområde. Dette skal primært ske gennem en styrkelse af pædagoguddannelsens faglighed, bedre mulighed for fordybelse og for specialisering, samt en forbedret praktikuddannelse.

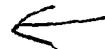
Amtsrådsforeningen tilslutter sig lovforslagets intentioner om et generelt kvalitetsløft af pædagoguddannelsen. Foreningen hilser det velkomment, at der fremover sikres specialiseringsmuligheder, der blandt andet er målrettet mennesker med nedsat funktionsevne og mennesker med sociale vanskeligheder.

Foreningen kan ligeledes støtte indførelsen af et tværfagligt element i pædagoguddannelsen, således at samarbejdet med andre relevante professioner fremmes.

Dampfærgevej 22
Postboks 2593
2100 København Ø
E-post: arf@arf.dk
Tlf. 3529 8100
Fax 3529 8300

Foreningen finder skærpelsen af adgangskravene til uddannelsen rigtig, men skal foreslå, at der som supplement til de foreslåede adgangskrav etableres adgangsgivende fagpakker, som det kendes fra eksempelvis sygeplejerskeuddannelsen.

Side 2 § 10 mt 1 ✓



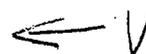
Amtsrådsforeningen kan konstatere, at der i lovforslaget gives en række bemyndigelser til ministeren til at fastsætte nærmere regler på en række centrale områder af pædagoguddannelsen. Det drejer sig blandt andet om

:

- Fagernes og de faglige elementers, liniefagernes og specialiseringsområdernes prioritering og vægtning i den samlede uddannelse,
- Fagområdernes mål, organisering, omfang og centrale kundskabs- og færdighedsområder (CKF'er), samt deres indbyrdes samspil og sammenhæng.
- Det tværfaglige elements mål, omfang og indhold
- Målene for de enkelte praktikperioder, kravene til de studerende, sikringen af progressionen.

Amtsrådsforeningen vurderer, at de nævnte elementer har afgørende betydning for uddannelsens samlede kvalitet. Foreningen kan derfor først vurdere, om lovforslaget lever op til de bagvedliggende intentioner, når bekendtgørelserne foreligger.

Amtsrådsforeningen kan støtte, at de studerendes uddannelsesmæssige udbytte af praktikuddannelsen styrkes. Foreningen finder imidlertid ikke, at de foreslåede ændringer sikrer en kvalitativ forbedring af praktikuddannelsen. Foreningen anbefaler i den forbindelse, at man indfører en rent SU-finansieret praktik. Dels med henblik på at styrke læringsaspektet i praktikuddannelsen, dels af hensyn til mulighederne for at udvide praktikfeltet til i højere grad også at omfatte små og specialiserede institutioner.



Amtsrådsforeningen deltager naturligvis gerne i det videre arbejde i forbindelse med udformning af bekendtgørelse.

Amtsrådsforeningen forventer, at de økonomiske konsekvenser kompenseres efter gældende DUT-regler.

Med venlig hilsen

Tommy Kjelsgaard



usk@bupl.dk
25-11-2005 14:48

Til kirsten.lippert@uvm.dk
cc awc@bupl.dk, aba@bupl.dk
bcc

Emne BUPL's høringssvar over forslag til Lov om uddannelse af professionsbachelorere som pædagog
Journalisering af indgående post

Sagsnummer 057.041.021

Sagstitel Pædagoguddannelseslov

Dokument-id 219.651.023

Sagsbehandler Kirsten Lippert

Emne BUPL's høringssvar over forslag til Lov om uddannelse af professionsbachelorere som pædagog

Historik Registreret den 28-11-2005 10:28:57 på sag nummer 057.041.021, og med svar løbenummer 219.651.023.

Kære Kirsten Lippert

I henhold til aftale med Anders W. Christensen fremsendes BUPL's høringssvar hermed elektronisk, og I bedes se bort fra det tidligere fremsendte.

Venlig hilsen
Ulla Skytte

Ulla Skytte
BUPL, FU- og direktørstab
Blegdamsvej 124, 2100 København Ø
mailto:usk@bupl.dk - tlf.: 3546 5190 - fax: 3546 5039

Oversigt over vedhæftede filer:

(1.doc) : Brev til UVM: BUPL's høringssvar over forslag til Lov om uddannelse af



professionsbachelorere som pædagog 1.doc

Undervisningsministeriet
Afdelingen for videregående uddannelse
Kontoret for videregående pædagogiske uddannelser
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Dato: 25-11-2005
Deres ref.:
Vor ref.: 50-U10/20001
Sagsbehandler: AWC/bba

BUPL's hørings svar over forslag til Lov om uddannelse af professionsbachelorer som pædagog

Indledende bemærkninger.

BUPL beklager, at ministeren i sit forslag til revision af pædagoguddannelsen har valgt ikke at gennemføre flere af de nødvendige forbedringer, som BUPL og andre med interesse for pædagoguddannelsen har anbefalet. Forslagets positive og negative sider er i overskriftsform:

På positivsiden kan fremhæves:

- Der er indført en ny fagrække, som bedre tilgodeser det professionsområde, som uddannelsen retter sig mod.
- Der sikres en bedre mulighed for mild specialisering og fordybelse indenfor pædagoguddannelsens aktivitets- og kulturfag.
- Der indføres et uddannelseselement, som kvalificerer det tværprofessionelle samarbejde.

På negativsiden skal bemærkes:

- **Der mangler en helt grundlæggende revision af praktikken**, som omfatter varighed, økonomiske, indholdsmæssige- og strukturelle forhold. Den lønnede praktik er ifølge Danmarks Evalueringsinstitut pædagoguddannelsens helt store akilleshæl, og den ændrer ministerens lovforslag ikke på.
- **Specialiseringen betyder en skævvridning og nedprioritering af daginstitutionsområdet, som omfatter 70% af pædagogers arbejdsmarked** og vil give uoverstigelige problemer med at gennemføre forslaget i praksis. Det giver ikke mening at specialisere sig alene inden for socialpædagogikken, idet pædagoger i normalinstitutioner skal kunne håndtere alle tre grupper ikke mindst set i lyset af den rummelighedsdagsorden, der er sat i forbindelse med kommunalreformen.
- De faglige elementers prioritering, indhold og indbyrdes forhold er fraværende i forslaget og giver ministeren al for stor magt til fastlæggelse af ECTS-point og CKF'er.

Hvis ikke der sker ændringer af lovforslaget, vil de negative elementer overskygge de positive. Det er nødvendigt at gennemføre en revisionsproces, hvor uddannelsens interessenter reelt inddrages i udformning af pædagoguddannelsen.

Generelle kommentarer.

UNDERSVISING

Helt grundlæggende betyder lovforslagets fravær af forslag til nødvendige strukturelle og økonomiske ændringer, at lovforslagets intentioner om at styrke fagligheden svækkes betydeligt. Det undrer BUPL, at regeringen ikke følger sine egne forslag og intentioner, som dels er blevet anbefalet i Globaliseringsrådet, dels er fremkommet i MVU-rådets anbefalinger. Forslag som peger på en styrkelse af fagligheden og mere kvalitet i praktikken i MVU-uddannelserne.

Grundlaget for at vurdere den foreslåede fagrække, praktikken og specialiseringen, afhænger af den indholdsbestemmelse og de nærmere regler i disse elementer, som ministeren gives udstrakte beføjelser til at fastsætte. Fremgangsmåden finder BUPL uheldig, da det rejser stor usikkerhed om hele fundamentet for den forestående revision. BUPL deltager gerne i det videre arbejde med udformning af en bekendtgørelse, da en række af de forslag, som BUPL har foreslået, ikke er medtaget i bemærkningerne til lovudkastet.

Generelt finder BUPL det problematisk at forholde sig til lovforslaget, sådan som det foreligger, fordi det er fyldt med uafklarende forhold, som kun ganske kort eller slet ikke er beskrevet. Det gælder for eksempel de foreslåede fags indhold og omfang og den foreslåede specialisering. Derfor vil BUPL - af hensyn til Folketingets mulighed for en dækkende vurdering af forslaget - opfordre til, at lovforslaget bliver uddybet med mere præcise oplysninger, inden det bliver fremsat i Folketinget.

Den nuværende uddannelses praktikordning hviler dels på betænkning 1213 af november 1990, som blev til i et samarbejde mellem Undervisningsministeriet og arbejdsmarkedets parter, og dels på en overenskomst mellem arbejdsmarkedets parter. Det undrer BUPL, at ministeren viderefører en praktikordning, hvis grundlag bygger på aftaler indgået med arbejdsmarkedets parter uden først at have drøftet det med parterne. Vi finder, at bestemmelsernes overførsel til en ny lov vil kræve en genforhandling.

BUPL beklager, at lovforslaget er udarbejdet uden væsentlig dialog eller inddragelse af en af uddannelsens væsentligste interessenter. Et tilsagn som ministeren ellers gav BUPL på et møde i juni 2005. Det er tydeligt for resultatet, at ministeren ikke til fulde har gjort brug af den viden og ekspertise, som BUPL - og andre interessenter på området - repræsenterer.

Konkrete bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

§5 Uddannelsens fag og faglige elementer

Umiddelbart ser BUPL, at den foreslåede fagrække kan være meget fornuftig og ser også de generelle beskrivelser i bemærkningerne til §5 som forbedringer i forhold til den eksisterende uddannelse. BUPL finder, at pædagogers faglighed kan styrkes ved at reducere antallet af obligatoriske fag og faglige elementer, og at det samtidig betyder, at uddannelsens faglige elementer bliver professionsrettede. BUPL vil opfordre til, at der i loven bruges betegnelsen fagområder i stedet for fag, da det netop signalerer, at de eksisterende fagforståelser brydes op, og der skal skabes et nyt indhold, som ikke alene tænkes i fag-faglige termer, men at fagområderne tværtimod bliver professionsrettede.

BUPL finder det bekymrende og uhensigtsmæssigt, at det er helt usikkert, hvordan fagområderne prioriteres og vægtes. Der findes ingen angivelser af hvor mange ECTS point der nytteligt ER I ET enkelte fagområder. Det eneste sted, der anføres en prioritering, er i fagområdet dansk, kultur og kommunikation, hvor det fremføres, at det skal have "et væsentlig større omfang end i dag", men hvad betyder det? Og hvad indebærer det mere konkret, at de nye fagområder vil rumme elementer fra de tidligere fag?

Fagområdet pædagogik er nævnt som det første i rækken af faglige elementer, og BUPL vælger at fortolke det som uddannelsens hovedfag, uden at dette dog er præciseret i bemærkningerne til lovforslaget. Endvidere er pædagogik kun beskrevet meget kort og reduktionistisk. Pædagogik er et fagområde, der skal beskrives i relation til den pædagogiske profession, og som både forholder sig til handlinger, planlægning, gennemførelse og refleksion af pædagogiske processer, og hvor pædagogen skal kunne kommunikere de forskellige pædagogiske processer til forskellige interessenter. Endvidere består pædagogik af teoretiske, metodiske og etiske dimensioner; som relaterer sig til beslægtede fag som psykologi, filosofi, antropologi og sociologi og en række tværgående elementer, som fx forsøgs- og udviklingsarbejde, pædagogisk ledelse og pædagogisk æstetik. En præcisering, som BUPL gerne så i lovforslagets bemærkninger, men som ellers bør indarbejdes i bekendtgørelsen.

BUPL er tilfredse med, at fagområdet dansk, kultur og kommunikation nævnes i sammenhæng med hinanden i overskriften i loven, men undrer sig over, at det i bemærkninger bliver reduceret til faget dansk og en bestemt forståelse af faget dansk - som et fag, der skal give pædagoger bedre forudsætninger for at bidrage til børns sproglige udvikling. For BUPL er det væsentligt, at fagelementerne dansk, kultur og kommunikation ses i sammenhæng med hinanden, da det er væsentligt, at uddannelsen medvirker til at styrke de studerendes formidlingsevne i relation til de forskellige sammenhænge, pædagoger arbejder i, f.eks. ved udarbejdelse af pædagogiske læreplaner, underretninger og handleplaner for børn og unge. BUPL foreslår endvidere, at IT, både som kulturelt fænomen og som redskab, knyttes til fagområdet. Endvidere skal det påpeges, at BUPL finder det problematisk, at lovforslaget nogle gange beskriver dansk som et fag, der handler om sprogudvikling, og andre steder som sprogstimulering. Sprog(stimulering) lægger op til en ensidig envejskommunikation frem for dialog, som er forudsætningen for sproglig udvikling.

I relation til liniefagene bør det i bemærkninger til lovforslaget beskrives, at de studerendes valg af liniefag først finder sted efter første semester på uddannelsen, hvor de studerende har gennemgået en introduktion til alle tre liniefag.

I forlængelse heraf er det meget problematisk, at §5 stk. 2. giver ministeren beføjelser til at fastsætte de nærmere regler om fagene og de faglige elementer. Grundlaget for at vurdere fagene og de faglige elementer i disse afhænger af, hvordan fagområdernes mål, organisering, omfang og centrale kundskabs- og færdighedsområder (CKF'er) og ikke mindst deres indbyrdes sammenhæng fastsættes.

§6 Specialisering

BUPL finder, at forslaget om specialisering er meget problematisk for daginstitutionsområdet. Det bygger på en målgruppeforståelse, der er utidssvarende, og som i øvrigt ikke lever op til de forandringer, der vil ske i forbindelse med kommunalreformen. BUPL er enige i, at en ny uddannelse bør indeholde mere formaliserede fordybelsesperioder, som både indeholder en

teoretisk fordybelse, en fordybelse i praktikken og en specialisering inden for de enkelte og kulturfagene. En anbefaling som også er beskrevet i Danmarks Evalueringsinstituts **MINISTERIET** "Evalueringen af pædagoguddannelsen."

For BUPL er det vigtigt, at disse perioder tænkes i forhold til professionens arbejdsområde og arbejdsopgaver, som ofte går på tværs af den målgruppætænkning, som lovforslaget helt gennemgående er et udtryk for. Fordybelsen i uddannelsen skal ske i en kombination mellem pædagogik, liniefagene og praktikkerne. 70% af pædagogerne arbejder efter endt uddannelse på daginstitutionsområdet, hvorfor den specialisering, som ministeren foreslår, er helt utidssvarende i forhold til den virkelighed, de studerende vil møde, når de kommer ud på arbejdsmarkedet.

Det pædagogiske arbejdsmarked er meget bredere end det, de tre specialiseringsmuligheder tegner et billede af. Det fremgår klart f.eks. af Pædagogers kompetenceprofil, som ministeriet selv har været med til at udforme. Hermed bremser den foreslåede specialisering for opfyldelse af formålet i § 2 om, at uddannelsen er en generalistuddannelse, der kvalificerer til at varetage arbejdsopgaver inden for hele det pædagogiske beskæftigelsesområde. En specialisering af denne art lever ikke op til intentionerne om rummelighed og arbejdet med negativ social arv i daginstitutioner.

BUPL vil derfor anbefale, at lovforslaget supplerer målgruppætænkningen med en pædagogisk fordybelse indenfor et af områderne: pædagogiske metoder, tværprofessionelt arbejde eller pædagogisk arbejde i mødet med det uventede og anderledes. Endvidere er det nødvendigt, at den måde uddannelsen tilrettelægges på, giver mulighed for denne fordybelse - noget der ikke kan gennemføres med den manglende ændring af praktikken.

§ 7 Det tværprofessionelle samarbejde

BUPL er tilfreds med, at der indtænkes et tværprofessionelt element i uddannelsen. Det er helt nødvendig i forhold til løsninger af de pædagogiske udfordringer og politiske visioner, eksempelvis på skoleområdet og i forebyggelsesarbejdet med socialt udsatte børn og familier. For BUPL er det vigtigt at understrege, at det er samarbejdet med andre professioner, som er afgørende, hvorfor BUPL anbefaler betegnelsen tværprofessionelt, frem for den af ministeriet foreslåede betegnelse tværfaglig. BUPL mangler også her en mere præcis indholdsbeskrivelse og fastlæggelse af vægtning og varighed. I bemærkninger til loven fremgår det, at sygeplejerskeuddannelsen har et sådan fastlagt element. BUPL anbefaler, at det indgår med samme vægtning som i sygeplejerskeuddannelsen.

BUPL har sammen med KL, PRS og SL foreslået et tværprofessionelt element, der udgør 8 ETCT point og kan kombineres med forskellige specialiseringsmuligheder, hvilket adskiller sig betydeligt fra lovforslagets ideer. Da ministeren åbenlyst ikke har bestemt sig for, hvordan det mere specifikt kunne tænkes, kunne ministeren med fordel lade sig inspirere af dette forslag.

§ 8 Praktik

Praktikken er ikke grundlæggende blevet ændret i lovforslaget, hvilket BUPL finder helt uacceptabelt. Den nuværende uddannelses største problem er praktikkens form, længde, indhold og samspil med de øvrige uddannelseselementer. Lovforslaget løser ikke dette grundlæggende problem. Skal revisionen af pædagoguddannelsen samlet set lykkes, kræver det en styrkelse af kvaliteten og fagligheden i uddannelsen til gavn for brugerne og de ansatte på området.

BUPL mener, at der skal ske en ændring på følgende prioriterede områder:

SEMINARIEUNDERVISNING

MINISTERIET

- At studerende får bedre mulighed for at studere ved at ændre finansieringen fra lønnet til SU-finansieret praktik, hvor de studerende står udenfor normeringen.
- At praktikken forkortes, og seminarieundervisningen forøges.
- At praktikken indholdsmæssigt styrkes.
- At samspillet mellem praktikundervisning og seminarieundervisning forbedres i form af bedre betingelser og muligheder for vejledning.

EVU's
MTE

Der påpeges, at Ministeriet følger Evalueringsinstituttets evaluering af pædagoguddannelse i 2003, hvilket er en sandhed med modifikationer f.eks. i forhold til praktikken, som anbefales afkortet til 12 måneder, og det anbefales, at der bliver fire praktikperioder med hver sit fokus. Evalueringsrapporten siger eksempelvis om praktikordningen: "Den eksisterende ordning har så mange indlysende svagheder, at den må omstruktureres" (s. 172.). BUPL og samtlige andre interessenter på området har tilsluttet sig denne kritik, og det virker derfor uforståeligt, at ministeren ikke har valgt en grundlæggende omlægning af praktikken.

SU/LØNNET

I ministerens redegørelse om pædagoguddannelsen (s. 30) er der flere væsentlige begrundelser for overgang fra lønnet til SU-praktik bl.a. "... at den lønnede praktik begrænser muligheder for praktik i en række relevante typiske personalemæssige små pædagogarbejdspladser på grund af vanskeligheder med finansiering af praktiklønnen" og "... at det i lønnet praktik er vanskeligt at fastholde den studerendes læring som det primære, fordi den studerende indgår som en del af institutionernes normerede personale". Men ministeren fastholder den lønnede praktik og de normeringsforhold, som gør, at læring ikke kan fastholdes som det primære. Derfor stiller BUPL sig uforstående ovenfor, hvorfor ministeren ikke følger de anbefalinger, som der er givet på området, og som der i det første lovudkast var lagt op til.

PRAKTIK

BUPL mener, at praktikkens samlede længde bør forkortes. Praktikken har i dag et uforholdsmæssigt stort omfang på 39% af uddannelsens samlede længde, hvilket er væsentligt mere end sammenlignelige MVU-uddannelser. Der er behov for mere tid til seminarieundervisning, hvor både teoretiske, metodiske og forskellige vidensområder skal styrkes. BUPL anbefaler, at der maksimalt er 1 års praktik svarende til 60 ECTS-point.

INDHOLD

Indholdsmæssigt er der i det foreliggende forslag sket en styrkelse af praktikken ved at præcisere at øge kravene til forberedelse, gennemførelse og efterbehandling. Det sker dog omkostningsfrit, da der ikke er foreslået yderligere tiltag i form af at konvertere praktik til seminarieundervisning. Endvidere mangler der en beskrivelse af, hvordan progressionen skal beskrives og tilrettelægges. Der mangler klart definerede mål for hver praktikperiode og en beskrivelse af de krav, der stilles til de studerende. Evalueringsinstituttets anbefalinger og det forslag, som de fire hovedinteressenter har fremsendt til ministeren, foreslår en introduktionspraktik, en undersøgelsespraktik og en fordybelsespraktik, som på forskellig vis bidrager til dens studerendes læring i praktikken.

PRAKTIK
EFTERBEHANDLING

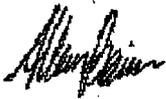
En af forudsætningerne for at skabe et bedre samspil mellem seminarieundervisning og praktikundervisning er, at praktikvejledningen forbedres på praktikinstitutionen. En forudsætning for denne styrkelse er, at uddannelsesniveaue for praktikvejledere hæves. Det kan ske ved, at Ministeriet kræver, at alle praktikinstitutioner over en treårig periode får en uddannet praktikvejleder. Det virker, som om hele debatten - dokumenteret gennem utallige undersøgelser om praktikken og praktikvejledningens indhold, rammer og vilkår - helt er forbigået ministerens opmærksomhed.

Konsekvensen af den manglende omlægning af praktikken sammenholdt med at MINISTERIET lovforslaget ønskes en sammenhæng mellem specialisering og den sidste praktik, betyder en kompliceret og helt urealistisk tildeling af praktikpladser til de studerende. De studerende får ikke alene vanskeligheder med at få opfyldt deres praktikønske, men også problemer med at gennemføre deres specialisering og efterfølgende arbejde med bachelorprojektet.

§ 10 Om adgangskrav til uddannelsen

BUPL vil gerne kvittere for, at ministeren har skærpet adgangskravene til pædagoguddannelsen. En stramning, der både kan begrundes i de øgede krav til gennemførelse af en professionsuddannelse, men som også har betydning for udførelse af det pædagogiske arbejde, hvor betydningen og omfanget af skriftlig og mundtlig kommunikation er øget. BUPL vil derfor foreslå en præcisering i bemærkningerne til lovforslaget, således at der fortsat skal være plads til personer med mindst 2 års relevant erhvervs erfaring, men med en skærpelse i forhold til det gældende, ved herudover at kræve dansk på gymnasialt A-niveau samt to fag på B-niveau. Desuden mener vi, at personer med en PGU for at få adgang skal stilles overfor samme krav om dansk på gymnasialt A-niveau samt to fag på B-niveau.

Med venlig hilsen



Allan Baumann

Medlem af Forretningsudvalget



Til

23. november 2005

Undervisningsministeriet
Afdelingen for videregående uddannelse
Kontoret for videregående pædagogiske uddannelser
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K.
Att.: Kirsten Lippert

Høring over udkast til forslag om lov om uddannelsen til pædagog (professionsbachelor)

Børne- og Kulturchefforeningen (BKF) kan grundlæggende tilslutte sig en revision af pædagoguddannelsen. Det er der klart behov for.

BKF har med tilfredshed bl.a. noteret sig

- at målet er et fagligt løft af uddannelsen bl.a. med indførelsen af centrale CKF'er
- at der lægges op til én bred uddannelse – en generalistuddannelse med specialisering
- at uddannelsen tilrettelægges, så det giver mulighed for samarbejde med andre uddannelser. BKF vil særligt pege på det hensigtsmæssige i samarbejde med læreruddannelsen og socialrådgiveruddannelsen vedr. bacheloropgaven
- at praktikken og praktikuddannelsen styrkes
- at der nu skabes mulighed for, at den studerende kan komme i praktik i børnehaveklassen
- at bachelorprojektet skal udformes således, at det i videst mulige omfang sikres sammenhæng mellem den praktiske og teoretiske del af uddannelsen
- at der stilles krav om aktiv deltagelse i uddannelsen
- at der sikres en samlet styring af antallet af pædagog-uddannelsespladser. Det virker absurd, at vi i dag uddanner flere pædagoger end arbejdsmarkedet kan opsuge samtidig med, at der er underskud af andre professionsbachelorer
- at der er øget fokus på sprogstimulering/sprogudvikling for børn

BKF har dog en række centrale kritikpunkter, som lovforslaget er udformet:

1. Det bør i loven pointeres, at indgangsniveauet skal være på gymnasialt niveau. Et lavere niveau – som beskrevet i bemærkningerne – vil fortsat afføde, at det



faglige niveau i uddannelsen *ikke* er tilstrækkeligt. BKF er af den opfattelse, at et gymnasialt indgangsniveau er en forudsætning for, at de studerende har en reel chance for at gennemføre studiet og for efterfølgende at kunne fylde jobbet som pædagog på normal- og specialområdet ud. ← ✓

BKF vil endvidere pointere vigtigheden af, at de pædagogstuderende har tilfredsstillende dansk-kompetencer - og ikke mindst skriftlig fremstilling, idet der i kommunerne lægges stor vægt, at de ansatte kan arbejde med skriftlig dokumentation. ← ✓

2. BKF tilslutter sig opdelingen i § 6 stk. 1 i tre forskellige specialiseringsretninger. Men beskrivelsen af fagrækken, som den fremgår af § 5 og bemærkningerne, må BKF decideret tage afstand fra. Det drejer sig særligt om:
 - De 3 liniefag. Det er afgørende, at *alle* pædagoger, som skal arbejde på børn- og ungeområdet har kendskab til alle 3 liniefagsområder. Det er ikke en acceptabel løsning på problemet, når der i bemærkningerne henvises til, at den færdiguddannede pædagog efter uddannelsens afslutning kan opnå en bredere faglig profil ved at tage yderligere linjefag som efteruddannelse – den brede faglige profil skal grunduddannelsen tilgodese. Det er således en nødvendighed, at der etableres et grundmodul for alle studerende på disse tre områder ←
 - Af bemærkningerne fremgår det, at en del af de eksisterende fag og fagområder vil blive indarbejdet i den nye fagrække, og der nævnes bl.a., at faget pædagogik også skal indeholde filosofi, antropologi, psykologi og sociologi. Denne oplistning kan give anledning til betænkeligheder med hensyn til, om det (udviklings)psykologiske perspektiv og dermed det enkelte barns udvikling "drukner". Det er problematisk, at lovforslaget og tilhørende bemærkninger helt mangler fagligt og uddannelsesmæssigt fokus på, at de fleste fremtidige pædagoger skal have et indgående kendskab til børn og unges normaludvikling, bl.a. for at kunne arbejde meningsfuldt også med specialområdet. Desuden er det samfundsmæssige fokus på læring og indlæring steget ganske betragteligt, og skal fremtidens pædagoger kunne honorere disse skærpede krav, kræver det som nævnt en stor viden om det normale, for at kunne begribe, beskrive og udvikle det særlige.
3. Langt den største del af de uddannede pædagoger vil få sit daglige virke på børne- og ungeområdet (dagtilbud, SFO, skole mv.). Med virkning fra 01.08.04 er lovændringen om pædagogiske læreplaner i dagtilbud trådt i kraft. Et tilsvarende lovsæt er annonceret på SFO-området. Læring nævnes overhovedet ikke i lovteksten og af de almindelige bemærkninger til lovforslaget nævnes, at pædagoger varetager "udviklings- og omsorgsopgaver..." Dette bør ændres til "lærings og omsorgsopgaver" og bredes markant ud i bemærkningerne. Derfor bør der i lovteksten og/eller i bemærkningerne sættes kraftigere fokus på begrebet "læring". ←
4. *Praktikken* – Udover det problematiske i, at den lønnede praktik ikke er afskaffet, rummer beskrivelsen af den fremtidige praktik fortsat en række problemer, herunder bl.a.:
 - a. fremtidige fordelingsnøgle er uklar. Det fremgår, at der i øget omfang skal tilvejebringes praktikpladser i børnehaveklasser og i små specialiserede. ←

institutioner – og det skal ske udgiftsneutralt. Desuden er det uklart, hvem der har den afgørende stemme, hvis parterne i fordelingen ikke kan blive enige.

- b. specialiseringen og underopdelingen af praktikken fremstår meget kompleks, og det er på nuværende tidspunkt svært at se, hvordan specialiseringen (og tilhørende underopdeling) spiller sammen med den ændrede fagrække.
- c. kravet til vejlederne i institutioner vil, med lovforslaget og bemærkningernes angivelse af indholdet i den kommende bekendtgørelse, stige markant. Lovforslaget beskriver ikke, hvordan man forestiller sig at sikre det nødvendige kompetenceløft, især når lovforslaget sigter mod udgiftsneutralitet.
- d. ansvarsfordelingen omkring praktikken skal beskrives i en kommende bekendtgørelse. Det tilslutter BKF sig, men man kan være bekymret for, om og i hvilket omfang uddannelsesinstitutionerne får vetoret i forhold til den fremtidige bedømmelse af de studerendes praktik. Som det er i dag, har institutionerne og kommunerne meget vanskeligt ved at "dumpe" studerende, da seminariet har vetoret. Det fremmer ikke kvaliteten og anseelsen omkring uddannelsen, at man stort set ikke kan dumpe i den nuværende pædagoguddannelses praktikker.
- e. lovforslaget og tilhørende bemærkninger har et meget lille fokus på beskrivelse af krav til skriftlighed i praktikkerne, det mangler beskrivelser af omfanget og niveauet af praktikopgaverne, og det mangler fuldstændig en sikring af institutionernes og vejledernes inddragelse og indflydelse på håndteringen og brugen af opgaven, herunder godkendelsen af, at opgaven har et kvalificeret fagligt niveau.

BKF deltager i øvrigt gerne i det videre arbejde med udarbejdelse af bekendtgørelse, CKF'er m.m.

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til BKF's formand børne- og kulturdirektør Per B. Christensen, Næstved Kommune, tlf. 55784922, e-mail perb@naeskom.dk

Børne- og Kulturchef Carsten Anderskov, Sundsøre Kommune tlf. 96 87 10 95
e-mail: ca@sundsore.dk
eller

Børne- og Undervisningsdirektør Klaus Nørskov, Albertslund Kommune tlf. 43686100,
e-mail klaus.norskov@albertslund.dk

p.b.v.

Klaus Nørskov

5

Undervisningsministeriet
Afdelingen for videregående uddannelse,
Kontoret for videregående pædagogiske uddannelser
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Høringssvar vedr. forslag til Lov om uddannelsen til pædagog (professionsbachelor)

Børnerådet skal endnu engang minde Undervisningsministeriet om at Børnerådet ifølge Socialministeriets bekendtgørelse nr. 2 af 5. januar 1998, skal høres i forbindelse med ny lovgivning og andre centrale udspil som vedrører børns liv og opvækst i Danmark. Stk. 3. lyder, "I forbindelse med lovgivningsinitiativer og andre initiativer, der har betydning for børns opvækstvilkår, vil Børnerådet blive hørt." Børnerådet er ikke ophørt på nærværende lovforslags høringsliste.

D.21. november 2005
Journalnr.: 3.1-2005-1109
sg

Vi skal i det følgende redegøre for Børnerådets overvejelser om forslaget til en ny pædagoguddannelse.

Generelle kommentarer

Børnerådet er tilfreds med, at Undervisningsministeren, i sin tidligere redegørelse om hhv. lærer- og pædagoguddannelsen og nu i lovforslaget, imødekommer ønsket fra mange sider om en reform af pædagoguddannelsen.

Børnerådet finder imidlertid lovforslaget for uambitiøst og savner på en række områder mere præcise beskrivelser af ideen med nye fagkombinationer, linjefag og opdelingen i specialiseringer. Og vi savner i lovforslaget eller dets bemærkninger, en oversigt over hvordan fordelingen af fag og timer sker, eksempelvis opgjort i ECTS points.

Børnerådet er ikke tilfreds med, at uddannelsens praktikdel ikke omfattes af ønsket om en reform, idet vi finder det betydningsfuldt at de studerendes mulighed for at fordybe sig i praktikperioderne styrkes. Børnerådet ser gerne en mere ambitiøs praktikomlægning, som afskaffer den lønnede praktik. Uanset at den synes velimplementeret på en række praktiksteder, er der stadig mange beretninger om mangelfuld praktikundervisning og for ringe planlægning af de studerendes virksomhed i de lønnede praktikperioder.

Børnerådet deler ministerens ønske om at skabe en mere ensartet pædagoguddannelse gennem at etablere centrale CKF'er. Børnerådet øn-

sker fortsat, at det enkelte CVU / seminarium skal kunne udbyde pædagoguddannelse med et særligt præg og fokus, og ønsker det præciseret i lovforslagets bemærkninger i indledningen.

Endelig finder Børnerådet at lovforslaget lider af en alvorlig mangel. Intet steds i lovens bemærkninger omtales det, at studerende gennem uddannelsen skal undervises i og stifte bekendtskab med FN's Konvention om Barnets Rettigheder, som er et helt centralt dokument for forståelsen af moderne barndom og børns situation i dag, og fundamentet for stadig mere lovgivning om børn og unge. Børnerådet finder, at undervisning i børns rettigheder som defineret i Børnekonventionen må indgå som et velbeskrevet krav i CKF'erne, således at pædagoger fremover både kender til og mestrer Børnekonventionen i praksis. Vi skal henvise til konventionens artikel 29 og 41, som indskærper nationalstaternes forpligtelse til at udbrede kendskabet til menneskerettigheder i undervisningen af børn, og som indskærper forpligtelsen til udbredelsen af Børnekonventionen.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte dele.

Ad. § 1. stk. 2

Her beskrives de overordnede kompetencer som uddannelsen skal bringe de studerende. Der savnes et element i punkterne 1-6.

Børnerådet ønsker for det første at der i pkt. 2, udover de "samfundsmæssige mål og værdier" også skrives "kultur" som de genstande pædagoger skal kunne formidle om. Og for det andet ønsker vi, at formidlingsopgaven i pkt. 2 beskrives som en dialogisk relation, ikke blot som formidling der kun går den ene vej. Målet må være, at de studerende, udover at mestre evnen til at fremstille en problemstilling og formidle et stof, også skal opnå en refleksiv sensibilitet overfor andre værdier end deres egne, institutionens eller samfundets.

Endelig savner vi i pkt. 4 en tilkendegivelse af, at pædagoger skal kunne opstille mål og metoder.

Ad. § 5.

Børnerådet savner at kategorierne "organisation og ledelse" indgår i fagrækken sammen med kommunikation, som nu bliver knyttet sammen med dansk og kultur. Med denne kobling risikeres at kommunikation for ensidigt bliver beskrevet som en didaktisk disciplin, der knytter sig til formidling af dansk sprog og kultur, snarere end som et middel til at etablere en demokratisk proces, hvor pædagogen interagerer med sin omverden.

Ad. § 7.

Børnerådet har noteret sig, at uddannelsen indeholder et tværfagligt element, som sigter mod at den studerende opnår samarbejdskompetence med andre professioner. Børnerådet savner mulighed for, at studieforløb fra andre mellemlange videregående uddannelser kan indgå som

moduler i pædagoguddannelsen. Vi skal efterlyse ministeriets svar på dm det vil kunne forekomme.

Ad. § 8.

Børnerådet er tilfreds med beskrivelsen af progression i praktikuddannelsen, og er enig i at den studerende skal udarbejde en praktikuddannelsesplan, som afspejler dette. Det forudsættes imidlertid, at praktikuddannelsesplanen tilrettelægges således, at der sikres sammenhæng med den øvrige uddannelse og med bachelorprojektet. Vi henviser dog til høringssvarets indledende bemærkninger.

Ad. § 11.

Børnerådet er tilfreds med adgangen til at godkende merit. Herunder at den særligt tilrettelagte uddannelse, under åben uddannelse, videreføres uændret. Vi noterer os dog, at det er blevet gjort så godt som umuligt for de studerende at selvfinansiere studiedeltagelse, hvorfor der er en stor risiko for at CVU'erne kun i beskedent omfang tilbyder den særligt tilrettelagte pædagoguddannelse i fremtiden. Det er et stort problem, for der vil også i fremtiden være en stor gruppe af pædagogmedhjælpere og dagplejere, for hvem den særligt tilrettelagte uddannelse er vejen til en varig arbejdsmarkedsforankring.

(←) 2.

Med venlig hilsen

Klaus Wilmann
Formand

Bente Ingvarsen
Sekretariatschef



BØRNESAGENS FÆLLESRÅD

Vesterbrogade 24, 2.th., DK 1620 København V. - Tlf.: 33 22 17 33 Fax: 33 22 17 50
e-mail: bf@boernesagen.dk - www.boernesagen.dk

København, den 24. november 2005

Undervisningsministeriet
Afdelingen for videregående uddannelse
Kontoret for videregående uddannelse

Att. Kirsten.Lippert@uvm.dk

Vedrørende høring over udkast til forslag til lov om uddannelsen til pædagog (professionsbachelor)

Børnesagens Fællesråd ser positivt på forslaget om at stramme op på fagrækken, da det vil give den enkelte studerende en mulighed for at specialisere og fordybe sig i fagtemaerne.

Specialiseringen er vigtig, fordi der i både det såkaldte normalområde (det største) og i specialområdet (handicap og udsatte grupper i samfundet) gør sig særlige behov og faglige forudsætninger gældende. Socialpædagogikken er ikke det største arbejdsfelt, men det ses i stigende omfang, at der er behov for medarbejdere med et indgående kendskab til dette arbejdsfelt.

Det er af afgørende betydning, at faget pædagogik bliver et selvstændigt hovedfag. Det må bestemt også betragtes som en tydeliggørelse af fagets identitet og muligheden for en tydelig faglighed i praksisfeltet.

Det bliver fremhævet i bemærkningerne til lovforslaget, at praktikperioderne er ganske betydningsfulde. Der fastsættes blandt andet mål for hver enkelt praktikperiode, ligesom praktikstederne skal sikre tilrettelagte forløb og arbejdsfunktioner, som retter sig mod de uddannelsesmæssige mål, og disse elementer indgår i den foreslåede praktikuddannelsesplan. Det er derfor vigtigt at bemærke, at der fortsat er behov for, at de studerende modtager en veltilrettelagt og fagligt velfunderet vejledning i deres praktikforløb. Derfor bør der sikres en kvalificeret vejlederuddannelse.

Med venlig hilsen

Peter Grevsen
Formand

/
Susanne Holmgaard Hansen
Sekretariatsleder

Dan 25. november 2009

Uddannelseskommissionen
Afdelingen for videregående uddannelser
Kommissionen for videregående pædagogisk uddannelse
Frobeniusgårdsvej 20
1470 København K

Ast Barstøl Lønner

Barnesvar vedrørende udkast til lovforslag om uddannelsen til pædagog (professionsbachelor)

Undervisningsministeren har den 7. november 2009 sendt udkast til lovforslag om uddannelsen til pædagog i henhold til § 2 i CVU-Retningskriterier.

Kollegiet har i forbindelse med lovforslaget været udført med særlig betænkning om oplysning af pædagoguddannelsen i forhold til sin eksistensplacering og det videregående uddannelsesbillede gennem oplysning og skærpede akademiske kvalitetskrav og praktik

CVU-Retningskriteriet vil påpege at MVU-levensårskriterierne grundlæggende omfatter uddannelser på professionsbachelorniveau, og at de enkelte uddannelser inden for denne overordnede ramme kan udvikles, godkendes og bekræftes i samarbejde med myndighederne. Selvsagt vil der være en uddannelse på professionsbachelorniveau ender ikke nødvendig og de kompetencer CVU-rettet uddannelsesplaner og lovgivning om uddannelsesplaner og kompetencer. I det gennemførelse af eksisterende uddannelser og udvikling af helt nye uddannelsesplaner der muligheder for uddannelsesplaner og lovgivning om et relevant udvalgt af de mest relevante nye uddannelser i Danmark. Det er ikke uddannelsesplaner og kompetencer, som uddannelsesplaner og kompetencer vil danne udgangspunkt for samarbejde med myndighederne i CVU-loven. Det vil skabe bedre mulighed for en løbende fornyelse af den enkelte professionsbacheloruddannelse, herunder forsøg og udvikling, som er forudsat af gennemførelsen af den og samarbejde med den pågældende uddannelse.

CVU-Retningskriteriet har følgende bemærkninger til selve lovforslaget:

Formål

I lovforslagets § 1 stk. 2 pkt. 2 hedder det at uddannelsen skal leve op til den mindste standard i al kunne. Formålet samfundsmæssige mål og værdier til alle ramset sproglig og kulturel baggrund.

Med denne formulering undskrænktes og svækkes formålsbeskrivelsen i forhold til den nuværende uddannelse, hvor de studerende uddannes til at "fastholde, formidle og udvikle kulturelle værdier". Der er med andre ord tale om, at hele uddannelsesspektret i formålsbeskrivelsen fjernes, hvilket kollegiet opfatter som meget uensigtsmæssigt.

Uddannelsens fag række og faglighed

Med lovforslaget ændres fag række i pædagoguddannelsen, jf. § 5. En vigtig ændring i forhold til den nuværende pædagoguddannelse er, at fagene pædagogik og dansk styrkes med en højere vægtning og et skærpet fokus.

... og ...

... og ...

... og ...

Medredskommun af ...

De nuværende ...

CVU-Rådskole ...

På baggrund af ovenstående ...

- Fagets mål, teori og metode ...
- Indholdet i fagets ...
- Den æstetiske fagmål ...
 - a) Krop, bevægelse og musik
 - b) Drama og værksted
 - c) Natur og teknik

praktik, som tilgængeliggør de kompetencer, der er nødvendige til at kunne udføre praktisk arbejde.

CVU-Rektoratet foreslår, at der i praksis skal indføres en lønnet praktikperiode, som er en del af den samlede praktikperiode. Formålet med denne ændring er at sikre, at de studerende får en god og relevant uddannelsesoplevelse. CVU-Rektoratet foreslår, at den samlede praktikperiode skal være på 12 måneder, hvoraf 6 måneder skal være lønnet praktik.

Formålet med skemaet er at sikre, at de studerende får en god og relevant uddannelsesoplevelse. Skemaet er udarbejdet af CVU-Rektoratet og er en del af den samlede praktikperiode. Skemaet er udarbejdet af CVU-Rektoratet og er en del af den samlede praktikperiode.

CVU-Rektoratet foreslår, at der i praksis skal indføres en lønnet praktikperiode, som er en del af den samlede praktikperiode. Formålet med denne ændring er at sikre, at de studerende får en god og relevant uddannelsesoplevelse. CVU-Rektoratet foreslår, at den samlede praktikperiode skal være på 12 måneder, hvoraf 6 måneder skal være lønnet praktik.

På baggrund af ovenstående anbefaler CVU-Rektoratet, at alle de nye studerende skal have en lønnet praktikperiode, som er en del af den samlede praktikperiode.

Praktik

CVU-Rektoratet finder det positivt, at forslaget har til hensigt at styrke lærerens forventninger til praktiken.

CVU-Rektoratet finder det uheldigt, at den lønnet praktik i henholdsvis 2. og 3. studieår bliver udført på et andet sted end i 1. studieår. Dette kan være en ulempe for de studerende, da de skal flytte og måske også ændre på deres bolig og andre forhold. CVU-Rektoratet foreslår, at den lønnet praktik i 2. og 3. studieår også udføres på det samme sted som i 1. studieår.

Bevarelsen af den lønnet praktik kan desuden give problemer med fordelingen af den sidste praktikindsats, hvor den studerendes valg af specialisering skal tages hensyn til. CVU-Rektoratet foreslår, at den lønnet praktik i 2. og 3. studieår også udføres på det samme sted som i 1. studieår.

Det fremgår ikke af loven, om – og i så fald hvordan – kombinationen af praktik i normal- og specialområdet skal kombineres med de studerendes valg af specialisering. Hvis en studerende har valgt specialisering inden for normalområdet, er der stor sandsynlighed for, at de vil komme til at arbejde på et andet sted end på det sted, hvor de har valgt specialisering. CVU-Rektoratet foreslår, at den lønnet praktik i 2. og 3. studieår også udføres på det samme sted som i 1. studieår.

CVU-Rektoratet anbefaler stærkt, at den lønnet praktik afskaffes.

Alternativt bør omfanget af øvelsespraktikken reduceres til 6 ETCS (svarende til 4 studieuger) og/eller den ene lønnet praktik fjernes med det formål at skaffe mere og påkrævet studietid.

Memorandum til CVU Rectoratet om de pædagogiske arbejdsforhold i CVU Rectoratet og på de enkelte skoler.
Elevrådene på de enkelte skoler har på deres møder i 2003 og 2004 behandlet følgende emner:

Bachelorprogram

CVU Rectoratet har i 2003 og 2004 gennemført en række tiltag for at sikre et godt studieforløb for bachelorprogrammerne. I 2003 blev der gennemført en række tiltag for at sikre et godt studieforløb for bachelorprogrammerne. I 2004 blev der gennemført en række tiltag for at sikre et godt studieforløb for bachelorprogrammerne.

CVU Rectoratet har i 2003 og 2004 gennemført en række tiltag for at sikre et godt studieforløb for bachelorprogrammerne. I 2003 blev der gennemført en række tiltag for at sikre et godt studieforløb for bachelorprogrammerne. I 2004 blev der gennemført en række tiltag for at sikre et godt studieforløb for bachelorprogrammerne.

Samarbejde med andre uddannelser

Samarbejde med andre uddannelser forekommer i CVU Rectoratet som en del af arbejdet med at sikre et godt studieforløb for bachelorprogrammerne. I 2003 og 2004 blev der gennemført en række tiltag for at sikre et godt studieforløb for bachelorprogrammerne.

Øvrige bemærkninger

CVU Rectoratet har i 2003 og 2004 gennemført en række tiltag for at sikre et godt studieforløb for bachelorprogrammerne. I 2003 blev der gennemført en række tiltag for at sikre et godt studieforløb for bachelorprogrammerne. I 2004 blev der gennemført en række tiltag for at sikre et godt studieforløb for bachelorprogrammerne.

Samlingsstedet CVU Rectoratets opfattelse af forløbet er ikke målt på de forventninger som formidling og lokalitetshåndtering, som er et af de vigtigste emner i uddannelsesarbejdet.

Vedligeholdelse

Harald Mikkelsen
Formand for CVU Rectoratet

1/ *Laust Jøen Jakobsen*
Laust Jøen Jakobsen
Formand for CVU Rectoratets
fagudvalg for pædagogiske uddannelser



Daginstitutionernes Lands-Organisation

Blågårdsgade 17 • 2200 København N.
Tlf. 70275520 • Fax 70275521
www.dlo.dk • dlo@dlo.dk

Undervisningsministeriet - Afdelingen for videregående uddannelse
Att.: Kirsten Lippert

København, den 25. november 2005

DLOs høringssvar vedr. udkast til lov om ny pædagoguddannelse.

DLO takker for muligheden for at kommentere forslaget til Lov om uddannelsen til pædagog, udkast af 2. november 2005. Vi er generelt enige i, at pædagoguddannelsen får en gennemgribende revision, men deler andre interessenters kritik af den forelåede praktik.

Praktik og "finansiering" af denne

DLO lægger vægt på at kvaliteten af praktikken forbedres. Dette burde efter vores opfattelse ske ved at der skabes en bedre dynamik mellem seminarieundervisning og praktikundervisning, hvilket kunne ske ved en forkortelse af praktikken – og en omlægning fra lønnet praktik til til SU-finansieret praktik.

Det fremsendte lovforslag betyder stort set at praktikken fortsætter uændret. Dermed forsvinder de gode intentioner til at løse de grundlæggende strukturelle og økonomiske problemer.

I det følgende koncentrerer vi os om paragrafferne 5, 6, og 8.

§ 5, Uddannelsens fag og faglige elementer.

Kommunikation, organisation og ledelse

Faget 'kommunikation, organisation og ledelse' er gledet ud, og dette kan bekymre DLO, idet vi som interesseorganisation for især selvejende daginstitutioner ved, hvor vigtige disse kompetencer er – først og fremmest i forhold til det ledende personale i institutionerne.

Vi noterer os dog med tilfredshed at 'kommunikation' fremover vil indgå i 'dansk, kultur og kommunikation'.

Psykologi og pædagogik

Faget 'psykologi' er gledet ud som selvstændigt fag, hvilket vi finder bekymrende, da vi mener, at der er så gode faglige argumenter og så lang en tradition for faget 'psykologi' i pædagoguddannelsen, at faget fortsat bør finde sin naturlige, selvstændige plads i uddannelsen.

Vi er dog naturligvis enige i, at faget 'pædagogik' bør have en meget fremtrædende plads i uddannelsen. Men ved at indbefatte 'psykologi' i faget 'pædagogik' kan man frygte at pædagogikken i nogen grad fortrænges til fordel for 'psykologi'. Lovændringen er dermed i risiko for ikke at medføre den tilsigtede styrkelse af faget 'pædagogik'.

Dansk, kultur og kommunikation

Det er godt at 'dansk' styrkes, og at den studerendes kulturelle og sproglige bevidsthed derved styrkes. Men vi foreslår, at yderligere tydeliggøres, at 'dansk', 'sproglig udvikling' og 'sproglig bevidsthed' bør resultere i forskellig pædagogisk praksis i daginstitutionssammenhæng og i skolesammenhæng. Vi mener, det bør præciseres direkte for de studerende, så man ikke utilsigtet sænker skolestarten ude i daginstitutionerne.

Liniefag

Der indføres 3 liniefag, hvoraf den studerende skal vælge ét: 1) Sundhed, krop og bevægelse, 2) Udtryk, musik og drama, 3) Værksted, natur og teknik.

Vi synes det er positivt, at de studerende kan specialisere sig inden for de tidligere 'aktivitets- og kulturfag'.

Erfaringer viser, at i institutioner hvor man lejlighedsvis ansætter eksempelvis en musiklærer, er det som regel sådan, at der i forvejen er ansat en pædagog, der behersker og bruger et musikinstrument i det daglige arbejde. Pædagoger kompenserer altså ikke for egne færdigheder, men supplerer dem.

Det er derfor positivt, at 'aktivitets- og kulturfagene' styrkes, ved at de studerende gives mulighed for at specialisere sig, også fordi mulighederne for videreuddannelse er ret begrænsede.

Vi ser dog gerne, at 'liniefagene' i fremtiden introduceres for de studerende i form af en generel fælles indføring i de enkelte fag som optakt til og grundlag for den studerendes valg af liniefag. Dette blandt andet fordi, det er et krav til fremtidens pædagoguddannelse, at en færdiguddannet pædagog via uddannelsen er rustet til at kunne imødekomme alle de krav, der stilles for at kunne opfylde indholdet af daginstitutionernes pædagogiske læreplaner. Et vist generelt kendskab til samtlige tre ovennævnte liniefag er derfor nødvendigt.

Religion/etik

Religion/etik bør efter DLOs opfattelse også være omfattet af og specifikt omtalt i beskrivelsen af uddannelsen.

I de danske daginstitutioner er børn med alle religiøse baggrunde, velkomne. Mødet mellem børn og voksne med forskellige religiøse baggrunde bliver stadig mere almindeligt i danske daginstitutioner.

I mange institutioner sættes pædagogiske diskussioner om rummelighed, inklusion, anerkendende relationer og værdibaseret ledelse fortsat på dagsordenen i forhold til religion/etik. Religionen og etikken kommer derfor til at indgå i fundamentet for diskussionen om det menneskesyn, som de pædagogiske principper udspringer fra. Men i mange år har der ikke været stillet krav til uddannelsen om at kvalificere pædagogerne til den opgave.

Da den nuværende pædagoguddannelse var under forberedelse, opfordrede Menighedernes Daginstitutioners daværende formand ministeriet til at genindføre undervisning i religion/etik og religionshistorie som selvstændigt fag eller foredragsrække, som han skrev:

'Vi føler os overbeviste om, at man i de kommende årtier i stadig stigende grad i den offentlige diskussion og mennesker imellem vil se, at spørgsmål om religion/etik vil blive drøftet. Og vi ser ingen grund til, at pædagoguddannelsen allerede fra starten skal være bagud for udviklingen på dette punkt.'

Tiden har vist, at religion/etik i stigende omfang har fundet plads i den offentlige debat, og behovet for at lade pædagoguddannelsen indbefatte undervisning i religion/etik er derfor mindst lige så stort, som da ovennævnte opfordring blev fremsat for 15 år siden.

I forbindelse med den senest gennemførte ændring af Lov om social service tilføjes endnu en bestemmelse til formålsparagraffen for dagtilbud til børn:

'Dagtilbuddene skal medvirke til og understøtte børns demokratiforståelse og integration i og samhørighed med det danske samfund'.

I bemærkningerne til lovforslaget anførtes:

'Der har været udtrykt bekymring for, at det efter de foreslåede regler ville blive nemt for f.eks. religiøse bevægelser at oprette og drive privatinstitutioner, der ikke var i overensstemmelse med det danske samfunds grundværdier'.

Dette illustrerer, at "religion/etik" bliver drøftet i den offentlige debat og mennesker imellem.

Det er faretruende, hvis pædagoguddannelsen ikke indbefatter religion/etik og dermed – måske utilsigtet – kommer til at tabubelægge disse emner. Som samfundet har udviklet sig, er det afgørende, at kommende pædagoger i deres uddannelse forberedes til at være i stand til at tage del i åben debat om religion/etik på et kvalificeret og veldokumenteret grundlag. ←

§ 6, valg af følgende specialiseringer: Børn og unge, Mennesker med nedsat funktionsevne, Mennesker med sociale problemer.

DLO finder det positivt, at pædagoguddannelsen nu igen åbner muligheden for en vis specialisering.

Ved at lægge en vis specialisering ind allerede i grunduddannelsen løser man i nogen grad et problem, og forhåbentlig vil det på længere sigt kunne medvirke til at give et tiltrængt løft til mulighed for videreuddannelse med fokus på specielle praktisk, pædagogiske fagfelter.

§ 8, praktikuddannelsen.

Ifølge § 8, stk. 4 fastsætter undervisningsministeren nærmere regler om forberedelse, gennemførelse og efterbehandling af praktik etc.

I betragtning af at der er tale om en professionsuddannelse, opfordrer vi til, at der i forbindelse med fastsættelse af regler omkring praktikken stilles eksplicite krav om, at de seminarielektorer, der foretager praktikbesøg og er ansvarlige for samarbejdet med praktikinstitutionerne, har dokumenteret praksisindsigt. ←

Vi står naturligvis til rådighed for yderligere uddybning af vore bemærkninger.

Med venlig hilsen
DAGINSTITUTIONERNES LANDS-ORGANISATION

Morten Kyst
sekretariatschef



"Jane Ryhede"
<Jane.Ryhede@eva.dk>
25-11-2005 08:50

Til <Kirsten.Lippert@uvm.dk>
cc
bcc
Emne Reference 057.041.021

Journalisering af indgående post

Sagsnummer 057.041.021
Sagstitel Pædagoguddannelseslov
Dokument-id 218.901.023
Sagsbehandler Kirsten Lippert
Emne Reference 057.041.021
Historik Registreret den 28-11-2005 09:39:44 på sag nummer
057.041.021
og med svar løbenummer 218.901.023.

Danmarks Evalueringsinstitut har fra Undervisningsministeriet modtaget høring over udkast til forslag om lov om uddannelsen til pædagog (professionsbachelor) (ref.nr. 057.041.021) med anmodning om eventuelle bemærkninger

Danmarks Evalueringsinstitut har med interesse læst udkastet og har følgende kommentarer:

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, indgår anbefalingerne fra Danmarks Evalueringsinstituts evaluering af pædagoguddannelsen fra 2003 i grundlaget for forslaget. Bemærkningerne nævner således at en række ændringsforslag har hentet inspiration i evalueringsrapporten. Det drejer sig om EVA's anbefalinger om at skærpe adgangskravene, fastsætte centrale kundskabs- og færdighedsområder for fagene, præcisere kravene til de enkelte praktikperioder (forberedelse, gennemførelse og efterbearbejdning), forny prøve- og eksamensformer og indføre ensartede regler for uddannelsens tilrettelæggelse på de enkelte seminarier.

Derudover ligger en række elementer i lovforslaget i direkte forlængelse af rapportens anbefalinger. Lovforslaget viderefører for det første generalistuddannelsen, men indfører samtidig en tvungen specialisering inden for én af tre brugergrupper. For det andet samles de tidligere aktivitets- og kulturfag i tre linjefag, og uddannelsens øvrige fag omdefineres så man opnår en større overensstemmelse med de kompetencer den færdige pædagog skal have. For det tredje skal indførelsen af et tværfagligt element ruste de kommende pædagoger til at samarbejde med andre relevante professioner.

Vi kan derfor med tilfredshed konstatere at evalueringsrapporten udgør en væsentlig byggesten i den nye uddannelse.

Venlig hilsen
C.c.

Christian Thune
Direktør

T 35 25 46 27

E Christian.Thune@eva.dk



Danmarks Lærerforening

VANDKUNSTEN 12 · 1467 KØBENHAVN K

10

Undervisningsministeriet
Afdelingen for videregående uddannelse
Kontoret for videregående pædagogiske uddannelser
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Modtaget i Undervisningsministeriet

24 NOV. 2005

Sagsnr.:

Den 23. november 2005
J.nr. 2005/4810/0001*2/ABC/cre

Høring over udkast til forslag om lov om uddannelsen til pædagog

Danmarks Lærerforening har behandlet det fremsendte udkast til forslag om lov om uddannelsen til pædagog og har følgende kommentarer.

Generelle kommentarer:

Foreningen beklager, at hovedparten af praktikken fortsat er lønnet, og at de studerende dermed indgår i personalenormeringen på praktikstederne. Den lønnede praktik gør det svært at sikre, at praktikperioden bliver en egentlig læreproces for de studerende, en anbefaling som MVU-Rådet lagde stor vægt på i deres rapport om kvalitet i praktikken fra juni 2005. Den lønnede praktik vanskeliggør desuden et muligt samarbejde med andre faggrupper, ligesom det reelt forringer de studerendes mulighed for at komme i praktik i en børnehaveklasse, hvilket er beklageligt.

Foreningen finder det positivt, at problemet med praktik i børnehaveklassen fremhæves, men finder løsningsforslaget uholdbart.

Foreningen finder det positivt, at lovforslaget vægter, at den studerende tilegner sig kompetencer til fremme af samarbejde med andre relevante professioner. Det er dog afgørende for foreningen, at studerende på de respektive uddannelser får mulighed for at udvikle en grundlæggende professionsfaglig bevidsthed, som de kan spejle samarbejdet i. Det betyder, at et muligt samspil må placeres i slutningen af de respektive uddannelser.

Foreningen finder det ligeledes positivt, at optagelseskraevne til uddannelsen strammes, ikke mindst i relation til et muligt samspil med andre uddannelser.

Specifikke kommentarer:

§ 6 Uddannelsens fag og faglige elementer

Det fremgår af forslaget, at den studerende skal specialisere sig inden for ét af følgende tre områder: Børn og unge, mennesker med nedsat funktionsevne eller mennesker med sociale problemer. De tre områder underopdeles i yderligere specialiseringer. Området Børn og unge foreslås eksempelvis underopdelt i en række områder, herunder indskoling.

Såfremt modulet om indskoling rettes mod indholdet i børnehaveklassen, er foreningen positiv over for forslaget, men vi må gøre opmærksom på, at der i så tilfælde bør kobles praktik i en børnehaveklasse til området. Muligheden for praktik i børnehaveklassen bør dog ikke alene knyttes til specialiseringsmodulet.

§ 7 Samarbejde med andre uddannelser

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at det tværfaglige element i uddannelsen skal tilrettelægges således, at de studerende i løbet af uddannelsen skal samarbejde med studerende fra andre relevante uddannelser. Det skaber usikkerhed om, hvem der har det reelle ansvar for den studerende, da der i forhold til praktikken vil være to forskellige praktikaftaler i spil.

Det anbefales, at samarbejdet med andre uddannelser betegnes som tværprofessionelt og ikke tværfagligt, da samarbejdet efter foreningens opfattelse bør handle om at skabe forståelse for hinandens professioner og de opgaver, man skal samarbejde om.

§ 8 Praktikken

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at de studerende fortsat vil have en arbejdsmæssig værdi under praktikuddannelsen, og at arbejdsfunktionerne skal ligge på linje med det uddannede personales. Samtidig ønsker man, at den studerendes uddannelsesmæssige udbytte af praktikuddannelsen styrkes gennem udarbejdelse af uddannelsesmål, og at praktikuddannelsen tilrettelægges med progression gennem hele uddannelsesforløbet. Som det er formuleret i bemærkningerne virker det vanskeligt at forene disse krav. Det anføres bl.a., at målene for den lønnede praktik på andet år vil indeholde mål, der vedrører den studerendes evne til at indgå som aktiv og forpligtet medarbejder. Det er efter foreningens opfattelse ikke mål, som giver den studerende et uddannelsesmæssigt udbytte af praktikuddannelsen.

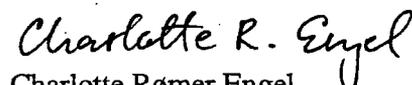
Det anføres endvidere i bemærkningerne, at den studerende skal have mulighed for at komme i praktik i børnehaveklasser. Foreningen støtter den opfattelse varmt, men mener ikke, at det bliver en reel mulighed, som lovforslaget er formuleret, hvilket er beklageligt.

Det fremgår af bemærkningerne, at den lønnede praktik kan deles mellem børnehaveklasse og SFO. Da ikke alle skoler har SFO, foreslås det ændret til "SFO eller tilsvarende dagtilbud". Delingen af praktikken medfører desuden usikkerhed om, hvem der er praktikansvarlig.

Det forudsættes i lovforslaget, at KL og regionsrådene medvirker til at sikre, at mulighederne for lønnet praktik i børnehaveklasser forbedres væsentligt. Sikringen forudsættes gennemført udgiftsneutral. Man ønsker altså en styrkelse af praktikken, samtidig med at de nuværende regler videreføres, og opgaverne for praktikinstitutionerne dermed stadig ikke er tidsfastsat. Problemet er, at det dermed bliver den enkelte skoleleder, der skal finde resurser inden for skolens budget, når det drejer sig om børnehaveklasseledere, hvilket ikke er rimeligt. Ønsker man en reel forbedring, må det fastsættes gennem centrale bestemmelser. Tilsvarende må det sikres, at alle praktiksteder råder over et tilstrækkeligt antal uddannede praktislærere.

Med venlig hilsen


Anders Bondo Christensen


Charlotte Rømer Engel

11

Kirsten Lippert
Undervisningsministeriet
Afdelingen for videregående uddannelse
Kontoret for videregående pædagogiske uddannelser

Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Den 24. november 2005
J.nr. 4045.216 [21.03] SL/sih/kft

Høring om udkast til forslag til lov om uddannelsen til pædagog (professionsbachelor)

Hermed følger høringssvar fra De Samvirkende Invalideorganisationer (DSI) til høring om udkast til forslag til lov om uddannelsen til pædagog (professionsbachelor).

Fra DSI's side har vi fokus på pædagoguddannelsen fra to vinkler. Dels skal det være muligt at tage uddannelsen, hvis man har et handicap, dels er mange pædagoger i hverdagen beskæftiget med støtte og omsorg for mennesker med handicap. Det er væsentligt, at de kan varetage opgaven på et højt fagligt og etisk niveau.

Gennem de specialpædagogiske støtteordninger i SU-styrelsen kan mennesker med handicap tage uddannelsen, men vi har fortsat ønske om, at alle CVU'er renoveres, således at de er tilgængelige i forhold til såvel de fysiske som kommunikative rammer.

Det er positivt, at de studerende skal vælge at specialisere sig i et af tre arbejdsområder. Vi skal dog bemærke, at der er en række spørgsmål, som det er væsentligt at have opmærksomhed på, hvis uddannelsen skal blive velfungerende og de nyuddannede pædagoger skal have et godt udgangspunkt for at udføre deres arbejdsopgaver.

Et arbejdsområde er børn og unge, et arbejdsområde er mennesker med nedsat funktionsevne og et arbejdsområde er mennesker med sociale vanskeligheder. Det er væsentligt, at have en stærk opmærksomhed på, at der er en del mennesker, der hører til inden for flere af disse arbejdsområder. F.eks. har en del børn og unge nedsat funktionsevne, ligesom nogle børn og unge har sociale vanskeligheder. En del mennesker, som har nedsat funktionsevne, har også sociale vanskeligheder. Skal samarbejdet mellem pædagogen og personen fungere godt, så vil det være væsentligt, at pædagogen er opmærksom på dette og har faglige forudsætninger for at løse opgaven.

Skal vi have rummelige pasningstilbud og rummelighed, hvor pædagoger i øvrigt varetager opgaver i forhold til børn og unge, så er det nødvendigt, at pædagoger med børn og unge som arbejdsområde har et godt kendskab til funktionsnedsættelser.

~~Vi finder, at der er behov for at beskrive arbejdsområderne nærmere. Vi ved fra læreruddannelsen, at det frivillige kursus i specialpædagogik ikke altid reelt arbejder med specialpædagogiske problemstillinger, men snarere nogle af de almene pædagogiske problemstillinger, som er uafhængige af fagdidaktikken. Derfor vil det være nødvendigt nøjere at beskrive nogle elementer, som skal være en del af undervisningen i de enkelte arbejdsområder i en særskilt bekendtgørelse.~~

Vi ved ikke, hvilken gruppe mennesker, der sigtes på, når det i bemærkningerne til lovforslaget hedder "(...) og mennesker, der har valgt at leve i udkanten af samfundet." (3.1.2 i bemærkningerne, sidste linie i første afsnit). Men vi ved, at f.eks. nogle mennesker med sindslidelse, fra en overfladisk betragtning, ser ud til at opfylde dette kriterium. Imidlertid er der hos disse mennesker oftest en stor angst og afmagt, men også et meget stort ønske om at være en del af samfundet og det almindelige liv. Der er tale om mennesker, der lever i den største ensomhed og er ulykkelige, ikke mennesker, der har valgt en sådan livsstil. De er derimod oftest marginaliseret som følge af svigt i indsatsen i forhold til dem.

Sidst undrer vi os over, at vi ikke har fået høringen tilsendt på trods af, at vi står på høringslisten.

Der vedlægges endvidere høringssvar fra Landsforeningen LEV.

Med venlig hilsen



Stig Langvad
Formand

Undervisningsministeriet
Att.: Kirsten Lippert

København den 25-11-2005
J.nr.: 36-009
Kira Hallberg

Sendt til: Kirsten.Lippert@uvm.dk

Høring over udkast til forslag til lov om uddannelsen til pædagog (professionsbachelor)

Det Centrale Handicapråd har med tak modtaget ovennævnte høringsudkast.

Rådet er enig i, at der er behov for ændringer i pædagoguddannelsen. Det er vores opfattelse, at der skal være mulighed for at specialisere sig inden for forskellige områder, herunder de funktioner der består i at støtte mennesker med funktionsnedsættelser. Samtidig mener vi, at der er brug for, at alle studerende på pædagoguddannelsen får et grundlæggende kendskab til de principper og grundproblemstillinger, der ligger på dette område. Hovedsageligt fordi det ikke er muligt at skelne helt skarpt mellem normal- og specialområdet. En såkaldt almindelig børnehave kan fx have et eller flere børn med funktionsnedsættelser, ligesom der er enkeltintegrerede og gruppeintegrerede børn med funktionsnedsættelser i grundskolen, og i de tilhørende skolefritidsordninger. Derfor vil man som pædagog kunne møde mennesker med funktionsnedsættelser i alle de forskellige arbejdsfelter, der findes for pædagoger.

Forslagets forskellige beskrivelser af den uddannede pædagogs arbejdsområde har i de fleste tilfælde ikke medtaget det aspekt, at forskellige målgrupper for pædagogens indsats optræder i alle de forskellige dele af pædagogens arbejdsfelt. I forhold til mennesker med nedsat funktionsevne dækker opgaven både børn, unge og voksne. Opgaven løses både i normalinstitutioner og i specialtilbud. Derudover løses opgaven uden for tilbud i form af støtte i personens eget hjem. Der er en lang historie bag udviklingen i synet på og opbygningen af tilbud til mennesker med funktionsnedsættelser. Når man taler om støtte i botilbud er institutionsbegrebet fx ophævet med serviceloven i 1998, hvilket betyder at al pædagogisk støtte til voksne i forbindelse med boformen er støtte i eget hjem. Ligeledes er der et stigende behov for støttepersoner med specialviden om problemstillinger og kompensationsbehov hos fx voksne med ADHD eller voksne med psykisk lidelse.

ser. Rådet mener det er vigtigt, at grundlaget for pædagoguddannelsen viser et mere præcist billede af den kompleksitet arbejdsområdet har. Rådet mener derudover det vil være vigtigt, at få målsætningen om pædagogen som beforder for lige udviklingsmuligheder i respekt for den enkelte frem i det centrale mål for uddannelsen.

Ifølge forslagets § 6 skal uddannelsen indeholde tre moduler, hvoraf det ene har titlen "Mennesker med nedsat funktionsevne". Ifølge bemærkningerne skal den studerende vælge ét af de tre moduler, men det er samtidig anført, at alle skal kvalificere sig i forhold til hele det pædagogiske arbejdsfelt. Som udgangspunkt er Rådet meget positiv overfor denne tilrettelæggelse af uddannelsen. Det er i denne forbindelse vigtigt, at alle studerende får brugbar grundviden om handicap, herunder om de grundlæggende principper for udviklingen på handicapområdet. Vi ser derfor frem til at se ministerens nærmere retningslinier på området.

§ 11, stk. 2, fastlægger, at ministeren kan fastsætte nærmere regler om muligheden for særligt tilrettelagte uddannelsesforløb for studerende med særlige behov. Ifølge bemærkningerne er formålet bedre at kunne tilgodese behovet hos studerende, der har et handicap. Rådet er enig i, at der kan være behov for en sådan mulighed. I den sammenhæng er det dog meget vigtigt at være opmærksom på, at studerende, der har et handicap, som hovedregel gennemfører uddannelsen efter de samme regler, som gælder for alle andre. Dette af hensyn til validiteten af kvalifikationerne hos den uddannede pædagog, der har et handicap. ←

Med venlig hilsen

Kira Hallberg

Undervisningsministeriet
Afdelingen for videregående uddannelse
Kontoret for videregående pædagogiske uddannelser
Frederiksholms Kanal 26
1220 København-K

23. november 2005

**Hørings svar til forslag til lov om uddannelse til pædagog
(professionsbachelor).**

Undervisningsministeriet har den 7. nov. 2005 fremsendt ovennævnte lovforslag.

Fag og Arbejde - FOA har følgende bemærkninger.

Generelt.

Vi hilser det velkomment, at der nu foreligger et konkret forslag til reform af pædagoguddannelsen og finder, at lovforslaget på flere områder, modsvarer de fordringer, professionen stiller.

Fagrække og linjefag.

FOA er positive overfor, at man i lovforslaget indfører en ny fagrække, og ligeledes indfører en ny model for linjefag, hvor de studerende efter eget ønske kan vælge mellem tre linjer, sundhed, krop og bevægelse - udtryk, musik og drama, og værksted, natur og teknik.

Dog finder vi, at uddannelsens faglige grundlag er pædagogik, og mener derfor at faget pædagogik bør beskrives overordnet, som indgang til de øvrige fag. Vi skal således opfordre til, at dette gøres til genstand for yderligere overvejelser med inddragelse af såvel eksperter på området og arbejdsmarkedets parter.

Tværfagligt samarbejde.

Med tanke på de fremtidige krav og opgaver, der stilles til det pædagogiske arbejdsmarked, hilser FOA velkomment, at der indføres et tværfagligt element i uddannelsen, som sigter mod, at den studerende tilegner sig kompetencer til fremme af samarbejde med andre relevante professioner.

Specialisering.

Vi er enige i at det pædagogiske professionsfelt ikke er en entydig størrelse, men er et bredt og alsidigt funktionsområde, der omfatter bl.a. arbejde med mennesker i alle aldre, normalt fungerende, eller med større eller mindre

nedsatte funktioner af forskellig art. Vi mener at pædagoguddannelsens indhold og tilrettelæggelse skal give den studerende viden og kompetence til at kunne bevæge sig fra det ene område til det andet. Det mener vi ikke man gør ved indførelse af specialisering. Vi mener at specialiseringstanken er ude af trit med udviklingen på det pædagogiske arbejdsmarked. Vi er enige i, at der er behov for fokus på det socialpædagogiske område, men ser hellere, at der bliver mulighed for en fordybelse i stedet, således at det pædagogiske arbejdsfelt ikke opdeles igen. Vi skal således opfordre til, at dette forhold afklares i det kommende lovarbejde.

Praktikuddannelsen.

Vi havde gerne set, at man med den nye lov, havde afskaffet den lønnede praktik, således at der kunne skabes en bedre sammenhæng mellem seminarieundervisningen og praktikundervisningen, ved at de studerende i højere grad kunne hellige sig det at være studerende og ikke som værende en del af institutionens normering. Derfor vil vi endnu engang opfordre til, at der findes en løsning, som f.eks. kunne være indførelse af egentlige studiepraktikker. Praktikken bør således gøres til genstand for yderligere overvejelser forinden udformningen af det endelige lovforslag.

Adgangskravene til uddannelsen.

Vi finder stramningen af adgangskravene til uddannelsen hensigtsmæssig, således, at de kommer på linje med de øvrige professionsbacheloruddannelser, men støtter også op om muligheden for, at ansøgere der ikke har en adgangsgivende uddannelse, men som kan dokumentere kvalifikationer, kan optages på baggrund af en realkompetencevurdering.

Med venlig hilsen
Forbundssekretær
Lisa Dahl Christensen



25. november 2005

Undervisningsministeriet
Afdelingen for videregående uddannelse
Kontoret for videregående pædagogiske uddannelser
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K.

Att.: Kirsten Lippert

**Høringssvar vedr. "udkast til forslag til lov om uddannelse til pædagog
(professionsbachelor)"**

Foreningen af Frie Samarbejdende MVU-institutioner (FSI) takker for udkastet til lov om uddannelse til pædagog, som Undervisningsministeriet har sendt i høring d. 7. november 2005.

Forslaget indeholder forbedringer som FSI hilser velkommen. Men der er en række vigtige elementer, hvor vi ikke finder, at lovforslaget er tilstrækkeligt ambitiøst og visionær ift. de fremtidige udfordringer uddannelsen og dimittenderne står overfor.

Vi anbefaler at lovforslaget sikrer en omlægning af praktikken således at den fuldt ud omlægges til SU-finansieret praktik.

I forhold til omfanget af praktikken mener vi, at lovforslaget bør sikre en balance mellem praktikken og den teoretiske undervisning, der skaber betingelser og rammer for at den teoretiske del kan matche de øvrige MVU-uddannelser, jf. bl.a. de reformer der har været indenfor MVU-uddannelser på det sociale og sundhedsmæssige område. På den baggrund anbefaler vi, at praktikdelen af pædagoguddannelsen afkortes, så den kommer til at svare til de øvrige professionsbacheloruddannelser. ✓

I forhold til specialiseringsdelen af uddannelsen, som den fremgår af lovforslaget, mener vi at de foreslåede opdelinger er utidssvarende. Vi finder at den foreslåede specialiseringsmodel tager for meget udgangspunkt i en historisk struktur, som er under forandring. For at sætte pædagoger i stand til at løse de mange forskellige nye opgaver anbefaler vi, at specialiseringsmodellen gennemtænkes i forhold til de nye udfordringer pædagoger står over for.

Med venlig hilsen

Merete Munch Thorsen
Sekretariatet
FSI



Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

25.11.2005

13522
ERSC/wepe

Sendt pr. mail til: Kirsten.Lippert@uvm.dk

Høring vedr. forslag til lov om uddannelsen til pædagog (professionsbachelor)

FTF har modtaget undervisningsministeriets høring vedr. forslag til lov om uddannelsen til pædagog (professionsbachelor) og har følgende bemærkninger:

Det er FTF's opfattelse, at der fortsat er behov for væsentlige forbedringer i det fremsendte lovforslag. Selvom der er sket positive ændringer på områder som fagrækken, præcisering af det tværprofessionelle samarbejde og adgangskravene, så er der fortsat ikke foretaget de nødvendige ændringer, der fuldt ud kan sikre kvaliteten i den fremtidige pædagoguddannelse.

Der er for det første behov for en nærmere præcisering af uddannelseselementernes vægtning. Når der ikke i loven foretages en klar angivelse af, hvordan fagområderne prioriteres, skabes der en unødvendig uklarhed om sammenhængen mellem uddannelsens mål og de enkelte uddannelseselementer. Der bør som minimum indgå en ECTS angivelse af de enkelte fagområder.

Der er for det andet behov for kvalitetssikring af praktikelementet. Det er gentagne gange og fra mange sider påpeget, at netop praktikelementet i den eksisterende pædagoguddannelse har store mangler. Denne kritik stod også meget centralt i Danmarks Evalueringsinstituts rapport fra 2003.

Det er efter FTF opfattelse en alvorlig mangel, at der fortsat ikke er foretaget en fuld omlægning af den løbende praktik til en studiepraktik, hvor der ydes SU og hvor indhold og samspil med uddannelsens teoretiske styrkes. Ligeledes bør praktiktiden afkortes og give plads til en øget vægtning af undervisningselementerne. Et vigtigt led i styrkelse af kvaliteten i praktikken bør også være en sikring af uddannede praktikvejledere.

Der er for det tredje behov for at lovforslagets specialiseringsdel ændres. Som den er udformet i lovforslaget vil den stå i modsætning til de arbejdsopgaver og arbejdsområder, som den uddannede professionsbachelor skal løfte på det pædagogiske arbejdsmarked. De 3 foreslåede specialiseringsmuligheder modsvarer ikke bredden i det pædagogiske arbejdsfelt. Alternativt bør der indgå mulighed for fordybelse indenfor professionsrelevante emneområder.

FTF foreslår for det fjerde, at der i forlængelse af opstramningen af adgangsbetingelserne skal ske en præcisering, således at der fortsat er adgang for personer med 2 års relevant erhvervs erfaring, men at adgangskravene hæves i forhold til de gældende krav ved herudover at stille krav om dansk på gymnasialt A-niveau samt to fag på B-niveau. Samme adgangskrav skal stilles til personer med en PGU.

Da der fortsat er centrale områder i lovforslaget, der bør videreudvikles, foreslår FTF at undervisningsministeriet indbyder pædagoguddannelsens interessenter til drøftelser med henblik på at finde holdbare løsninger på de centrale problemstillinger høringen peger på. Involveringen af interessenterne har indtil nu været utilstrækkelig, men den er helt nødvendig, hvis der skal sikres en bred tilslutning til den fremtidige lov om den pædagogiske professionsbacheloruddannelse.

Med venlig hilsen

Bente Sorgenfrey
Formand.



Undervisningsministeriet
 Afdelingen for videregående uddannelse
 Kontoret for videregående pædagogiske uddannelser
 Frederiksholms Kanal 26
 1220 København K
 (Kirsten.Lippert@uvm.dk)

Høring over udkast til forslag om lov om uddannelsen til pædagog
 (sags nr.:057.041.021)

Den 25. november 2005

Jnr 07.18.02 P22
 Sagsid 000154282

KL skal hermed afgive bemærkninger i forbindelse med ovennævnte høring.

KL skal indledningsvis bemærke, at det er positivt, at der med foreliggende udkast til lovforslag tages initiativ til en revision af pædagoguddannelsen, som kan bringe uddannelsen i overensstemmelse med professionsbachelorbekendtgørelsens krav om fagligt niveau.

1/3

Det er KL's overordnede vurdering, at lovforslaget betyder en styrkelse af pædagoguddannelsens faglighed og samtidig sikrer en højere grad af national ensartethed. Dette finder KL positivt.

Det er tilfredsstillende, at lovforslaget på en række områder ligger tæt op ad det forslag, som KL sammen med BUPL, SL og Pædagogseminariernes Rektorforsamling tidligere har fremsendt.

Specifikke bemærkninger:

§ 5, Uddannelsens fag og faglige elementer

KL finder det positivt, at der med lovforslaget indføres en ny fagrække med færre fag i kombination med linjefagsmodellen inden for det aktivitets- og kulturfaglige område. Det giver bedre mulighed for faglig fordybelse inden for de centrale fagområder – herunder ikke mindst skriftlighed i dansk, ligesom også fastsættelsen af centrale CKF'er (centrale kundskabs- og færdighedsområder) vil kunne bidrage til gennemførelsen af de nødvendige faglige stramninger.

Særligt i forhold til faget Individ, institution og samfund skal KL understrege betydningen af kompetencer inden for områderne kommunikation og organisationsforståelse.

§ 6, *specialisering:*

Pædagoguddannelsen bør fortsat være en generalistuddannelse, men kan med fordel rumme muligheden for en vis specialisering. KL støtter derfor indførelsen af en specialiseringsmulighed, men under forudsætning af, at omfanget ikke overstiger ca. ½ årsværk. Omfanget af specialiseringen bør fremgå af selve loven, evt. dog i den kommende bekendtgørelse.

Det er i den sammenhæng afgørende, at de studerendes valg mellem specialiseringsretninger sker i overensstemmelse med behovet på det pædagogiske arbejdsmarked. Det er i den sammenhæng væsentligt at understrege, at det langt største arbejdsfelt inden for det pædagogiske arbejdsmarked er pædagogisk arbejde inden for 0-6 års - området.

KL har en bekymring i forhold til om lovforslaget på dette punkt sikrer en tilstrækkelig overensstemmelse mellem de færdiguddannedes faglige profil og arbejdsmarkedets behov for uddannet pædagogisk arbejdskraft. Mange studerende vil være tiltrukket af specialiseringsretninger, som ikke umiddelbart er rettet mod 0-6 års området.

KL finder det derfor nødvendigt, at der formuleres en række krav til udbud og kapacitet inden for specialiseringsdelen, som kan sikre en sådan overensstemmelse.

Det er samtidig væsentligt, at specialiseringen får en tydelig indholdsmæssig profil, som er genkendelig på arbejdsmarkedet.

Det er endvidere væsentligt, at den konkrete tilrettelæggelse af de enkelte specialiseringsforløb sker på en sådan måde, at skellet mellem almen- og specialpædagogik til en vis grad ophæves. Ønsket om større rummelighed i dagtilbud og folkeskole stiller øgede krav til integration mellem såkaldte almenpædagogiske og specialpædagogiske kompetencer i det pædagogiske arbejde. Der er derfor behov for, at den enkelte pædagog får bedre mulighed for at kombinere indsigter fra de to områder, og det bør afspejles i uddannelsen.

§ 8, *Praktikuddannelsen:*

KL kan som udgangspunkt støtte målet om, at den studerendes udbytte af praktikuddannelsen skal øges.

Af bemærkninger til §8 fremgår det, at praktikstedet skal udarbejde uddannelsesplaner som led i forberedelsen af den studerendes praktikophold.

~~Det er vigtigt at understrege, at denne nye opgave ikke bør tage unødigt tid fra institutionsledelsens øvrige opgaver.~~ Det er derfor væsentligt at fastslå, at den kommende bekendtgørelse ~~desse~~ formulerer nogle mere overordnede rammer for uddannelsesplanens indhold for at sikre, at planen får mulighed for at virke i praksis.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne til §8, at "Derfor forudsættes det, at KL og regionrådene medvirker til, at mulighederne for lønnet praktik i børnehaveklasser, små specialiserede institutioner for handicappede (...) forbedres væsentligt. KL har forståelse for ønsket om at forbedre mulighederne for lønnet praktik i disse, typisk mindre pædagogarbejdspladser, og vil således bestræbe sig på at medvirke til, at praktikmulighederne forbedres. KL skal dog samtidig gøre opmærksom på, at der kan være en række problemer af forskellig karakter forbundet hermed.

§ 10, Øvrige bemyndigelser, 1) adgang og optagelse til uddannelsen:

KL er enig i, at der er behov for at stramme adgangskravene. KL er dog af den opfattelse, at strammingerne i lovforslaget ikke er tilstrækkelige til at sikre, at kun egnede ansøgere optages på uddannelsen. Det er væsentligt, at studerende besidder tilstrækkelige studieforudsætninger, ellers er der en risiko for en generel svækkelse af muligheden for kvalitet i uddannelsen.

Samtidig er det KL's vurdering, at for så vidt angår dimensioneringen af uddannelsen er denne aktuelt på et for højt niveau i forhold til den forventede fremtidige efterspørgsel efter pædagoger.

KL vil derfor foreslå, at der som konsekvens heraf sker en yderligere skærpelse af adgangskravene til pædagoguddannelsen end lovforslaget lægger op til samtidig med, at dimensioneringen sættes ned. Dette vil kunne sikre et stort kvalitetsløft af pædagoguddannelsen, hvor mulighederne for at realisere uddannelsesmålene i lovforslaget styrkes.

Samtidig kan der imidlertid være behov for et mere generelt løft i de ansattes kvalifikationer. Arbejdskraftens kvalifikationsprofil på det pædagogiske arbejdsmarked adskiller sig fra de fleste andre brancher ved at være skævt fordelt - enten relativt højtuddannet (pædagoger) eller kortuddannet. Kun få har derimod grundlæggende kvalifikationer svarende til et erhvervsfagligt kvalifikationsniveau.

Det vil derfor efter KL's opfattelse være relevant at nyvurdere den samlede kvalifikationsstruktur på det pædagogiske område. KL vil derfor foreslå, at der igangsættes et udviklingsarbejde med henblik på at udvikle et nyt erhvervsfagligt kvalifikationsniveau i den samlede uddannelsesstruktur på det pædagogiske område.

Høringssvaret afgives under forbehold for efterfølgende politisk godkendelse, som det ikke har været muligt at indhente inden høringsfristens udløb.

Med venlig hilsen



Helene Bækmark

Rådet for Mellemlange Videregående Uddannelser

Sekretariatet

Undervisningsministeriet
Afdelingen for videregående uddannelse
Kontoret for videregående pædagogiske uddannelser

Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Afdelingen for videregående
uddannelser

Frederiksholms Kanal 26
1220 København K.
Tlf. 3392 5600
Fax 3392 5666
E-mail uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR nr. 20-45-30-44

25. november 2005

Sags nr.:
066.081.021

**Høringsvar: Udkast til lovforslag om uddannelsen til pædagog
(professionsbachelor)**

Rådet for Mellemlange Videregående Uddannelser har modtaget Undervisningsministeriets høring vedrørende forslag til lov om uddannelsen til pædagog (professionsbachelor).

Lovforslaget indeholder flere positive elementer, der kan medvirke til det nødvendige kvalitative løft af uddannelsen. Der er skabt en god sammenhæng mellem den foreslåede fagrække, herunder de uddybende beskrivelser i lovbemærkningerne og det professionsområde uddannelsen sigter på. Det er ligeledes positivt, at der lægges vægt på kvalificering til tværprofessionelt samarbejde. Også den foreslåede opstramning af adgangskravene er nødvendig bl.a. på baggrund af de øgede krav til pædagogens mundtlige og skriftlige kommunikation. Der bør dog ske en yderligere præcisering jf. bemærkningerne i det følgende.

Rådet er af den opfattelse, at lovforslaget ikke i tilstrækkelig grad sikrer kvaliteten i uddannelsens praktikdel. Styrkelse af praktikken i professionsbacheloruddannelserne er et meget vigtigt indsatsområde generelt for alle professionsbacheloruddannelserne, og rådet har netop i et inspirationskatalog peget på en række mulige initiativer på området. Specifikt i forhold til den nuværende pædagoguddannelse er der rejst alvorlig kritik netop af praktikelementet. Danmarks Evalueringsinstitut anbefaler i rapporten fra 2003 en egentlig omstrukturering. Rådet vil derfor anbefale, at lovforslaget for det første sikrer en omlægning af praktikken fra lønnet til SU-basering. For det andet at praktikken afkortes, men samtidig styrkes indholdsmæssigt, herunder at der sikres et reelt samspil mellem praktikken og den teoretiske undervisning.

Rådet finder endvidere, at lovforslaget ikke i tilstrækkelig grad præciserer de forskellige fagområders vægtning set i forhold til den samlede uddannelse. Som på de øvrige professionsbacheloruddannelser og i øvrigt i forlængelse af beslutningerne i Bologna-processen, bør ECTS-skalaen anvendes. En høj grad af uklarhed i loven om prioriteringen af uddannelsens enkelte elementer kan rejse tvivl om uddannelsens samlede profil og mål.

Det er positivt at sikre bedre mulighed for fordybelse i perioder af uddannelsen, hvor den studerende kan beskæftige sig med specifikke teoretiske, tværfaglige eller praktiske problemstillinger. Det er dog samtidig vigtigt at fastholde, at uddannelsen skal være en generalistuddannelse, der kvalificerer til varetagelse af opgaver inden for hele det pædagogiske beskæftigelsesområde. Rådet finder, at den foreslåede specialiseringsdel bør gennemtænkes i lyset heraf, således at begge mål kan opfyldes.

Endeligt finder rådet, at der i forlængelse af opstramningen af adgangsbetingelserne skal ske en præcisering således at der fortsat er adgang for personer med 2 års relevant erhvervserfaring, men at adgangskravene hæves i forhold til de gældende krav ved henudover at stille krav om dansk på gymnasialt A-niveau samt to fag på B-niveau. Samme adgangskrav skal stilles til personer med en PGU.

Slutteligt skal det nævnes, at Kommunernes Landsforening, der er repræsenteret i rådet, ikke kan støtte den del af høringssvaret, der omhandler praktikken. Der henvises herfor til KLs høringssvar.

Med venlig hilsen

Hans Stige Hansen
Formand

25. november 2005

Undervisningsministeriet
Afdelingen for videregående uddannelser
~~Kontoret for videregående pædagogiske uddannelser~~
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K.

Att. Fm. Kirsten Lippert.

Høringsvar vedrørende udkast til forslag til lov om uddannelsen til pædagog (professionsbachelor).

Pædagogseminariernes Rektorforsamling (PSR) takker for muligheden for at afgive høringssvar i forbindelse med ovennævnte lovforslag.

Respekt for pædagogfagligheden - indledende bemærkninger.

PSR ønsker positivt at medvirke til, at det lovforslag, der skal skabe reform og fornyelse af en af Danmarks mest populære mellemlange videregående uddannelser bliver fagligt velfunderet, udviklingsorienteret, overskuelig og med reduceret kompleksitet, men samtidig med både en nødvendig og tilstrækkelig respekt for uddannelsens indholdsmæssige forankring i pædagogens professionsfaglighed.

Lovforslaget er desværre efter vores opfattelse overordnet set udtryk for den tiltagende centralisering af uddannelsesstyringen, der præger Undervisningsministeriet og ministerens lovforslag i disse år. Der er ikke med det foreliggende forslag grundlag for at tro at den nye lov vil medvirke til - med en formulering fra Globaliseringsrådet - at skabe 'en uddannelse i verdensklasse'. Centraliserings-tendensen indebærer tværtimod at iværksættelse, innovation og uddannelsesudvikling bliver stadig vanskeligere, og at seminarierne får stadig dårligere betingelser for at kunne ajourføre uddannelsen, så den er i overensstemmelse med nye forskningsresultater plus samfundets og erhvervslivets krav og behov. En mere fleksibel rammelov med mindre centralistiske indholds- og strukturbeskrivelser ville med andre ord styrke uddannelsens professionsfaglige relevans i fremtiden. Heri ligger også en kritik af, at der i lovforslaget gives en række bemyndigelser til undervisningsministeren, hvis konsekvenser det ikke er muligt at forholde sig til på det foreliggende grundlag.

Når det er skrevet, finder PSR overordnet, at det er positivt, at der er sket en vis fornyelse af fagrækken således, at en del af kritikken i Evalueringsrapporten fra 2003 om et eftersyn af fagrækken nu er efterkommet. PSR vil dog gerne gøre opmærksom på at implementeringen af den nye fagrække i en kommende bekendtgørelse forudsætter faglig indsigt og sans for professionens udviklingsbehov. Endvidere finder PSR det positivt, at ønsket om specialisering er skrevet tydeligt ind i loven, om end PSR finder, at organiseringen af specialiseringen kan udformes på en måde, der er mere i overensstemmelse med professionens behov.

Derimod finder PSR det særdeles problematisk, at den fra alle sider hårdt kritiserede lønnede praktik er bevaret uden ændringer i forhold til det eksisterende lovgrundlag. PSR vil gerne minde om, at der allerede ved debatten i Folketinget i forlængelse af den daværende undervisningsministers Redegørelse om pædagoguddannelsen var bred politisk enighed om, at den lønnede praktik skulle afskaffes. PSR finder det ligeledes overraskende og ubegrundet, at ministeren senest i forlængelse af drøftelserne i Globaliseringsrådet omkring kvalitet i praktikken har ønsket at bevare den lønnede praktik.

PSR finder også at der mangler uddannelsesmæssige begrundelser for, at praktikkens varighed (39% af den samlede uddannelsestid) langt overstiger praktikkens varighed i de øvrige professionsbacheloruddannelser.

Bl.a. med baggrund i den manglende ændring af den lønnede praktik finder PSR samlet set ikke, at det foreliggende lovforslag lever op til de forventninger, man kan have til en reform af en nu tretten år gammel mellemlang videregående professionsbacheloruddannelse, der ikke er tilpasset den struktur, der gælder for de øvrige professionsbacheloruddannelser, hvad angår forholdet mellem praktik og undervisning.

Behovet for en ændret praktik.

Lovforslaget fastholder i store træk praktikordningen fra 1992-loven. Der lægges ganske vist op til, at læringskravene i disse praktikker styrkes, men at dette skulle kunne lade sig gøre med den udformning lovforslaget og bemærkningerne har, bekræftes ikke af de erfaringer, seminarierne har efter mange års forsøg på at kvalitetssikre den lønnede praktik. PSR vurderer ikke, at den foreslåede praktikmodel vil styrke de pædagogstuderendes faglighed.

Fastholdelsen af den nugældende praktikordning betyder også, at uddannelsen fortsat fastlåses i en struktur med to lønnede praktikperioder placeret fast i tredje og sjette semester. Visionen burde være en mere fleksibel uddannelsesstruktur med en heraf følgende mere fleksibel praktik.

Lovforslagets fastlæggelse af uddannelsesstrukturen og praktikkens varighed gør det desuden vanskeligt eller umuligt at gennemføre tværgående moduler i relation til tværprofessionel specialisering sammen med andre MVU-uddannelser. Praktikmodellen indebærer, at pædagoguddannelsen i modsætning til de øvrige uddannelser fortsat skal have både sommer- og vinteroptag, hvilket betyder at vinteroptagnes semestre forskydes i forhold til de øvrige MVU-uddannelser og umuliggør smidige samarbejdsmodeller. Det er u hensigtsmæssigt og uigennemtænkt, at dette problem ikke er løst, når samarbejde, mobilitet og fleksibilitet mellem uddannelserne ellers har høj prioritet.

PSR har tidligere i både ideoplæg, høringssvar og senest gennem 'interessenternes lovforslag', udarbejdet af KL, BUPL, SL og PSR i juni 2005, påpeget, at den fastlåste uddannelsesstruktur betyder, at der fortsat er for lidt studietid på seminarierne til de teoretiske forløb i pædagoguddannelsen, som skal være med til at sikre at det bredt funderede professionskendskab samt professionsbachelorniveauet kan bevares.

PSR vil derfor gerne fastholde forslaget om, at praktikken forkortes og skæres ned til 10 måneder, eller målt i ECTS-point fra de nuværende 74 ECTS til ca. 60 ECTS. Det ville give en forøget studietid på seminarierne på 3 måneder svarende til ca. 14 ECTS-point. Det vil naturligvis betyde forøgede udgifter til uddannelsen, men i en tid, hvor regeringen betoner, at uddannelse er væsentlig og skal opprioriteres, vil PSR gerne opfordre til, at der – eventuelt i et bredt uddannelsespolitisk forlig

– findes frem til et økonomisk grundlag for en så nødvendig og velbegrundet reform af pædagoguddannelsen.

Formålsformuleringen og uddannelsens faglige elementer, §§ 1, 2, 3 og 5.

PSR vil foreslå, at de formuleringer, som blev fremlagt i forbindelse med 'interessenternes lovforslag', lægges direkte ind i formålsformuleringens § 1 og 2, så hele formålsformuleringen får en mere skærpet professionsfaglig fokusering og profil. PSR har ingen bemærkninger til § 3.

PSR finder, at faget pædagogik ikke tilstrækkeligt tydeligt er defineret som uddannelsens suveræne breddeorienterede professionsfag og hovedfag. Det bør i hvert fald i bemærkningerne til loven signaleres, at pædagogik som hovedfag tænkes formålsbeskrevet med reference både til videnskabsfaget pædagogik, samt til en række discipliner som alle skal understøtte den overordnede professionsfaglige formålsbeskrivelse. Det drejer sig minimum om følgende discipliner:

- almen pædagogik,
- socialpædagogik,
- sundhedspædagogik,
- pædagogisk æstetik,
- pædagogisk sociologi,
- pædagogisk psykologi,
- pædagogisk filosofi,
- pædagogisk antropologi

Endvidere bør den professionsfaglige del også rumme nødvendige referencer til organisation og ledelse og pædagogisk metode (didaktik).

Endvidere ser PSR gerne, at der i forbindelse med pædagogik som et breddeorienteret professionsfag indføres et perspektiv, der kunne betegnes som 'Praktisk professionskundskab' eller 'Professionsteori'. En indholdsdimension i pædagogikfaget, hvor de studerende som udøvere af professionen kan arbejde med at reflektere over professionsudøvelsen set ud fra differentierede perspektiver.

I forbindelse med de øvrige fag foreslår PSR, at der i faget 'Dansk, kultur og kommunikation' indføres 'digitale kulturformer' (IT) for at sikre faget et fremtidsrettet perspektiv også set i relation til andre MVU-uddannelser.

Endvidere foreslår PSR, at begrebet 'aktivitets- og kulturfag' bevares i loven, som en samlet betegnelse for uddannelsens fag-fag, således at formuleringen i pkt. 4 kommer til at lyde: 'Den studerende vælger et af følgende aktivitets- og kulturfag som liniefag'.

PSR foreslår endvidere, at der fælles for liniefagene indføres et fælles formål for liniefagene som tydeliggør, at disse spiller en central rolle for den professionsfaglige praksis ved at udvikle den studerendes færdigheder til at tilrettelægge og gennemføre fortolkende, skabende og udviklende processer, der tager afsæt i kulturelle udtryk og former, som kan fremme brugernes demokratiske dannelse og identitetsudvikling. Begrundelsen er, at det vil være hensigtsmæssigt, at tydeliggøre at alle 3 liniefag har et fælles centralt pædagogfagligt udgangspunkt, som skal give grundlag for at der kan tilrettelægges en fælles introduktion til fagene og deres mål, som kan sikre, at de studerende kvalificerer deres valg af liniefag ud fra en forståelse af den specielle fag-faglighed, der er karakteristisk for aktivitets- og kulturfagene i pædagoguddannelsen.

PSR foreslår endvidere:

- at der i forbindelse med 4a tilføjes 'ernæring' som et supplement til sundhedsfag, fordi netop det pro-aktive i ernæringsperspektivet er en væsentlig begrundelse for at definere faget som et fag-fag,
- at der i forbindelse med 4 c tilføjes 'friluftsliv' i stedet for 'teknik' for at fastholde det professionsfaglige perspektiv i liniefaget.

Specialisering, § 6.

PSR ønsker at gøre opmærksom på at sammenkædningen af specialisering og lønnet praktik kan forventes at blive særdeles vanskelig i praksis, fordi den studerendes ansættelsesforhold vil begrænse eller umuliggøre seminariernes mulighed for at have indflydelse på den studerendes læringsproces. Som minimum forudsætter sammenkædningen, at der etableres en 'fri' SU-finansieret 3. praktik som grundlag for specialiseringen. PSR anbefaler på den baggrund at muligheden for en fleksibel studiepraktik indgår i en ny uddannelse som element i specialiseringen.

PSR mener, at områdespecialiseringen vil medføre en række uhensigtsmæssige afgrænsningsproblemer, som kan indebære en faglig udvanding af specialiseringen. Hvilket speciale har man f.eks. hvis man i sin specialisering har arbejdet med børn med nedsat funktionsevne i en almindelig daginstitution?

PSR foreslår i stedet, at områdespecialiseringen erstattes med en specialisering inden for pædagogik som professionsfag, hvor den studerende får mulighed for at vælge mellem pædagogiske og professionsfaglige områder.

Endvidere foreslår PSR, at det mere tydeligt fremgår i lovforslaget, at specialiseringen i uddannelsen omfatter tre former:

- Liniefagsspecialisering inden for aktivitets- og kulturfagene.
- Specialisering inden for pædagogik som professionsfag.
- Specialisering gennem udarbejdelse af bachelorprojektet.

Tværfagligt element, § 7.

PSR foreslår, at det tværfaglige element omformuleres til et 'tværprofessionelt element', således at intentionen med bestemmelsen tydeliggøres. Endvidere foreslår vi, at elementet tillægges de 8 ECTS-point, ligesom i andre MVU-uddannelser og dermed indplaceres mere aktivt i uddannelsen.

Praktikuddannelsen, § 8.

PSR mener - som anført ovenfor - at den lønnede praktik skal afskaffes og erstattes med uddannelsespraktik, således som det er beskrevet i 'interessenternes lovforslag' fra juni 2005.

Argumenterne for afskaffelse af den lønnede praktik spænder fra de uddannelsesmæssige argumenter om, at uddannelsespraktikken vil give langt bedre mulighed for en tættere sammenknytning mellem praktikken og professionsfaget pædagogik med langt større mulighed for tilegnelse af centrale kundskaber og færdigheder, til argumenter i henhold til Bologna-erklæringen, hvor der direkte tages afstand fra lønnet praktik i de videregående uddannelser.

Fastholdelse af den lønnede praktik vil på grund af kommunernes kompetence i forbindelse med tildeling af praktiksteder endvidere gøre det vanskeligt at sikre sammenhæng mellem læring i praktikken og de valgte specialiseringer. Udover de principielle uddannelsesmæssige argumenter ønsker

PSR – som det også er fremgået tidligere – en forkortet, men mere fleksibel praktik, der bl.a. rummer mulighed for at tilknytte praktik til specialiseringen i bachelorprojektet. ✓

PSR vil derfor foreslå – såfremt den lønede praktik alligevel bevares - at øvelsespraktikken på første år fjernes, og der til gengæld etableres en specialiseringspraktik på 7. semester af kortere varighed eksempelvis 6 ECTS-point. Det betyder, at der kan flyttes 8 ECTS-point til studietid på uddannelsen samtidig med, at der bliver mulighed for at kombinere relevant praktik ind i bachelorprojektet. Forslaget må som nødvendig konsekvens også indeholde en flytning af de to lønede praktikperioder, således at disse afvikles i 2. og 5. semester. ✓

Professionsbachelorprojektet, § 9.

I afsnittet om professionsbachelorprojektet ønsker PSR at fremhæve, at der bør være stor samhørighed mellem praktik og bachelorprojekt. Bachelorprojektet, der i ECTS-omfang naturligvis skal ligestilles med de øvrige social- og sundhedsuddannelser i MVU-sektoren, bør give mulighed for empirisk basering, hvorfor det er væsentligt, at de studerende får mulighed for at bruge praktikken til netop at samle data og viden i forhold til projektet. Det er væsentligt i forhold til uddannelseskvaliteten, at projektet både indeholder elementer og problemstillinger fra praksis samt metodiske og teoretiske refleksioner over pædagogisk arbejde.

Adgangskravene til uddannelsen, § 10.

PSR finder i det store og hele at de skærpede adgangskrav til uddannelsen er hensigtsmæssige, dog finder PSR, at der for ansøgere med PGU udover dansk som niveaukrav også bør stilles lignende niveaukrav i samfundsfag og engelsk. Endvidere er det væsentligt, at seminarierne fortsat får mulighed ud fra en realkompetence-vurdering at kunne optage studerende i lighed med den tidligere kvote-2-ordning. ✓

Afsluttende bemærkninger.

PSR har ikke yderligere bemærkninger til de øvrige paragraffer i lovforslaget.

PSR vil dog gerne understrege, at der i forbindelse med vedtagelse og realisering af lovforslaget bør indføres en bestemmelse om en forhøjelse af uddannelsestaksometeret, således at der skaffes økonomiske ressourcer til seminarierne og CVU'ernes nødvendige opkvalificering af lektorer og adjunkter i relation til de ændringer, der måtte ske i fagrækken. →

PSR står naturligvis til rådighed med yderligere uddybende bemærkninger i forbindelse med dette høringssvar, ligesom vi naturligvis gerne uddyber de fremførte synspunkter ved et møde. PSR vil også gerne understrege, at forsamlingen fortsat gerne medvirker i forbindelse med udmøntning af uddannelsen, herunder udarbejdelse af CKFer og uddannelsesbekendtgørelse m.v. således, at der kan sikres en grundig fundering af uddannelsen.

Med venlig hilsen

Søren K. Lauridsen
Formand.

Høringssvar fra Pædagogstuderendes LandsSammenslutning - PLS - til Forslag til Lov om uddannelsen til pædagog (professionsbachelor) nov. 2005

PLS har modtaget forslaget til lov om uddannelsen til pædagog, og undres kraftigt over, at den tilbundsående reform, som alle interessenter har efterspurgt, udebliver.

PLS må bestemt anbefale, at Undervisningsministeren trækker dette lovforslag, da det ikke indeholder de elementer, der kan kvalificere det som en egentlig reform. Rammerne om uddannelsen fastholdes stort set i sin nuværende form, samtidig med, at der stilles en række store krav til de studerendes udbytte. Denne inkonsekvens gør det umuligt at se sammenhængen mellem krav og rammer.

Hvis Undervisningsministeren vælger at fastholde lovforslaget, må vi kraftigt anbefale, at de politiske partier ikke stemmer for gennemførelsen af loven, da den vil medføre betydelige forringelser af uddannelsen, og derigennem betydelige forringelser af hele det pædagogiske arbejdsområde.

Pædagoguddannelsen skal fortsat være en generalistuddannelse, men PLS iagttager at der tages tydelige skridt hen i mod en meget specialiseret uddannelse. Specialiseringen kommer til udtryk gennem en tydelig ensretning af de studerendes uddannelse - de studerendes nuværende mangfoldighed og forskellighed sikrer, at den pædagogiske professions udvikling har den nødvendig bredde og mulighed for hurtig udvikling - og denne mangfoldighed mistes, når uddannelsen ensrettes. PLS må insistere på, at vi fastholder den brede, pædagogiske uddannelse som kan rumme samtlige målgrupper.

I overskrifter er PLS's væsentligste kritikpunkter:

- Den grundlæggende reform af uddannelsen mangler - der er alt for mange af de eksisterende problematikker, der ikke er stillet løsningsforslag til.
- Praktikkens mængde, udformning og finansiering er uændret. Et enigt Folketing anbefalede i Redegørelsesdebatten, at der skulle indføres SU-praktikker. Praktikken bør desuden forkortes og der bør laves tydelige beskrivelser af, hvordan de studerende kan opnå det fulde uddannelsesmæssige udbytte.
- Specialiseringsmodellen er ikke brugbar i forhold til det eksisterende arbejdsmarked, og set i sammenhæng med øvrige krav til de studerende, kommer der til at være en række alvorlige praktiske forhindringer.
- Fagrækken reformeres, hvilket i sig selv er ønskeligt, dog har PLS en vis bekymring overfor, at der ikke stilles krav til, hvor meget undervisning de studerende skal modtage i de enkelte fagområder. Besparelserne på seminarierne har hidtil ført til en stærkt formindsket undervisningsmængde for den enkelte studerende.
- Der fremgår flere bindinger mellem praktik og hhv. specialisering, tværfagligt element og bachelorprojektet, hvilket virker fuldkommen ugennemførligt med tanke på at man fastholder den lønnede praktik, og de krav dette forhold stiller til den studerende.
- Vejledningen på seminariet i forbindelse med projekter og undervisning i det hele taget glimrer ved sit fravær - PLS anser den personlige vejledning som en grundlæggende metode til at fastlægge professionelle værdier - de værdier som skal videregives til børn og brugere, hvorfor den skal fastlægges med tydelige krav til form og mængde.
- Nu, hvor kvote 2-optaget er afskaffet, ser PLS med beklagelse at stadig færre studerende med anden erfaring end en gymnasial baggrund optages. Dette betyder at de studerendes

mangfoldighed fremover ikke vil kunne matche mangfoldigheden i den bredere og bredere pædagogiske profession.

PLS har følgende specifikke kommentarer:

§ 5. Grundlæggende er PLS enige i, at der er behov for en ny **fagrække** med færre faglige elementer. En ny fagrække bør dog ikke indføres på bekostning af de eksisterende fags elementer og timetal. For eksempel ønsker PLS kraftigt, at Socialfag og Kommunikation, Organisation og Ledelse bliver en betydelig del af Individ, institution og samfund.

Den foreslåede fagrække er næsten identisk med den foreslåede af BUPL, KL, SL og Rektorerne, og den indeholder en tydelig prioritering af pædagogik, hvilket begejstrer os betydeligt. Det er dog ikke tydeligt, i hvor høj grad, pædagogik er blevet et decideret hovedfag.

Med hensyn til fordelingen af ECTS-points til fagene iagttager PLS en forsømmelse. Vi finder det yderst vigtigt, at fagenes indhold og derved ECTS-points formuleres tydeligt, så uddannelsens kerne genkendes. I den forbindelse skal det ligeledes anføres, at CKF'erne bør udarbejdes i et samarbejde med uddannelsens interessenter, så man får den bedst mulige formulering og relevans med virkelighedens krav til pædagogstuderende. PLS ser gerne, at der stilles krav til et timetalsminimum i de enkelte fag, da vi ser at denne mangel skaber store forskelligheder på seminariernes udbud.

Vedrørende *Pædagogik* skal erindres om, at der er tale om pædagogik som praktisk redskab, og ikke en bevidstløs læsning af diverse teoretikere.

Særligt om *Dansk, kultur og kommunikation* må vi undre os over, at beskrivelsen af faget er ufærdig, idet der udelukkede fokuseres på dansk, som vi kender det i dag og at fagets to andre elementer ikke berøres. Dansk som element i pædagoguddannelsen er langt mere end sprogstimulering og udarbejdelse af pædagogiske læreplaner. Dansk indeholder endvidere elementer af computerbrug, historiefortælling, formidling til sprogløse mennesker og er derfor mere et kulturformidlende fag end dansk, som det kendes fra folkeskolen. Det er med andre ord endnu et redskab til at nå børn og brugere og skabe relationer. Derfor er det skudt forbi målet at se det ensidigt som redskab til sprogstimulering af små børn. Kommunikation er i sig selv et centralt redskab, for de studerendes kommunikationsformåen er central for udførelsen af pædagogisk arbejde, fx forældresamarbejde og underretninger om børns mistrivsel. Slutteligt om det faktum, at *Dansk* er taget ud af rækken af *Aktivitets- og kulturfag*, må vi indvende, at det kun er et af mange redskaber, vi benytter os af som pædagoger, og at det i sig selv ikke berettiger til en særstatus. Dansk skal fortsat være en del af Aktivitets- og kulturfag-rækken.

Særligt om faget *Individ, institution og samfund* skal nævnes, at det er af yderste vigtighed, at fagets vægtning af de tidligere fag *Socialfag og Kommunikation, organisation og ledelse* prioriteres, især da 1/5 af alle pædagoger kommer til at fungere som ledere.

Om den nye opfindelse, *Liniefaget* kan det undre PLS, at man vælger en betegnelse, der er kendt fra læreruddannelsen, og derfor nemt kan forveksles, på trods af, at der er tale om to vidt forskellige indhold på de to uddannelser. PLS foreslår i stedet at det kaldes *Aktivitetsfag*. Vi går ud fra, at de studerende får mulighed for en kvalificeret introduktion af alle tre fag i løbet af 1. år, og at man først derefter vælger fordybelse. Introduktionen skal garantere, at det undgås, at man skal ændre studieforløb, for den sikrer en viden om fagets indhold - især da fagene adskiller sig væsentligt fra tilsvarende fag på grund- og ungdomsuddannelser. En praktisk bekymring er,

hvordan de studerende skal vælge - skal 1/3 af årgangen vælge hvert af de tre fag, eller bliver det udelukkende efter interesse?

PLS ønsker desuden at det enkelte seminarium fastholdes muligheden for, at der kan laves specielle liniefag, fx Natur og bevægelse, da de i lovforslaget fremsatte liniefag kan være begrænsende for de studerendes mulighed for at se den uddannelsesmæssige helhed.

~~Aktivitetsfagene bør prioriteres kraftigt vedrørende ECTS-point, da de indeholder hele tilgangen til udførelsen af den pædagogiske profession. Uden dem, ville det være umuligt at skabe relationer til børn og brugere.~~

§ 6 om specialiseringen i et arbejds-, funktions-, eller fagområde er et vanskeligt kapitel. Den forslåede metode til at opnå den anbefalede fordybelse er vi decideret imod.

Uddannelsen er en generalistuddannelse og kvalificerer som sådan til hele det pædagogiske arbejdsfelt. For det første er det umuligt at opdele arbejdsmarkedets behov så snævert, som der lægges op til. I en børnehave kommer man ud for at skulle beskæftige sig med problematikker, der normalt er knyttet til det socialpædagogiske område, ligesom det modsatte er tilfældet - rummelighedsdebatten er et tydeligt udtryk for denne tendens.

For det andet er vi bekymrede for, om man som uddannet pædagog vil kunne opleve at blive diskvalificeret indenfor andre specialiseringsområder end det, man har valgt på seminariet. Det er hverken forventeligt eller ønskeligt at arbejdskraften tvinges til at blive indenfor det enkelte område. Valgfriheden hænger ikke sammen med jobfriheden, og derfor kan PLS blive bekymrede for fremtidens arbejdsløshed. Arbejdsmarkedets udvikling vil blive mere tydelig i kraft af, at kommunalreformen træder i kraft. Reformen af pædagoguddannelsen i 1992 var netop udtryk for, at den strenge opdeling af det pædagogiske arbejdsfelt var uhensigtsmæssig. PLS er bange for, at generalistuddannelsen udvaskes i et forsøg på at tilpasse sig arbejdsmarkedets skiftende og uforudsigelige behov. Desuden undres PLS over, at den samme Undervisningsminister, der i 1992 indførte generalistuddannelsen, i dag vil specialisere den, og på denne måde udviske professionens omstillingsparathed.

Den nødvendige fordybelse bør i stedet ske som fordybelse i et pædagogisk tema, metode eller værktøj, som det vil være muligt at overføre til alle dele af den pædagogiske profession. Når PLS på denne måde går ind for en fordybelse og ikke en specialisering, er det med baggrund i en betragtning om, at en specialisering entydigt tager udgangspunkt i et arbejdsfelt, hvor en fordybelse ser hele professionen og tager udgangspunkt i hele målgruppen. Netop denne helhedsbetragtning er af yderste vigtighed i den pædagogiske profession, hvor grundlaget for udførelsen af professionen ligger i at kunne se det hele menneske.

Af praktiske forhindringer iagttager vi, at studerende har en naturlig interesse for det specielle og anderledes, hvorfor det kan betvivles, om der ville være nok studerende, der vælger *Børn og unge*. Denne tendens vil naturligvis kunne ses direkte på søgningen til beskæftigelse på det normalpædagogiske område, hvilket ikke er ønskeligt.

PLS ønsker, at fordybelsesperioden får en varighed af et semesters undervisning, og at den placeres sent i uddannelsen, fx på 5. semester. Således har den studerende opnået en teoretisk og praktisk base for at foretage sit valg - især når dette forløb skal kobles til praktikken.

§ 7 om det tværfaglige element modtager PLS med stor glæde. Vi har længe set muligheder i et formaliseret samarbejde med andre MVU'er, og vi ser det som en styrkelse af vores pædagog-

faglighed, at vi lærer andre fagligheder at kende. Det skal dog indvendes, at det er yderst vigtigt, at dette samarbejde sker i den sidste del af uddannelsen, således at den opnåede sikkerhed i egen faglighed danner grundlag for udvekslingen af erfaringer. Hvis samarbejdet sker for tidligt, vil vi ikke være i stand til på optimal vis at kunne samarbejde. Det står ikke klart, hvilket omfang dette forløb skal have, og det gør det yderst vanskeligt at komme med konkrete kommentarer.

Uddannelsernes forskellighed kan i visse tilfælde spænde ben for de gode intentioner, men vi forventer, at der skabes mulighed for samarbejde med flere MVU'er. Vi ser lovende muligheder i fx sygeplejerskeuddannelsen, læreruddannelsen og socialrådgiveruddannelsen. Disse MVU'er deler arbejdsområder, især i kraft af et stadig større pædagogisk arbejdsfelt - ældreplejen, psykiatrien og misbrugere er nogle af de nyere målgrupper, som deles professionerne imellem.

§ 8 om praktikuddannelsen er vel at definere som kernen i lovforslaget. Det er at største vigtighed at pointere, at PLS ser den manglende omlægning af praktikkerne som yderst problematisk og kritisabel.

PLS mangler at praktikmængden forkortes til et år, at finansieringen omlægges til SU, og at arbejdsværdien fjernes, så de studerende kommer udenfor personalenormeringen. Disse tre tiltag er af samtlige interessenter påpeget som absolut nødvendige for at praktikens uddannelsesmæssige udbytte kan komme i første række - og derfor undres vi over, at der ingen ændringer af betydning er foretaget med hensyn til praktikken. V
←
←
←

Uddannelsesplan og praktikuddannelsesplan er begge allerede eksisterende i de fleste seminariers studieordninger, så at det føres ind i loven er glædeligt, men kan ikke betegnes som at være et betydeligt tiltag af betydning for praktikens værdi. (PLS mangler dog en klar definition af Lovforslagets intentioner med de to elementer - med hensyn til forskellen i indhold, ansvar for og formål med begge dele.) Endvidere skal det understreges at PLS ikke ønsker at disse planer skal sættes i stedet for vejledning. Vejledning er og bliver den metode, der på bedst mulig vis kan sætte spørgsmålstejn ved den studerendes praksis. Det er i denne dialog den studerende udvikler sig en reflekterende praktiker.

Indledende i § 8 står der at "Praktikuddannelsen tilrettelægges... med henblik på, at den studerende tilegner sig kompetencer, der danner et fagligt grundlag for erhvervsmæssig beskæftigelse." I denne formålsbeskrivelse af praktikken mangler der tydeligt flere elementer, fx at der skal skabes en kobling mellem den opnåede viden på seminariet og i praktikken. Desuden mangler vægningen af, at vi uddannes til professionsbachelor, og at det netop er praktikken, der er vores "adelsmærke" - som MVU-rådet udtrykte det på sin fokusdag 2005. Praktikkerne er nemlig ikke arbejdsprøvning, men en metode at udvikle den studerendes forståelse af den pædagogiske profession i samspil med den del af uddannelsen, der foregår på seminariet.

Disse mangler virker uforståelige for PLS, da der adskillige andre steder i lovforslaget står beskrevet, at praktikkerne skal hænge tæt sammen med bachelorprojekt, specialisering og det tværfaglige element. Hvis lovens intention med praktikkerne udelukkende er erhvervsmæssig, så er det yderst vanskeligt at se, hvordan det hænger sammen med de førnævnte krav til praktikernes indhold. Og kan praktikens nuværende organisering overhovedet passe til kravene i en mellemlang videregående professionsbacheloruddannelse? Det er fuldstændige forfejlet og mangel på respekt for de pædagogstuderende og det pædagogiske felt generelt, når Undervisningsministeriet vælger at sætte målet for praktikken som værende arbejdsprøvning, og ikke tilgodeser og prioriterer praktikken som et led i den studerendes uddannelse.

Om arbejdsværdien er det nødvendigt, at det klart fremgår, hvorvidt det gælder for alle praktikker, eller om det kun er de lønede. I lovforslaget står der nemlig: "De studerende vil derfor fortsat have en arbejdsmæssig værdi" uden nærmere specifikation, og dette må bero på en fejl. Som udgangspunkt er vi ikke interesserede i arbejdsværdi, da den naturligt mindsker vores uddannelsesmæssige udbytte. At "arbejdsfunktionerne skal ligge på linie med det uddannede personale", må også bero på en misforståelse, for så ser man bort fra, at de studerende er i praktik som en del af uddannelsen - og altså ikke er færdiguddannede. Vi hverken kan eller skal være i stand til at udføre den pædagogiske profession på niveau med det uddannede personale.

De øgede krav til forberedelse, gennemførelse og efterbehandling af praktikkerne ser PLS som et positivt tiltag, dog ønsker vi det tydeliggjort, hvilke ressourcer seminarierne og praktikstederne tilføjes, da det ikke er sandsynligt, at seminarierne kan leve op til kravene. Der spares på nuværende tidspunkt voldsomt på forberedelse, efterbearbejdning og teori-indkald, og denne tendens skal brydes. PLS ser det glædeligt, at den allerede eksisterende optimale praksis på denne måde bliver lovmæssigt fastlagt.

Der er desuden en række uklare punkter, som blandt andet er spørgsmålet om vejledning. Det vil være stærkt ønskeligt, at der blev lovgivet om vejledningsmængden, for således bliver vores retssikkerhed styrket. PLS anbefaler minimum 1 times vejledning om ugen, vejledning der vel at mærke foregår systemiseret og med udgangspunkt i de opstillede mål. I dag ser vi desværre ofte, at der ikke gives den nødvendige vejledning, da det ikke er lovmæssigt defineret. Et lovkrav om uddannelse af vejlederne er ligeledes ønskeligt, da vi oplever at vejlederne ikke er parate til opgaven.

Praktikuddannelsesplanen skal "... være et væsentligt redskab i tilrettelæggelsesarbejdet (af praktikken)" - i den forbindelse er det betydeligt at få indført, hvordan Praktikuddannelsesplanen skal komplementere vejledningen, og i hvilken grad det skal udarbejdes alene af den studerende.

Et andet vigtige punkt er, at teori-indkaldenes indhold bedes specificeret, så de har en reel uddannelsesmæssig værdi. I dag er det en kendt situation, at der ikke investeres i indkaldene fra seminariernes side, så det tenderer opbevaring og derfor nedprioriteres af de studerende. PLS opfordrer derfor til, at man stiller krav til indholdet og undervisningsmængden i indkaldene. Lovforslaget beskriver, at der skal være to ugers indkald i løbet af den samlede praktikperiode. Dette må være en fejl, for i dag har vi i løbet af den samlede periode på 15 måneder 5 ugers indkald, og dette ønskes videreført, da det er på indkaldene, at koblingen mellem teorien og den oplevede praksis tydeliggøres.

Tilvejebringelsen af praktikpladser ændres væsentligt i kraft af kommunalreformen, og PLS ser det som en åbenlys mulighed for at forbedre de studerendes muligheder for valg af praktikpladser. Vi har nemlig brug for flere pladser at vælge imellem, en problematik, som bliver særligt vedkommende, når praktikken fremover skal ses i tættere sammenhæng med både specialisering og bachelorprojekt. Der er især stor mangel på specialpædagogiske praktikpladser, og dette problem bliver ikke mindre fremover, især når PLS må gå ud fra, at man stadig skal have praktik med tre forskellige brugergrupper. I dag er dette et krav, hvilket PLS gerne ser udvidet til, at man i de to lange praktikker skal have henholdsvis en normal- og en specialpædagogisk praktik. På denne måde bevares generalistaspektet, og det kræves af de studerende, at de udfordrer deres kendte praksis. PLS foreslår derfor at praktikfordelingen sker i Regionale udvalg, da der i dag hersker en vis konkurrence seminarierne imellem, og vi er derfor betænkelige, om denne konkurrence kommer til at koste ifht. uddannelsens kvalitet. Der bør under alle omstændigheder være krav der sikrer, at uegnede praktikpladser fjernes fra puljen af pladser. Som den sidste kommentar angående manglen på praktikpladser, er det værd at tilføje, at denne mangel givetvis

vil forsvinde helt med indførelsen af SU-finansierede praktikker, hvor den studerende er udenfor personalenormeringen. I dag er der ingen problemer med at finde mangeartede og udfordrende praktikpladser til Øvelsespraktikken, som netop opfylder disse betingelser.

Optagelsestallet bør fastsættes, ikke kun af de nævnte parter, men i tæt samarbejde med seminarier, studerende og de uddannede pædagogers organisationer.

~~I bemærkningerne nævnes der et midtvejsmøde. Det er ikke klart, hvorvidt der er tale om det møde, der i dag senest skal afholdes efter 2/3 af praktikken (§7 stk. 6 i BEK 930). Hvis de er identiske, skal dette præciseres, og i forhold til de studerendes retssikkerhed skal det anføres, hvordan proceduren vil være, for at hhv. bestå og ikke bestå praktikken. PLS finder det ikke hensigtsmæssigt, at man allerede halvvejs endeligt vurderes. Der bør være mulighed for at yde en indsats og at forbedre sig.~~

Flere og flere studerende benytter sig af muligheden for at tage i Udlandspraktik, og derigennem muligheden for at se den danske pædagogiske praksis udefra. Denne mulighed skal bevares, så PLS indstiller på det kraftigste til, at det ikke kun bliver ved tanken.

En af de store bekymringer PLS har i henhold til en ny pædagoguddannelse er de studerendes retssikkerhed. For at sikre at de studerende, der bliver vurderet betænkelige i deres praktikker gennemfører deres studie, blive undervisningsministeriet nødt til at sikre at de studerende kan fortsætte på deres forestående semester, trods det, at der endnu ikke er fundet en afgørende om, hvorvidt den studerende skal tage sin praktik om.

§ 9 om professionsbachelorprojektet modtages af PLS positivt, da vi ser stor fornuft i, at det placeres på 7. semester, og at det muliggør samtænkning med praktikken. Dette giver dog også årsag til nogen bekymring, for det stiller særlige krav til vejledningen på praktikken, og det ser vi ikke kan lade sig gøre med de økonomiske ressourcer seminarierne har til rådighed i dag. Der er alt for få vejledere med den særlig praktikvejlederuddannelse, og desuden besværliggør vores arbejdsværdi den fornødne tid til fordybelse. PLS håber, at reglerne bliver som i dag, hvor vi har mulighed for at skrive projektet sammen i mindre grupper, men at vi skal gå til eksamen alene. Hele uddannelsen lægger op til det vigtige kollegiale samarbejde, og derved bliver bachelorprojektet en vigtig del af denne forberedelse.

§ 10 giver anledning til en del kommentarer, da det skrevne ikke giver klare svar på lovens intentioner.

Til § 10 nr. 2: Det er af største betydning for os, at der sker en inddragelse af ansøgernes realkompetencer. Derfor er det med begejstring at vi iagttaget at realkompetencevurderingen inddrages i bemærkningerne til loven, da det er af største betydning for de studerende, at de afspejler en vis mangfoldighed, både i forhold til fordelingen af arbejdskraft på det fremtidige arbejdsfelt og af hensyn til de studerendes gensidige udbytte af undervisningen på seminarierne. Desuden skal det nævnes, at vi ser en stor mulighed i anvendelsen af optagelsessamtaler, ikke blot for dispendanter, men også for ansøgere med det nødvendige gennemsnit. En sådan samtale vil belyse ansøgerens modenhed, kvalifikationer, studieparathed og desuden mindske frafaldet.

Generelt er PLS frustrerede og betænkelige ved, at en stadig større del af de optagne skal have en boglig baggrund, da der på de pædagogiske uddannelser bør lægges vægt på motivation, kvalifikationer og personlige egenskaber. PLS går ind for, at alle får mulighed for at blive optagede på en uddannelse, og således skal mulighederne for optagelse forbedres i stedet for forringes.

Til § 10 nr. 3: PLS mangler i denne sammenhæng en præcisering af forskellen mellem **deltagelses- og mødepligt**. Det er uklart, da der nævnes, at der vil være mødepligt, når undervisningen kræver flere studerendes samtidige tilstedeværelse. Vi mangler en definition af deltagelsespligt, da dette er et nyt begreb, ligesom PLS mangler eksempler på, hvordan det skal håndhæves og eksempler på konsekvenserne af manglende deltagelse. Desuden ser PLS med bekymring på valget af ordet "pligt" da mennesker under uddannelse er medansvarlige for egen læring, ~~men det skal vel at mærke ske i samarbejde med de øvrige studerende, undervisere og ledelse.~~ Derfor mener PLS at deltagelses- og mødepligten skal afskaffes.

I forbindelse med praktikken anføres det, at "der vil blive fastsat regler om mødepligt i praktikken...", hvilket udelukkende må gælde for den ulønnede praktik. Som studerende i lønnet praktik er man omfattet af de almindelige arbejdsmarkedsmæssige regler om fremmøde og ellers vil de studerende komme i alvorlige problemer i forbindelse med fx ansættelsesbrev og almindelig retssikkerhed i de lønede praktikker.

"De studerende forudsættes at tage ansvar for deres studium..." modsiger klart at der skal være tale om både deltagelses- og mødepligt. Med formuleringerne sættes på den ene side krav om at vi er studerende med medansvar for egen læring, og på den anden side tages ansvaret fra os ved at håndhæve deltagelses- og mødepligt. Voksne mennesker på en videregående uddannelse har ikke brug for pligt, især ikke nu, hvor der med ændringen af Bekendtgørelsen mht. Eksamens- og prøvereglerne regelsættes om, at vi skal til enten eksamen eller prøve i samtlige fag. Med denne indførelse bortfalder årsagen til møde- og deltagelsespligt fuldkommen.

Til § 10 nr.4: PLS forstår, at man ser **prøver og eksaminer** som et nødvendigt onde. PLS ønsker i stedet, at der for at sikre den bedst mulige uddannelse skal sikres vejledning for den enkelte studerende. Indgangs-, gennemførsels- og afslutningsvejledning vil sikre at den studerende får det optimale udbytte af uddannelsen, og bliver vejledt i forhold til valg af praktikplads, projekter og fordybelsesperioder. Den enkeltes uddannelsesmæssige udvikling vil således komme i centrum, og der vil desuden komme det ekstra udbytte, at det vil være nemmere at vejlede de studerende, der har valgt den forkerte uddannelse, ud af uddannelsen. Således vil de kunne foretage et hurtigt studieskift, og det vil komme alle til gavn. Karaktererne som bedømmelsesmetode bør afskaffes Og erstattes med skriftlige udtalelser, som den studerende kan benytte som redskab i den uddannelsesmæssige og professionelle progression.

Særligt om 1. årsprøven må den have indsneget sig som eksisterende ved en fejl, da den blev afskaffet med ændringerne af Bekendtgørelsen mht. Eksamens- og prøveregler.

PLS iagttager desværre, at gruppeeksaminer er fuldkomment fraværende i lovforslaget. Dette er yderst beklageligt, da det er nødvendigt for de studerende at de i løbet af uddannelsen benytter sig af de arbejdsformer, som anvendes af professionen. Det er vanskeligt at forestille sig, hvordan en pædagogstuderende skal kunne gå op i fx Udtryk, musik og drama alene. PLS forestiller sig, at en løsning kan være, at vi - som beskrevet i mange seminariers studieordninger i dag - kan fremlægge i hold, og eksamineres enkeltvis.

Til § 10 nr. 6: Med hensyn til muligheder for klager, er det vigtigt for de studerendes retssikkerhed, at der er mulighed for at medtage en bisidder til eventuelle klagesamtaler. I dag er det op til det enkelte seminarium at tillade det, hvor det burde være en centralt bestemt rettighed for den studerende.

Undervisningsministeriet
 Afdelingen for videregående uddannelser
 Frederiksholms Kanal 26
 1200 København K
 att. Kirsten Lippert

Den 24. november 2005

Ledelsessekretariatet
 PMD/TOR

Sag: 2004-SLCLSEK-00113
 Dokument: 144276

Side 1 af 2

Høringssvar: Pædagoguddannelsen

Socialpædagogernes Landsforbund takker for modtagelsen af "Forslag til Lov om uddannelsen til pædagog" (2. november 2005). Forbundet har i den anledning flg. bemærkninger:

Generelt

SL kan tilslutte sig Lovforslagets bestemmelser for bl.a. pædagoguddannelsens formål, faglige elementer, tværfaglige elementer, specialisering og skærpelse af adgangskrav. Selvfølgelig skal disse bestemmelser udfoldes i en efterfølgende bekendtgørelse, og SL ser frem til at blive inddraget i dette arbejde som interessant i pædagoguddannelsen.

SL står til gengæld uforstående over for, at Undervisningsministeren ikke benytter lejligheden til en gennemgribende revision af pædagoguddannelsen, således at praktikken også underkastes en revision efter bl.a. Evalueringsinstituttets anbefalinger. Hvis praktikken skal leve op til professionsbachelorbestemmelserne skal den dels omlægges til SU-praktik, dels styrkes ved krav om obligatorisk uddannelse af praktikvejledere. Dette vil også styrke pædagoguddannelsen i internationale sammenligninger, og ligge fint i forlængelse af Regeringens anbefalinger til Globaliseringsrådet om praktikken i MVU-uddannelser.

I øvrigt mener SL, at hvis pædagoguddannelsen skal matche fremtidens krav til opgaver, herunder kravene til dokumentation, evaluering samt vidensbasering og forskningstilknytning, skal uddannelsen forlænges med ½ år. En forlængelse af uddannelsen nødvendiggøres også af, at de lønede praktikker fylder et helt år, hvilket ikke giver tilstrækkelig tid til nødvendig teoretisk fordybelse. Samtidig finder vi, at forlængelse af uddannelsen vil give den nødvendige mulighed for fordybelse og specialisering i forhold til de forskellige arbejdsområder, som pædagoguddannelsen retter sig imod.

Til de enkelte bestemmelser har SL flg. uddybende bemærkninger:

§ 5

SL finder det positivt at fagrækken begrænses og nytænkes. Men i stedet for "grundlæggende fag og faglige elementer" bør der siges "fagområder" for at markere, at der er tale om en nytænkning af uddannelsens indhold. I den kommende uddannelsesbekendtgørelse skal det så præciseres, at "pædagogik" er uddannelsens centrale fagområde, som binder uddannelsens øvrige faglige indhold sammen. I øvrigt finder SL det inkonsekvent, at kun "praktikuddannelsen" ECTS fastsættes, når de øvrige faglige elementer ikke ECTS fastsættes. Enten skal alle fagområder ECTS fastsættes, eller også skal ingen ECTS fastsættes i selve lovteksten.

§ 6

SL finder det positivt, at der åbnes for specialisering i uddannelsen. Det er afgørende, at der sker en specialisering særligt i forhold til de mere specialiserede arbejdsområder, som uddannelsen retter sig mod. Det vil give mulighed for at styrke det socialpædagogiske element i uddannelsen. Dog havde SL gerne set, at specialiseringen udbygges, så der også bliver mulighed for fordybelse i pædagogisk teori og metode og kombination af specialisering med BA-projekt og det tværfaglige element. Men så vidt SL kan se, er der intet til hinder for, at dette udbygges i uddannelsesbekendtgørelsen.

§ 7

SL finder det positivt, at der åbnes for et tværfagligt element, men mere præcist ville være at bruge betegnelsen "tværprofessionelt element", da det er samarbejdet med beslægtede professioner, der er det centrale, hvilket også siges i formålsbestemmelserne i lovteksten.

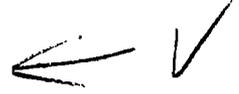
§ 8

SL forstår ikke, at den lønnede praktik ikke omlægges til SU-praktik. Nødvendigheden heraf blev anført i Regeringens uddannelsespolitiske redegørelse fra 2004. Ligesom Evalueringen af pædagoguddannelsen i 2003 fandt den lønnede praktik problematisk. MVU-Rådet har også drøftet praktikken på mvu-området og opstillet en række kvalitetskrav, som ikke kan forenes med en lønnet praktik. Endvidere giver den lønnede praktik problemer internationalt, idet vi har eksempler på, at selv europæiske lande ikke vil anerkende de ECTS-point praktikken tildeles, fordi der er tale om et lønforhold. Hvis praktikken skal styrkes, som Regeringen lægger op til i sit oplæg til Globaliseringsrådet, er det ikke tilstrækkeligt, at praktikken omlægges til SU-praktik. Der skal også stilles krav om uddannelse af praktikvejledere, hvilket bl.a. påpeges af EVA og MVU-rådet.

Bortset fra det finder SL, at der er udtrykt mange gode intentioner omkring praktikkens formål og afvikling. Problemet er blot, at disse hensigter i en lang række tilfælde ikke kan forliges med, at den studerende er i et ansættelsesforhold og således underlagt ledelsens ret og pligt til at fordele arbejdet efter beboernes behov og institutionernes driftsvilkår, frem for den studerendes uddannelsesbehov.

§ 10

SL kan tilslutte sig bemærkningerne om, at adgangskravene skal skærpes. I den forbindelse er det vigtigt, at der ikke kun stilles niveaukravene i dansk, men også niveaukrav i yderligere to fag til studerende fra SOSU og PGU.



Med venlig hilsen

A handwritten signature in cursive script that reads "Mogens Seider".

Mogens Seider
Forbunds næstformand

Undervisningsministeriet

Afdelingen for videregående uddannelse
Kontoret for videregående pædagogiske uddannelser
Att: Kirsten Lippert
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K.

0502590

24.11.2005

Vedr. Høring over udkast til forslag om lov om uddannelsen til pædagog (professionsbachelor)

DM kvitterer hermed for modtagelse af høring vedrørende lovforslag om ny pædagoguddannelse, og skal i den anledning fremsætte nogle bemærkninger.

På det generelle plan hilser DM det velkommen, at der endelig kommer en afklaring på området efter ca. 5 års usikkerhed med baggrund i evaluering, undervisningsministeriel redegørelse, høring om lovforslag, som derefter trækkes osv. Det aktuelle lovforslag er dog i sin udformning formuleret meget bredt, og det kan derfor være svært at vurdere konkret, hvad det indebærer, hvorfor det bliver den konkrete udmøntning på bekendtgørelsesniveau, der vil afgøre graden af mange af de indholdsmæssige dimensioner i pædagoguddannelsen. (§§ 5,6,7,8,9,10,11,12,15) Det er en tendens som DM generelt vil advare imod, da det skaber usikkerhed om forskellige indholdsmæssige elementer i uddannelsen og i højere grad lægger en dæmper på muligheden for demokratisk debat på området.

Bemærkninger til de enkelte paragraffer:

§ 1

Generelt er der tale om fornuftige betragtninger, der går ind i relevante problemstillinger i forhold til pædagogers arbejdsfunktioner i det moderne samfund. Vi mener dog, at stk. 2, nr. 2 udover det formidlingsmæssige kunne indeholde elementer der vægtede det at indgå i dialog omkring samfundsmæssige værdier. I vores optik er den demokratiske dialog og diskussion om samfundsmæssige værdier essensen i vores samfund som en forudsætning for dynamik, innovation og udvikling. I den forstand har pædagoger en væsentlig rolle at spille i forhold til samfundsmæssige værdier omkring hele det pædagogiske beskæftigelsesområde.

§ 2

Ingen bemærkninger.

§ 3

Et væsentligt aspekt i forbindelse med pædagoguddannelsen er præciseringen af, at uddannelsen ~~også skal skabe grundlag for videreuddannelse~~. DM mener, at det er et centralt perspektiv for en professionsbacheloruddannelse som pædagoguddannelsen, men bortset fra § 3 nævnes problematikken ikke. Derfor savner DM en mere central præcisering af denne problematik i lovforslaget, bl.a. omkring erhvervelse af konkrete studiekompetencer ift. relevante diplom-, master- og kandidatuddannelser.

§ 4

Ingen bemærkninger.

§ 5

I forhold til fagrækken signalerer lovforslaget en omfattende omkalfatring af uddannelsen. DM har følgende kommentarer i den forbindelse

- Det er positivt, at der sker en reducere af fagrækken/fagområder, da den nuværende pædagoguddannelse har haft et relativt stort antal fag, som har betydet, at det faglige niveau i de enkelte fag ikke har været tilstrækkeligt dybt. Ligeledes "løser" forslaget det akutte problem på pædagoguddannelsen, der er opstået i forlængelse af den nye eksamensbekendtgørelse, med et meget stort antal prøver og eksamener.
- Det er ligeledes positivt, at der indføres en linjefagsmodel, hvor de studerende kan fordybe sig i selvvalgte fagelementer.

Men der er dog også centrale problemer ved den skitserede fagstruktur:

- Ud fra en beskæftigelsesmæssig synsvinkel kan forslaget give anledning til bekymring for DM. Dels er der fagområder, der forsvinder i forhold til den nuværende uddannelse (eks: psykologi og kommunikation, organisation og ledelse (KOL)) og dels er der tale om ændringer i status for eksisterende fag. På den anden side kan elementerne af de forsvundne fag genfindes i forbindelse med nogle af de skitserede fagområder specielt i bemærkningerne (psykologi indgår i pædagogik, KOL indgår i samfund, institution og individ). I den forbindelse er det DM's holdning, at så radikale ændringer i fagrækken må betyde, at der afsættes en økonomisk pulje til relevant omskoling, videreuddannelse og særlige aftrædelsesordninger for seminarlærere i forbindelse med lovforslaget.
- I forslaget lægges der op til en centralisering af uddannelsen gennem centralt fastsatte CKF'er på de enkelte fag. DM er enig i en nødvendig præcisering af pædagoguddannelsen i forhold til den nuværende bekendtgørelse, men vil advare mod en for central styring af uddannelsen og fagenes indhold. I bemærkningerne til lovforslaget antydes, at der i udmøntningen på bekendtgørelsesniveau vil ske en stram styring af placering af diverse fagelementer på forskellige studieår, hvilket vi anser for en unødig centralisering og fastlåsning af uddannelsen.

- Linjefagsmodellen har det problem indbygget, at den studerende skal vælge linjefag inden starten på uddannelsen. Her er det DM's holdning, at valget bør ske på baggrund af en obligatorisk introduktion til uddannelsens linjefagsområder i starten af uddannelsen. Herved vil graden af tilfældighed i linjefagsvalget og frafaldet fra linjefaget/uddannelse kunne mindskes. Desuden vil de studerendes myter om konkrete fagområder kunne afmystificeres. Ligeledes er det relevant at betone linjefagene i et kulturperspektiv, som fagområder der forholder sig til fænomener som æstetik, musikalitet (i bred forstand), sanselighed, oplevelse, kreativitet og innovation. Et sådant kulturperspektiv kunne eventuelt formuleres som en overordnet manchet, der rammesætter linjefagsmodellen.
- De 3 linjefagsområder, der er skitseret i lovforslaget, kan eventuelt suppleres med et 4. linjefag, der tager udgangspunkt i den del af det værkstedsfaglige, som er svært indpasselig i linjefaget: "Værksted, natur og teknik", nemlig det billedfaglige. Denne del kunne naturligt kombineres med IT og multimedie, der er underligt fraværende i lovforslaget. Specielt i forbindelse med børn og unges fascination af de elektroniske medier er det væsentligt med kompetente pædagoger i de forskellige tilbud, der gives på området. Dette 4. linjefag kunne f.eks. hedde "Visuelle udtryk, IT og multimedier"
- Det sundhedsfaglige bliver i det nye lovforslag henvist til en status som en del af et linjefag. DM er bekymret for, at denne ændring i status ikke er helt gennemtænkt. I Regeringens sundhedspolitiske oplæg "Sund hele Livet" (2002) fremhæves, at vi alle har et ansvar for at få en bedre sundhed, det gælder i det offentlige, i fællesskabet og som enkelt person. Befolkningens sundhed skal forbedres gennem en tidlig indsats. Rambøll Management har på foranledning af Sundhedsstyrelsen foretaget en undersøgelse af undervisning i sundhedsfag på lærer- og pædagogseminarier. (Sundhedsstyrelsen/Rambøll Management (2004) "Formidling af sundhed"). Den anbefaler, at sundhed i bred forstand får en mere central placering, og for pædagoguddannelsen bør en udvidelse af timetallet for sundhedsfag diskuteres. I denne diskussion indgår spørgsmålene om, hvordan temaet sundhed kan få en mere central placering på uddannelsen, samt hvilken funktion pædagoger har i forhold til at formidle sundhed. Derfor virker det problematisk, at sundhedsfag ikke indgår som en obligatorisk del af den nye pædagoguddannelse: Dette kan enten ske som et selvstændigt fagområde eller som en del af fagområdet "pædagogik" og/eller "samfund, institution og individ".
- I forbindelse med det videre arbejde med implementering af en ny pædagoguddannelse (bekendtgørelse, centrale CKF'ere mv.) vil DM foreslå, at undervisningsministeriet benytter sig af den faglige ekspertise, der eksisterer i og omkring den nuværende pædagoguddannelse. Vi foreslår, at der for hvert fagområde (inkl. praktikdelen) nedsættes en arbejdsgruppe bestående af fagligt relevante repræsentanter fra rektorsamlingen, censorformandskabet, DM (og for praktikkens vedkommende KL og de faglige organisationer). Det vil kunne sikre en større grad af kvalitet i forbindelse med arbejdet, da det jo netop er os der i den konkrete virkelighed skal realisere loven i praksis via undervisning, eksamen, praktikvurdering etc.

§ 6

De foreslåede specialiseringsmuligheder er delvis en tilbagevenden til pædagoguddannelseslandskabet før 92-loven om den fælles pædagoguddannelse. DM er enig i, at der skal ske en specialisering igennem uddannelsen, men anser de 3 muligheder for en al for snæver opfattelse af specialiseringstilgangen, specielt i forlængelse af en lang række arbejdsmarkeds- og socialpolitiske initiativer omkring det "rummelige" arbejdsmarked og de "rummelige" daginstitutioner, hvor netop børn og

voksne med nedsatte funktionsevner og sociale problemer forsøges inkluderet i samfundet. Specialisering kan i højere grad ske i en mere individualiseret uddannelsesforståelse, hvor den studerende via konkrete valg og temaer i uddannelsen – bl.a. valg af praktiksteder og af professionsbachelorprojektet, specialiserer sig, uden at det betyder nedgradering af kravene til uddannelsen.

§ 7

Ingen bemærkninger

§ 8

Problemerne omkring praktikken er ikke løst i lovforslaget. Den vægtning, der eksisterer mellem seminariedel og praktikdel er ikke forandret i forhold til den gamle uddannelse (Seminariedel 136 ECTS, Praktikdel 74 ECTS). Hermed bliver pædagoguddannelsen stadig en meget praktiktung MVU-uddannelse, hvilket DM finder problematisk, hvis der skal ske et kvalitetsløft af pædagoguddannelsen generelt og uddannelsen skal kunne opfylde professionsbachelorakkrediteringen i 2008. Problemerne forstærkes af

- at der ikke sker nogen ændring af længden af praktikkerne i lovforslaget. ✓
- at der fastholdes 2 lønnede praktikker på trods af, at alle interessenter og alle politiske partier (også regeringen) principielt har været enige om, at lønnede praktikker ikke er særligt godt – jævnfør undervisningsministerens redegørelse fra foråret 2004. Dermed vil studieelementet i hvert fald ikke blive opprioriteret. Det kan være svært at se en begrundelse for, hvorfor pædagoguddannelsen som den eneste blandt de pædagogiske, social- og sundhedsfaglige MVU-uddannelser skal have en lønnet praktikdel på 1 år ud af 3½ år. DM har svært ved at se, hvad der adskiller pædagoguddannelsen fra mange af de andre MVU-uddannelser. Et kompromis ville være en SU-finansiering af den ene af de to lønnede praktikker, som indgik i det lovforslag, som Ulla Tørnæs sendte i høring i vinteren 2004-2005. ← ✓
- at der ikke formuleres nogen differentiering af de enkelte praktikker mht. form, indhold, læringsmål, funktion mv. Her kunne forslaget have skelet til EVA's rapport om uddannelsen, hvor der netop skitseres 4 forskellige typer praktikker med hver deres læringsindhold og fokus. Overvejelser om, at den 2. lønnede praktik skal knyttes på specialiseringen, kan i første omgang virke fornuftigt, men på baggrund af det unuancerede specialiseringsforslag samt fastholdelsen af lønnede praktikker forudser vi, at det bliver en meget svær øvelse at skabe en relevant sammenhæng mellem de to væsentlige elementer i pædagoguddannelsen. ←
- at der ikke i lovforslaget eller bemærkningerne er diskuteret hvordan problemerne omkring finansieringen af praktikvejlederuddannelsen kan løses, så der skabes grobund for et væsentligt kvalitetsløft af vejledningen i praktikken. ← ✓

De i bemærkningerne nævnte tiltag omkring den studerendes praktikforberedelse, deltagelse og afslutning er virkelighed på størstedelen af seminarierne i dag.

§ 9

DM foreslår her en uddybelse af pind 2, hvor sætningen omformuleres til

færdighed i at indsamle, dokumentere, analysere og perspektivere viden og information indenfor pædagogfaglige emner og problemstillinger med baggrund i centrale videnskabsteoretiske kategorier og metoder.

Begrundelse: At professionsbachelorprojektet netop som det ypperste faglige niveau på pædagoguddannelsen skal signalere et niveau, der peger i retning af et videnskabeligt niveau. Specielt i forbindelse med pædagogernes efter- og videreuddannelse er denne præcisering central.

§§ 10-12

Ingen bemærkninger

§ 13

En fornuftig mulighed, der kunne udvides til særlige tilfælde, der skal fremme yderligere samarbejde med andre relevante professionsbacheloruddannelser.

§§ 14-17

Ingen bemærkninger.

Afslutningsvis vil DM – med baggrund i diskussionerne omkring forbedringer af kvaliteten af dagtilbud for børn i forbindelse med valgkampen op til folketingsvalget i februar, de lovgivningsmæssige initiativer der følger op på løfterne, samt overvejelserne i Globaliseringsrådet omkring ”verdens bedste uddannelser” – gøre opmærksom på, at vi ser en voldsom diskrepans mellem en række af de politiske tiltag, der her annonceres og det lovforslag, der her er til høring. Hvis der skal ske en kvalitetsforøgelse af dagtilbudene (og for den sags skyld andre tilbud inden for det pædagogiske område), så er en meget væsentlig parameter i den sammenhæng en forbedring af den uddannelsen, der kvalificerer til at arbejde indenfor området. Der er ikke specielt megen sammenhæng og vision i lovforslaget, der vel nærmest er et ”klip-og-indsæt-forslag” fra den tidligere uddannelseslov, og det alternative lovforslag fra rektorforsamlingen m.fl., uden præcise overvejelser over konsekvenserne. Specielt spørgsmålet om de lønnede praktikkers fortsatte eksistens og regeringens manglende vilje til at gøre noget ved dem springer i øjnene. Så derfor vil DM på det kraftigste opfordre undervisningsministeriet til at tage i hvert fald denne problematik op til fornyet overvejelse.

Med venlig hilsen

Jens Boelsmand

Formand for pædagoguddannelsesudvalget i DM

Høringssvar: Sundhedsfags placering i udkast til forslag om lov om uddannelse til pædagog (professionsbachelor)

Som sundhedsfaglærere på pædagogseminarierne Esbjerg, Kolding og Haderslev, vil vi gerne knytte et par kommentarer til det nye lovforslag vedrørende uddannelsen til pædagog. Dette i forbindelse med at sundhedsfag bliver nedlagt som selvstændigt fag.

I det selvstændige fag arbejdes der med såvel den smalle (konkrete) sundhedsforståelse - mad, bevægelse, hygiejne, tobak, alkohol, miljø mm - og - den brede (abstrakte) som livskvalitet, sundhedsfremme og forebyggelse, sundhedspolitik, sundhedsbegreber og sundhedspædagogik.

Samfundet står overfor store sundhedsmæssige problemer, som man kan frygte eskalere, hvis ikke pædagogerne uddannes til at udføre sundhedsfremmende og forebyggende arbejde.

I det nye udkast til forslag om lov, ser det ud til at kun ca 1/3 af de studerende vil modtage undervisning om sundhed, dette i mindre omfang - og kun i forbindelse med valg af liniefag. Konsekvensen af dette kan blive at ikke alle pædagogstuderende vil være "klædt på" til at få øje på problemerne og i langt mindre grad vil være i stand til at gøre noget ved dem.

Flere undersøgelser har vist at den ringeste sundhedstilstand især er at finde hos den socialt dårligst stillede del af befolkningen, - en gruppe, pædagoger ofte har den primære kontakt til. Hvis pædagogerne har den fornødne sundhedspædagogiske viden om forandringsprocesser, har de en unik mulighed for at medvirke til at skabe større lighed i forhold til sundhed. Det kan blive vanskeligt for størstedelen af de pædagogstuderende at erhverve sig de sundhedspædagogiske kompetencer, som er nødvendige, i det nye forslag til pædagoguddannelsen. Forslaget kan på den måde komme til at øge uligheden i samfundet.

Pædagoger er den faggruppe som er tættest på børn, unge og brugere i deres institutionaliserede liv. Pædagogen er rollemodel og sundhedsformidler i det daglige pædagogiske arbejde og er med til at udvikle menneskers handlekompetence i egen sundhed.

Den kommende strukturreform med nye regioner og storkommuner indebærer en ny opgavefordeling med større aktualitet for inddragelse af pædagoger i det sundhedsfremmende og forebyggende arbejde.

I december 2004 udkom sundhedsstyrelsen med en rapport baseret på en undersøgelse af undervisning i sundhed på lærer- og pædagogseminarier. Undersøgerne understreger at det *netop er pædagogerne, som har størst mulighed for at ændre og fremme børns sundhed*¹ Endvidere ses det som et potentiale at øge de formelle krav til sundhed.²

Vi foreslår, at sundhedsfag forbliver et hovedfag i den nye pædagoguddannelse.



Vi foreslår også undervisning om sundhed som liniefag, som nævnt i den nye pædagoguddannelse.

På sundhedsfaglærernes vegne
Ilse Klemp og Mette Sand

¹ Sundhedsstyrelsen. Formidling af sundhed. December 2004 s. 54 Ramböl Management
² ibid s.76

LEVs kommentar til DSF's udkast til forslag om uddannelse til pædagog(professionsbachelor.

Først og fremmest hilser landsforeningen det velkommen, at der i uddannelsen åbnes mulighed for en vis specialisering. Det har været et ønske længe.

Landsforeningen er som ovenfor nævnt tilfredse med, at der nu bliver et krav om specialisering og oplever samtidig, at det fortsat er sikret, at der i uddannelsen tænkes bredt, således at der uanset specialiseringsvalg er sikret centrale temaer på tværs arbejdsområderne. Dog kunne vi godt tænke os en større præcisering af de elementer i uddannelsen, som sikrer et grundlæggende kendskab til alle arbejdsområderne uanset specialiseringsvalg.

I forbindelse med praktikordningen er landsforeningen enig i den overordnede begrundelse for lønnede praktikker. Men skal gøre opmærksom på, at virkeligheden ofte betyder, at praktikinstitutionerne selv skal finde økonomisk dækning til aflønningen. Og at denne udelukkende kan tages fra et lønbudget, hvilket igen betyder ressourceforringelse f.eks. ved manglende kontinuitet i personalegruppen.

I forbindelse med "Ikke godkendt" praktik er det tilfredsstillende at bestemmelsen kun gælder en gang. Samtidig betyder det dog, at institutionernes personale skal være fagligt klædt på til opgaven som praktikvejleder, hvorfor der bør indføres et skærpet krav om at vejlederuddannelsen er gennemført for at kunne være vejleder. -V

I forbindelse med mulighederne for et tværfagligt samarbejde under uddannelsen er Landsforeningen meget enig i det frugtbare ved denne mulighed, dog ønsker vi at også sundhedsrelaterede uddannelser så som fysioterapeuter og ergoterapeuter nævnes, i det disse uddannelsesområder i høj grad er samarbejdspartnere på de pædagogiske arbejdspladser, som arbejder indenfor området mennesker med nedsat funktionsevne.- Samtidig er specielt det traditionelle sygeplejeområde samarbejdspartner i forbindelse med mennesker med psykiske lidelser.

I forbindelse med handicappedes mulighed for at tage uddannelsen fremgår det tydeligt i bemærkningerne § 11 stk 2, så på det felt kan vi også være enig i lovforslaget.

Med venlig hilsen

Sytter Kristensen
Landsformand
Landsforeningen LEV



"Klaus Mortensen"
<jordform@get2net.dk>

24-11-2005 09:13

Besvar venligst til
<ibe@kbhps.dk>

Til <Kirsten.Lippert@uvm.dk>

cc

bcc

Emne Hørings svar fra værkstedslærer foreningen

Journalisering af indgående post

Sagsnummer 057.041.021
Sagstitel Pædagoguddannelseslov
Dokument-id 218.661.023
Sagsbehandler Kirsten Lippert
Emne Hørings svar fra værkstedslærer foreningen
Historik Registreret den 28-11-2005 09:15:02 på sag nummer 057.041.021, og med svar løbenummer 218.661.023.

Til
Undervisningsministeriet.
København d. 24.11.05
Afdelingen for videregående uddannelse

Hørings svar fra Værkstedslære foreningen

Vi vil indledningsvis hilse lovforslagets styrkelse af de faglige elementer i linier velkommen. Vi ser en åbning for faglig fordybelse som aktivitets – og kulturfagene har savnet.

Vi har naturligvis en særlig bevågenhed for værkstedsfaget og dets mange dimensioner. Vi anerkender de faglige metoder, begreber og praksisformer som aktualiseres i samarbejde med natur og teknik. Vi vil imidlertid gerne pege på andre dimensioner af værkstedsfagets kernefaglighed, som ikke primært henter sin faglige kvalificering inden for den naturvidenskabelige tradition, men som henter sit faglige afsæt i den humanistiske tradition og som har en voksende betydning i daglig pædagogisk praksis. En betydning der aktualiseres i lovforslagets præcisering af pædagogers aktive medvirken til et demokratisk samfund, formidling af samfundsmæssige mål og værdier uanset sproglig og kulturel baggrund.

I tidligere lov om pædagoguddannelsen har det været muligt at undervise i værkstedsfagets flere dimensioner idet faget i forhold til andre aktivitets – og kulturfag har haft dobbelt procentvis vægtning i bekendtgørelsen.

Således har værkstedets aktiviteter rummet forskellige former for skabende kultur. I værkstedet fremstiller man, både de kultur-traditionelle ting: beklædning, kurve, knive og krukker som kan repetere og variere kendte former og udtryk, og de mere kultur-undersøgende ting: skulpturer, relieffer, tegninger, malerier, grafiske udtryk, og digitale billedformer, herunder film. De gentagende og efterlignende skabende processer kan betragtes som kulturformidlende. De eksperimenterende, undersøgende og legende skabende processer kan betragtes som udvikling af egen kultur. I praksis medvirker pædagogen derfor

til at iværksætte forskellige former for skabende kultur.

Det fler-dimensionelle værkstedsfag giver mulighed for at konkretisere fagets forskellige erkendelses- og erfaringsformer (kunstneriske, håndværksmæssige og billedfaglige), i det kulturbevarende (nordiske kulturhåndværk og udtryksformer), i det udforskende og eksperimenterende, men også i forhold til, hvordan fagene i dag medvirker til at udvikle kulturel identitet, sprog og dialog ved fagenes skabende processer.

For at kunne indgå i en demokratisk kultur, må man kende til kulturens symbolsprog og de fremstillingsteknikker som sprogformerne benytter sig af. Når man kan anvende kulturens symbolsprog, udtrykke sig i det og tolke udtrykkene for mening, åbnes der op for at være en del af et fortolkningsfællesskab, som der bl.a. peges på i læreplanen for daginstitutionsområdet.

Vi vil på den baggrund opfordre til at man bevarer fagets egenart, at kunne omsætte tanker og ideer til konkret form i forskellige medier. At man fastholder fagets størrelse, indhold og pædagogiske betydning, men at man udvikler de faglige samarbejdsmuligheder.

Vi vil pege på at det optimale for professionen, vil være at pædagogstuderende kan vælge imellem to linier indenfor værkstedsfag.

En værkstedsfaglig linie med hovedvægt på design processer

- Værksted, design, natur og teknik

En linie hvor værkstedsfaget kan udfordre et fagligt samarbejde med de naturvidenskabelige fagelementer.

En værkstedsfaglig linie med hovedvægt på billeddannende processer,

- Værksted, billedsprog, visuelkultur

En linie hvor værkstedsfaget udspringer af den humanistiske tradition med kunstens og kulturens udtryk og billedsprog som omdrejningspunkt.

På den måde vil de to linier sikre

- At pædagoger i professionen har viden om værkstedsfagets forskellige erfarings- og erkendelses former og kan bidrage til at udvikle børns primære erfaringer med kulturens materialitet i leg og eksperimenter eller udvikle funktionshæmmede og psykisk syges udtryksmuligheder
- At pædagoger i professionen har viden om billede- og begrebsdannelsens sammenhæng med udvikling af verbalsprog og formsprog
- At pædagoger i professionen mestrer at igangsætte børn, unge og voksne med kreative projekter der kan omsætte ideer til handling
- At pædagoger i professionen kan få mennesker til at opleve fællesskaber der bygger på det unikke i et hvert menneske
- At pædagoger i professionen har færdigheder i forskellige materialer som fx træ, glas, ler, gips, metal, plastic, tekstiler, papir, farver og medier som fx computergrafik
- Et fagligt kvalificeret samarbejde i indskolingen med folkeskolens fag.

Ved at fastholde en linie i værksted der skal samarbejde med to andre fag, vil pædagoger kun få overfladisk kendskab i stedet for faglig fordybelse. ←

På vegne af undervisere i værkstedsfag fra følgende seminarier

Esbjerg Pædagogseminarium, Odense Socialpædagogisk, Fyns Pædagogseminarium, Frøbel

Pædagogseminarium, Åbenrå pædagogseminarium, Roskilde pædagogseminarium, Peter - Sabroe Pædagogseminarium, Ballerup pædagogseminarium, Danner pædagogseminarium, Hindholm Socialpædagogiske seminarium, Viborg-pædagogseminarium, Pædagogseminariet i Ålborg, Holstebro pædagogseminarium, Jysk pædagogseminarium, Københavns Pædagogseminarium, Gladsaxe pædagogseminarium, Hjørring pædagogseminarium, Hovedstadens pædagogseminarium, Jelling pædagogseminarium, Storstrøm pædagogseminarium, Randers pædagogseminarium

Klaus Mortensen Ballerup Pædagogseminarium
Ida Berendsen Københavns Pædagogseminarium

Undervisningsministeriet
Afdelingen for videregående uddannelse
Att. Fuldmægtig Kirsten Lippert
Kontoret for videregående pædagogiske uddannelser
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K.

Kbh., den 24.11.05

Vedr. Forslag til Lov om uddannelsen til pædagog

Menighedernes Daginstitutioner skal indledningsvis takke for muligheden for at kommentere forslaget til Lov om uddannelsen til pædagog, udkast af 2. november 2005. Overordnet hilser vi det velkomment, at uddannelsen nu får en gennemgribende revision.

Som paraplyorganisation for 180 selvejende daginstitutioner er Menighedernes Daginstitutioner enig i, at det pædagogiske arbejde er karakteriseret ved at være kompliceret og foranderligt. Pædagoger, der arbejder i daginstitutioner, står i et krydspres mellem mange forventninger fra henholdsvis myndigheder, forældre med vidt forskellig baggrund, bestyrelse, kollegaer og børn og unge, med hver deres individuelle ønsker og behov. Derfor er kvalificeret og velbegrundet faglighed en helt nødvendig forudsætning for at træffe de rigtige valg, kunne argumentere for dem og reflektere over dem.

Som eksempel på fremtidens kompleksitet vil vi fremhæve spørgsmålet om religion. Ikke mindst i Menighedernes Daginstitutioners sammenhæng, hvor mange muslimske forældre viser os den tillid at sætte deres børn i menighedsinstitutioner, er det tydeligt, at også på området religion/etik må fremtidens pædagog kunne deltage på kvalificeret vis i den herredømmefri samtale. Vi har derfor i vores kommentar bl.a. stillet forslag om, at religion/etik nævnes eksplicit som emne i Lov om uddannelsen til pædagog.

I det følgende har vi koncentreret os om paragrafferne 5, 6, 7 og 8.

§ 5, Uddannelsens fag og faglige elementer.

Kommunikation, organisation og ledelse

Faget 'kommunikation, organisation og ledelse' er gledet ud.

Der finder Menighedernes Daginstitutioner udmærket, idet 'kommunikation' fremover vil indgå i 'dansk, kultur og kommunikation'. Hvad angår 'organisation og ledelse' mener vi, dels at de studerende endnu ikke besidder den baggrundsviden og erfaring, der for alvor sætter dem i stand til at kunne drage nytte af faget, dels er der i forvejen så forholdsvis få timer til rådighed, at udbyttet af faget også af den årsag har været begrænset.

Endelig er der gode videreuddannelsesmuligheder netop inden for den fagkreds.

Psykologi og pædagogik

Faget 'psykologi' er gledet ud som selvstændigt fag.

Dette beklager Menighedernes Daginstitutioner, da det er vores opfattelse, at der er så gode faglige argumenter og så lang en tradition for faget 'psykologi' i pædagoguddannelsen, at faget fortsat bør finde sin naturlige, selvstændige plads i uddannelsen. ←

Vi er enige i, at faget 'pædagogik' bør have en meget fremtrædende plads i uddannelsen. Men ved at indbefatte 'psykologi' i faget 'pædagogik' kan man frygte en slags gøgeunge-effekt, hvor den tilstræbte fremtrædende plads for 'pædagogik' i realiteten kan undermineres af 'psykologi'.

Vi forudser, at grænserne mellem, hvad der er 'psykologi' og hvad der er 'pædagogik', i så fald vil kunne forekomme de studerende flydende. Dette så meget desto mere, som risikoen for, at underviserne vil være for svagt fagligt funderet på et af de to felter, hvis begge fag skal rummes under ét, forekommer nærliggende. Enten ved at cand. psyk.'er underviser i 'pædagogik', eller at cand. pæd.'er underviser i 'psykologi'.

Lovændringen er dermed i risiko for ikke at medføre den tilsigtede styrkelse af faget 'pædagogik'.

Dansk, kultur og kommunikation

Menighedernes Daginstitutioner sympatiserer med at styrke 'dansk', og skærpe den studerendes kulturelle og sproglige bevidsthed. Men vi opfordrer til at det yderligere tydeliggøres, at 'dansk', 'sproglig udvikling' og 'sproglig bevidsthed' bør resultere i forskellig pædagogisk praksis i daginstitutionssammenhæng og i skolesammenhæng. Vi mener, det bør præciseres direkte for de studerende, så man ikke utilsigtet sænker skolestarten ude i daginstitutionerne.

Vi er enige i, at tosprogede børns tilegnelse af dansk bør prioriteres højt. Men det skal ske i en inkluderende og legende praksis, hvor tosprogethed ikke ses som et handicap. Menighedernes Daginstitutioner ser det som en ressource, at blive ægte tosproget.

Liniefag

Der indføres 3 liniefag, hvoraf den studerende skal vælge ét: 1) Sundhed, krop og bevægelse, 2) Udtryk, musik og drama, 3) Værksted, natur og teknik.

Vi sympatiserer i høj grad med tanken om, at den studerende kan specialisere sig inden for de tidligere 'aktivitets- og kulturfag'.

I en undersøgelse om omfanget af kristne værdier i daginstitutionernes kulturformidling¹ blev der spurgt til 350 daginstitutionslederes opfattelse af deres institutions praksis med hensyn til de aktiviteter, der i pædagoguddannelsen henhører under 'aktivitets- og kulturfag': Musik, drama og værkstedsfag.

Resultatet af undersøgelsen viste tydeligt, at i de institutioner, hvor en eller flere pædagoger havde særlige forudsætninger inden for et felt, f.eks. selv beherskede et musikinstrument, var der stor sandsynlighed for, at man inddrog specialister til at støtte de pågældende aktiviteter.

Eller sagt på en anden måde: I de institutioner, hvor man lejlighedsvist ansatte en musikhænder, var det næsten sikkert, at der i forvejen var ansat en pædagog, der beherskede og brugte et musikinstrument i det daglige arbejde. Pædagogen kompenserede altså sædvanligvis ikke for egne færdigheder, men supplerede dem.

Det er derfor positivt, at 'aktivitets- og kulturfagene' styrkes, ved at de studerende gives mulighed for at specialisere sig.

Dette så meget desto mere, som videreuddannelsesmulighederne forekommer os stærkt begrænsede.

Af to grunde ser vi dog gerne, at 'liniefagene' i fremtiden introduceres for de studerende i form af en generel fælles indføring i de enkelte fag som optakt til og grundlag for den studerendes valg af liniefag. ←

For det første formodes de studerende kun at kende fagene fra folkeskole og gymnasium. Hvor fagene i folkeskole og gymnasium var centreret om, at de studerende skulle tilegne sig viden om faget for selv at udøve det, præsenteres fagene i pædagoguddannelsen som aktiviteter pædagogen skal tilegne sig færdigheder i at formidle. Det er en afgørende forskel, som den studerende bør have indsigt i inden valg af liniefag.

For det andet må det være et krav til fremtidens pædagoguddannelse, at en færdiguddannet pædagog via uddannelsen er rustet til at kunne imødekomme alle de krav, der stilles for at kunne opfylde indholdet af daginstitutionernes pædagogiske læreplaner. Et vist generelt kendskab til samtlige tre ovennævnte liniefag er derfor efter Menighedernes Daginstitutioners opfattelse nødvendigt.

¹ Boelskov, Boelskov og Rosenberg, 'Omfanget af kristne værdier i daginstitutionernes kulturformidling', 2002

Religion/etik

Religion/etik er ikke nævnt som emner, hverken under dansk, kultur og kommunikation, eller under pædagogik på linie med filosofi, antropologi og sociologi. Efter Menighedernes Daginstitutioners opfattelse vil det være naturligt, at også disse emner berøres under og specifikt omtales i beskrivelsen af uddannelsen.

Når netop Menighedernes Daginstitutioner lægger vægt på faget religion/etik og ser faget som en nødvendighed, har dette dybe historiske rødder, og også i dag handler det i sin kerne om, at en *herredømmefri samtale* om religiøse og etiske spørgsmål er værdifuld og relevant, også inden for daginstitutionsområdet.

Det var socialpædagogiske intentioner, der lå bag foreningens oprettelse, da kommune-læge Richard Kjer-Petersen i 1915, ud fra et princip om børns rettigheder, satte sig for at starte Frøbelske børnehaver for baggårdsbørn på Vesterbro. Men det var de lokale kirker, der skaffede den økonomiske baggrund via frivillige indsamlinger i menighederne. Derfor er religion/etik ofte på dagsordenen, når vore medlemmer diskuterer værdigrundlag.

Intentionerne var dog klare, der blev allerede dengang givet direkte udtryk for, at børn med anden (jødisk) religiøs baggrund, var velkomne. Ikke med henblik på at omvende disse børn, men for at børn med forskellig baggrund kunne mødes, og med datidens formulering, *'lære at forliges'*.²

Den kontinuerlige diskussion, man i de forløbne 90 år naturligt har ført i foreningen, om religion/etik og spørgsmålet om, hvorledes man bevidst eller ubevidst påvirker de børn, som har deres daglige gang i en daginstitution, er gennem de seneste 20 år blevet yderligere aktualiseret ved den øgede etniske diversitet i befolkningen, herunder at mange forældre med muslimsk baggrund har vist vore medlemsinstitutioner den tillid at vælge en menighedsinstitution til deres børn.

I vore medlemsinstitutioner sættes pædagogiske diskussioner om rummelighed, inklusion, anerkendende relationer og værdibaseret ledelse fortsat på dagsordenen i forhold til religion/etik. Religionen og etikken kommer derfor til at indgå i fundamentet for diskussionen om det menneskesyn, som de pædagogiske principper udspringer fra.

Men i mange år har der ikke været stillet krav til uddannelsen om at kvalificere pædagogerne til den opgave.

Da den nuværende pædagoguddannelse var under forberedelse, opfordrede Menighedernes Daginstitutioners daværende formand i brev af 18.1.1991 ministeriet til at genindføre undervisning i religion/etik og religionshistorie som selvstændigt fag eller foredragsrække:

'Vi føler os overbeviste om, at man i de kommende årtier i stadig stigende grad i den offentlige diskussion og mennesker imellem vil se, at spørgsmål om religion/etik vil

² Boelskov, 'Stjerner at lege med, 1995

blive drøftet. Og vi ser ingen grund til, at pædagoguddannelsen allerede fra starten skal være bagud for udviklingen på dette punkt.'

Tiden har givet os ret i, at religion/etik i stigende omfang har fundet plads i den offentlige debat, og behovet for at lade pædagoguddannelsen indbefatte undervisning i religion/etik er derfor mindst lige så stort, som da ovennævnte opfordring blev fremsat for 15 år siden.

I forbindelse med den senest gennemførte ændring af Lov om social service tilføjes endnu en bestemmelse til formålsparagraffen for dagtilbud til børn:

'Dagtilbuddene skal medvirke til og understøtte børns demokratiforståelse og integration i og samhørighed med det danske samfund'.

I bemærkningerne til lovforslaget anførtes:

'Der har været udtrykt bekymring for, at det efter de foreslåede regler ville blive nemt for f.eks. religiøse bevægelser at oprette og drive privatinstitutioner, der ikke var i overensstemmelse med det danske samfunds grundværdier'.

For Menighedernes Daginstitutioner er dette en tydelig illustration af, at *'religion/etik bliver drøftet i den offentlige diskussion og mennesker imellem'*, sådan som Menighedernes Daginstitutioner forudsagde.

Det er faretruende, hvis pædagoguddannelsen ikke indbefatter religion/etik og dermed – måske utilsigtet – kommer til at tabubelægge disse emner.

Som samfundet har udviklet sig, ser vi det som afgørende, at kommende pædagoger i deres uddannelse forberedes til at være i stand til at tage del i en herredømmefri samtale om religion/etik på et kvalificeret og veldokumenteret grundlag.

Det er netop en af det danske samfunds grundværdier, at der er trosfrihed, og at én religion ikke tiltvinger sig definitionsmagten over andre religioner. Derfor må man som pædagogstuderende, med kommende ansvar for at støtte børns demokratiforståelse, sættes i stand til at lytte til børnene og kunne diskutere med dem på et kvalificeret grundlag med viden og indsigt, såvel når det gælder religion/etik, som når det gælder emner i øvrigt, som børnene naturligt spørger ind til i hverdagen.

Viden om definitionen på religion, etik og filosofi, samt sagligt, velunderbygget kendskab til hovedreligionernes grundindhold og historiske og kulturelle baggrund, bør være almenviden for en pædagog.

§ 6, valg af følgende specialiseringer: Børn og unge, Mennesker med nedsat funktionsevne, Mennesker med sociale problemer.

Menighedernes Daginstitutioner hilser det velkomment, at pædagoguddannelsen nu igen åbner muligheden for en vis specialisering. Vi var i sin tid tøvende over for at lægge de eksisterende uddannelser sammen til så generel en grunduddannelse. Den mulighed, der

dengang blev forudsat for gennem videreuddannelse at specialisere sig og dermed kompensere for tab af specialviden i grunduddannelsen, kom slet ikke op på det ønskede niveau, særligt ikke hvad angår småbørnspædagogik.

Ved at lægge en vis specialisering ind allerede i grunduddannelsen løser man i nogen grad et problem, og forhåbentlig vil det på længere sigt kunne medvirke til at give et tiltrængt løft til mulighed for videreuddannelse med fokus på specielle praktisk, pædagogiske fagfelter.

Menighedernes Daginstitutioner vil foreslå en yderligere opdeling, således at der bliver fire muligheder: 1) Børn, 2) Unge, 3) Mennesker med nedsat funktionsevne, 4) Mennesker med sociale problemer.

Forslaget bygger på flere ting. For det første er der efter vores mening store og afgørende forskelle på at varetage opgaverne i småbørnspædagogik og i ungdomspædagogik. For det andet vil det kunne få flere studerende til at specialisere sig over mod normalområdet, hvor de fleste fremtidige arbejdspladser venter på dem.

§ 7, tværfagligt element.

Menighedernes Daginstitutioner hilser det velkomment, at ønsket om, at den studerende tilegner sig kompetencer til fremme af samarbejde med andre relevante professioner, understreges.

§ 8, praktikuddannelsen.

Ifølge § 8, stk. 4 fastsætter undervisningsministeren nærmere regler om forberedelse, gennemførelse og efterbehandling af praktik etc.

I betragtning af at der er tale om en professionsuddannelse, vil Menighedernes Daginstitutioner opfordre til, at der i forbindelse med fastsættelse af regler omkring praktikken stilles eksplicite krav om, at de seminarielektorer, der foretager praktikbesøg og er ansvarlige for samarbejdet med praktikinstitutionerne, har dokumenteret praksisindsigt.

... ..

Som vi indledte med at skrive, hilser vi revisionen af pædagoguddannelsen velkommen. Vi stiller os derfor naturligvis også gerne til rådighed for yderligere uddybning af vore synspunkter.

Med venlig hilsen

Charlotte Biil
Generalsekretær

Birgit Boelskov
Pædagogisk konsulent

Høringssvar på lovforslag til lov om uddannelsen til pædagog (professionsbachelor)

Sammenslutningen af dramaundervisere på pædagogseminarierne imødekommer hermed udkastet til lovforslag til den ny pædagoguddannelse.

Vi ser det som en fordel, at der tænkes i fordybelsesmuligheder i den samlede uddannelsestænkning.

Dog kan vi se visse problematikker i forhold til faget drama jf. § 5 stk. 4 b):

- De studerende skal vælge aktivitets- og kulturfagskombination uden at have et forhåndskendskab til fagene.
I forhold til drama er det problematisk, da de studerende ikke nødvendigvis tidligere er stødt på faget i hverken folkeskole eller på ungdomsuddannelserne. Derfor kan de ikke forudsættes at have nogen forudgående viden om faget.
- Det vil være en svækkelse af pædagoguddannelsen generelt, hvis faget drama glider ud som obligatorisk fag. Drama er det fag, der tilfører den pædagogstuderende en grundlæggende viden samt færdigheder indenfor kommunikative kompetencer.
- Lovudkastet lægger op til en sammenkobling af fagene musik og drama, hvilket isoleret set kan være fagligt berigende. Dog ser vi det i høj grad som begrænsende for samspillet med de øvrige fag. Et samspil der lægges op til i lov om pædagogiske læreplaner for dagtilbud.

Vi håber vores kommentarer tages til efterretning og ser frem til et kommende samarbejde i udtænkningen af den ny pædagoguddannelse, specifikt i forhold til udarbejdelsen af fagenes CKFér.

På vegne af

Sammenslutningen ad dramaundervisere på pædagogseminarierne

Mikkel Høgsbrog – Højvangseminariet
mikkel.hoegsbro@hsem.dk

Dorte Rudi Andersen – Københavns Pædagogseminarium
dor@kbhpaedsem.dk

Bemærkninger til: Forslag til lov om uddannelse til pædagog, fremsat 2. Nov. 2005 af Bertel Haarder

Af Karin Siff Munck, Sundhedsplejerske, Cand.Cur og lektor ved Højvang Seminariet og underskrevet af 42 lektorer og adjunkter i sundhedsfag.

Indsigelser og kommentarer vægter profil og kvalificering på pædagogisk professionsbachelor niveau og med vægt på de niveauer pædagoger skal kunne operationalisere i forhold til: Samfund, lokalsamfund, institution, gruppe, barn/ung/voksen/ældre og familie i forskellige livsfaser og livssituationer.

Kommenteringen vil lægge vægt på § 1, § 1 stk.1, stk. 5 og §5 og §6, hvoraf det fremgår at sundhedsfag fremover skal være et liniefag der kan vælges af nogle studerende og under temaet: Sundhed, krop og bevægelse.

Indsigelser og kommentering:

Det overordnede tema: Sundhed, krop og bevægelse, fremstår umiddelbart som en meget forenklet og snæver synsvinkel på de sundhedsproblemer der i dag epidemiologisk er påvist indenfor pædagogers typiske målgrupper: Børn, unge, børn og unge med særlige psyko-sociale behov, handicappede, psykisk syge og udviklingshæmmede.

Eksempelvis er det igennem de sidste 20 år tiltagende blevet åbenbart at børn og unges sundheds og sygdomsmønster gennemgribende har ændret karakter .

De levevilkårsbetingede fattigdomsproblemer har ændret karakter fra mangelsygdomme på grund af fattigdom til mere komplekse "mangelsygdomme" på grund af uvidenhed og manglende handlekompetence overfor de langt mere komplekse muligheder og udfordringer mennesker lever i i dag i det moderne samfund.

Den første landsrepræsentative skolestartundersøgelse gennemført i 1988/89 og publiceret i 1991 er den første der klart anskueliggør dette skift. Af de undersøgte børn havde 23,8 % trivsels og udviklingsproblemer og 15,7% havde helbredsproblemer. Desuden blev det påvist at de problemer og lidelser børnene levede med først blev erkendt når de kom i skole. Heri at pædagoger, til trods for at det var den faggruppe der havde tættest kontakt med børn og forældre ganske enkelt ikke var dygtige nok til hverken at identificere eller sætte ind overfor disse nye sundheds og helbredsproblemer.

Denne undersøgelse var central i forhold til den sundhedspolitiske debat og ved valg af indhold og tilrettelæggelse af lov, bekendtgørelse og retningslinier for Forebyggende sundhedsordninger for børn fra 1996. Heri indgår pædagoger for første gang som en klar samarbejdspartner og central fagperson i forhold til nytænkning indenfor forebyggelse på børneområdet(Sundhedsministeriet 1994).

Problemet har blot været at denne ændring aldrig er slået igennem hverken i ledelsen på seminarier, i den pædagogiske uddannelse på landsplan eller i praksisfeltet. At Lov om pædagoguddannelsen er ikke blevet ændret eller justeret i perioden fra 1996 til i dag, kan være en medvirkende årsag, men manglende tradition og forståelse for tværfagligt samarbejde også på uddannelsesområderne, må forventes også at have spillet ind. Endelig har der ikke været politisk og administrativ tradition for samarbejde omkring børn /unge mellem social,- sundheds og undervisningsområderne. Hvilket må erkendes at have haft ubehagelige konsekvenser og medført manglende gennemslagskraft på ellers gode intentioner indenfor de respektive områder.

Pædagoger er som tidligere anført den faggruppe der har tættest kontakt og kontinuerligt over år med forskellige brugergrupper. Denne helt unikke situation bør kvalificeret udnyttes til fremme af sundhed og mestring i befolkningen, men dette vil forudsætte væsentlig faglig viden og kompetence hos pædagoger.

Sundhed er generelt et højt prioriteret område i befolkningen.

Den danske befolkning er generelt i dag veluddannet og har langt større krav og forventninger til de fagpersoner de møder. Dette er allerede i dag et væsentligt fagligt problem for mange pædagoger.

Derfor må det undre og bekymre, at det kan findes samfundsmæssigt forsvarligt at ikke alle pædagoger skal have faglige forudsætninger for at kunne indgå i især den primære/sekundær forebyggelse og sundhedsfremme.

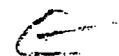
Grundlæggende viden indenfor sammenhænge mellem livsstil, levevilkår, forebyggelse, sundhedsfremme som metoder. Desuden at problemstillinger som f.eks. misbrug, seksualitet, stress, medfødte sygdomme, psykiske sygdomme og lidelser, sammenhænge mellem social kompetence og helbred, sammenhænge mellem etnicitet sundhed, sygdom og helbred, sammenhænge mellem selvværd og selvtillid og helbred er temaer hvor pædagoger fagligt i en professionsbachelor burde uddannes til professionelt at kunne indgå.

Hertil, WHO beskriver, at psykiske sygdomme og lidelser i den europæiske region i dag har et epidemisk omfang, og sundhedsøkonomisk er den næst tungeste post efter hjerte kar sygdomme.

Det må derfor anbefales at *alle pædagoger* sikres viden og kompetence indenfor centrale problemstillinger, dilemmaer, begreber og metoder indenfor sundhedsområdet, således at pædagoger kan blive en kvalificeret samarbejdspartner overfor såvel brugergrupper som i tværfaglige samarbejde i relation til respektive målgrupper. Ligeledes må det anbefales at *nogle pædagoger specialiseres*, således at disse kan blive frontpersoner i relation til sundhed og sundhedsproblemer både overfor målgrupper og deres pårørende, som overfor øvrige personale i de enkelte institutioner.

Det må anbefales:

- *At sundhedspædagogik som teori og metode vægtes og indgår i hovedfaget pædagogik*



- *At pædagogiske og sundhedspædagogiske teorier skal inddrage og eksemplificeres og konkretiseres i forhold til fremme af personlig mestring af eget liv, handlekompetence og om forudsætninger for opbygning af selvværd, selvtillid og social kompetence*
- *At viden og metoder til temaet "den sundhedsfremmende institution" skal indgå i hovedfaget "individ, institution og samfund"*
- *At det "individ" der indgår i hovedfaget "individ, institution og samfund" omfatter det eksistentielle perspektiv på individ og ikke alene det sociologiske "Individ".*
- *At temaet sundhed og sygdom i et kulturperspektiv indgår i hovedfaget : "Dansk, kultur og samfund"*
- *At der i §6 om specialisering i forhold til målgrupper skal suppleres med en specialisering indenfor området: mennesker i alle aldre med psykiske og psykosomatiske sygdomme og lidelser.*

Såfremt der i det videre arbejde med denne lov og efterfølgende bekendtgørelse og retningslinier skulle være behov for faglig inspiration og en konkret arbejdsindsats vil gruppen af sundhedsfaglærere gerne stille repræsentanter til rådighed.

Litteratur:

Sundhedsministeriet: konferencerapport: Fremtiden for sundhedsordninger for børn, afholdt 28.februar 1994.

Madsen M. Lindahl: Børns sundhed ved skolestart 1988/89. DIKE 1991

Kamper-Jørgensen F. og Gert Almind: Forebyggende sundhedsarbejde, Munksgaard 2004.

Kampmann p. Og Fritz v. N. Nordheim Nielsen: Tal om børn. - En statistisk beskrivelse af børns opvækst og levevilkår i Danmark 196 med opfølgning.

Michelsen N.: Børns sundhedstilstand. Rapport fra konferencen: Fremtidige sundhedsordninger for børn. Sundhedsministeriet 1994

Qvortrup J.: Børn halv pris. Nordisk barndom i samfundsperspektiv. Sydjysk Universitetsforlag 1995.

Michelsen Niels: Sunde børn i sunde daginstitutioner. Ugeskrift for læger 1991

P. Uldall: Spæd og små børns almindelige sygelighed og pasningsformer og børns infektioner. Ugeskrift for læger 1998 2345-51

~~Juul S.: Sårbarhedsskabende træk i det moderne samfund, Socialforskningsinstituttet 96:8~~

WHO: Mental Health: Facing the Challenges, Building Solutions, 2005

WHO: Depression: Social and economic Timebomb. Strategies for Quality of Care, 2001

Underskrifter:

I det følgende har i alt 39 adjunkter og lektorer i sundhedsfag underskrevet ovenstående bemærkninger til lovforslag.

Kontaktperson:

Karin Siff Munck

Lektor i sundhedsfag, Højvangseminariet, Skolevej 6, 2600 Glostrup
Mail: KSM@hsem.dk Tlf 22352112

Anne Vibeke Plenge
lektor i sundhedsfag, CVUSyd Pædagoguddannelsen

Lene Kjær
Lektor i sundhedsfag, Peter Sabroe Seminariet, Århus

Anna Grethe Smith
Seminarielærer/Sundhedsfaglærer, CVU Sønderjylland (Haderslev)

Jonna Larni Nøttrup
Lektor i Sundhedsfag, Kolding Pædagogseminarium

Karen Nørgaard
Sundhedsplejerske og adjunkt i sundhedsfag, Københavns Pædagogseminarium

Charlotte Berg Pedersen
Lektor i bevægelsesfag, Slagelse Pædagogseminarium

Lotte Klint
Lektor i sundhedsfag, Hovedstadens Pædagogseminarium

Jette Tørning
Underviser i sundhedsfag, Hovedstadens pædagogseminarium

Helen N. Rasmussen

Sundhedsplejerske og adjunkt i sundhedsfag, Jydsk Pædagog-Seminarium.

Charlotte Eli Pedersen

Lektor i sundhedsfag, Københavns Socialpædagogiske Seminarium

Liselotte Paaske Nielsen

Lektor i sundhedsfag. Cand pæd. pæd. CVU-syd, pædagoguddannelsen, Nykøbing Falster

Hanne Lyder

Lektor i sundhedsfag, CVU Fyn Fyns Pædagogseminarium.

Merete Bundsgaard

Lektor i sundhedsfag, CVU Fyn Fyns Pædagogseminarium

Mikala Bjerg

Lektor i sundhedsfag, Frøbelseminariet, Frederiksberg

Dorte Celinder

Lektor i sundhedsfag, Frøbelseminariet, Frederiksberg

Per Unger

Lektor i sundhedsfag, Frøbelseminariet, Frederiksberg

Inger Jakobsen

Lærer i sundhedsfag, Jydsk Pædagog Seminarium, Århus

Trine Etzerodt

Lektor i sundhedsfag, Aabenraa seminarium

Uwe Schultz

Lektor, Aabenraa seminarium

Anja Richter

Lektor i sundhedsfag, Roskilde seminarium

Merete Dyhr

Lektor i sundhedsfag, Roskilde seminarium

Karsten Johansen

Lektor i sundhedsfag, Ikast seminarium

Susanne Laudrup

Lektor, Gentofte soc. Pæd. Seminarium

Karen Møller-Jensen
Lektor Gedved seminarium

Kirsten Rigbolt
Hindholm seminarium

Kirsten Ringgaard
Holstedbro seminarium

Birthe Steinsson
Jysk pædagog.sem

Caroline Jakobsen
Ballerup seminarium

Britta Isaksen
Slagelse seminarium

Tina Lauridsen
Holstedbro seminarium

Mette Ehrenreich
Københavns pæd.sem.

Susanne Baumann Ravn
Jysk pæd.sem.

Randi Skovhus
Ikast seminarium

Bjarne Ernst
Adjunkt Højvangseminariet

Lektor Birgit Østermark
Skovtofte soc.pæd. seminarium

Dorte Johansen
Lektor Højvangseminariet

Vincent Hveenggaard
Adjunkt Højvangseminariet

Karen Jørgensen
Lektor CVU Jelling, Pæd.sem

Inge Porsborg
Københavns soc. Pæd. Sem.

Henriette Sellebjerg
Gentofte pæd.sem

Lisbeth Poulsen
Lektor Hjørring pæd. sem

Til
Undervisningsminister Bertel Haarder og Folketingets Uddannelsesudvalg
Undervisningsministeriet, Frederiksholms Kanal 21, 1220 København K

Vedr. lov om pædagoguddannelsen.

Jeg tillader mig her at fremkomme med en specifik bemærkning som koncentrerer sig om ét væsentligt forhold i lovforslaget; nemlig et element der i princippet vedrører alle mellemlange videregående uddannelser:

Fagenes indhold, mål, teori og metode bør fremgå eksplicit og tydeligt.

Begrundelse:

Jeg har i 6 år fulgt undervisningen på pædagoguddannelsen gennem diverse klasserumsstudier, herunder analyseret et større antal skriftlige opgaver, læseplaner, samt undersøgt pensum og litteraturlister på en række seminarier. Resultaterne er samlet i min ph.d. afhandling: Søren Gytz Olesen, *Rekruttering og reproduktion*, Forlaget PUC i Viborg 2005.

Konklusionen på dette arbejde er bl.a., at fagligheden, forstået som en mere stringent analytisk forståelse af uddannelsens opgave, er svagt funderet. Uddannelsen er præget af en ideologisk tilgang til faget og dets opgave, dvs. et stærkt normativt islæt. Uddannelsen fokuserer i udstrakt grad på de studerendes person og personlighed uden at skabe et rum for viden, tænkning og refleksion der er nødvendig. Der er et vist præg af selvtilstrækkelighed i uddannelsens selvforståelse, forstået på den måde at den har en tendens til at lukke sig som om sig selv og de værdier og traditioner man værner om. Dette er i princippet positivt, men det skygger i markant grad for en mere objektiv forståelse af hvad en uddannelse også bør præstere, nemlig uddanne og oplyse på et fagligt og teoretisk velbegrunder grundlag.

Det er derfor min opfattelse, at pædagoguddannelsens indhold bør være mere fagligt stringent og målrettet. Dette fordrer at der stilles mere konsekvente krav til både undervisere og studerende i uddannelsen, i form af at man som underviser behersker sit fag på højt niveau og at man tilskyndes til at træde frem som en respekteret autoritet i undervisningen.

Omdrejningspunktet i en ny pædagoguddannelse bør efter min opfattelse være fagenes indhold, mål, teori og metoder fortolket i relation til professionens opgaver. Det bør være tydeligt at vi taler om fag, og ikke et flydende begreb som kompetencer, der kan fortolkes på vidt forskellig måde af forskellige aktører.

Pædagoger arbejder med udsatte sociale grupper og skal varetage børns opvækst i et samfund hvor kravene skærpes konstant. Det er væsentligt at pædagoger gennem deres uddannelse får adgang til en faglighed som kan matche lignende faggrupper. Uddannelsens aktører har brug for et lovgrundlag de kan sikre at vi får en lov og bekendtgørelse der kan fremme fagets mål, metoder, indhold på et teoretisk solidt niveau.

Med venlig hilsen

Søren Gytz Olesen, rektor, ph.d.
Viborg-Seminarieret

Høringssvar

Fremsendt af medlemmer af Evalueringsgruppen vedr. Pædagoguddannelsen lektor Peter Ø. Andersen og professor Per Schultz Jørgensen.

Ang. Forslag til lov om uddannelsen til pædagog.

Ud fra vores arbejde med Danmarks Evalueringsinstituts evaluering af pædagoguddannelsen fra 1992 ønsker vi at kommentere det lovforslag, der nu er i høring. Baggrunden for dette ønske er dels at der i bemærkninger til lovforslaget henvises til Evalueringsinstituttets rapport, dels at vi gennem mange år har beskæftiget os med og haft interesse for børns opdragelse og udvikling, pædagogers arbejde og de pædagogiske uddannelsers betydning.

Vi har i den omtalte rapport om pædagoguddannelsen fra Danmarks Evalueringsinstitut ikke alene evalueret den nuværende uddannelse, men endvidere fremlagt et helt nyt forslag til uddannelse. Vi vurderede, at den nuværende uddannelse rummede så mange problematiske forhold, at det ville være mest hensigtsmæssigt at fremlægge et samlet nyt udkast frem for at justere i det bestående. Der var altså ikke tale om at mindre forhold var problematiske, men derimod om, at uddannelsen fra 1992 led af en række mere grundlæggende vanskeligheder, som var indbygget i uddannelsen fra begyndelsen og som er blevet forstærket af de hastige samfundsændringer.

Pædagoguddannelsen fra 1992 indeholder en bemærkelsesværdig høj grad af praktik. Dette forhold falder i øjnene når man sammenligner med andre mellemlange videregående uddannelser herhjemme. Men også i internationalt perspektiv er balancen mellem undervisning og praktik ganske usædvanlig. Sammenlignes således med forholdene i de andre nordiske lande (Finland beskrives i øvrigt i evalueringsrapporten) finder vi ingen steder noget, der ligner situationen i Danmark..

Hertil kommer, at hele 12 måneder af denne praktiktid består af arbejdspraktik. Vi er ikke principielt modstandere af denne praktikform, men finder, at den i den nuværende uddannelse har en alt for stor dominans. Den tilskynder til, at man som studerende primært over sig i sin kommende erhvervsfunktion, hvorimod andre måder at udvikle forskelligartede faglige kompetencer på bliver negligeret. Derfor foreslog vi i 2003-rapporten en reduceret SU-financieret øvelsespraktik (fra 3 måneder til 2 måneder), fastholdt en lønnet arbejdspraktik (nedsat fra 6 måneder til 5 måneder), indførte en SU-financieret 2 måneders undersøgelsespraktik samt en ligeledes SU-financieret fordybelsespraktik – alt sammen med henblik på, at skabe muligheder for at det i pædagogisk arbejde handler om at skabe betingelser for ikke blot at kunne indgå i hverdagen fra dag til dag, men derimod at have muligheder for at forholde sig undersøgende, reflekterende, kritisk og kreativt til hvordan det pædagogiske arbejde kan videreudvikles til alles bedste. Kritikken af den nuværende praktikform var fuldstændig gennemgående i evalueringen, hvilket fremgår af evalueringsrapporten. Denne praktikforms stærke afhængighed af arbejdsmarkedet betyder, at mulighederne for at vælge praktiksteder ud fra læringsmæssige og pædagogiske hensyn konstant sættes i anden række til fordel for at de studerende skal udfylde de nøje afmålte antal tildelte positioner på arbejdsmarkedet. Det repræsenterer en særdeles ufleksibel ordning.

Den uforholdsmæssigt store vægtning af praktikken betyder videre, at det er vanskeligt inden for den 3½-årige ramme at sikre undervisningstid i tilstrækkelig grad således at den ønskede styrkelse

af det faglige niveau tildeles rammer og ressourcer der gør det muligt. Det er derfor aldeles uforståeligt at denne praktikordning forlænges uændret. ← ✓

Et andet vigtigt forhold vedrører uddannelsens muligheder for specialisering. Her foreslås det nu, at man skal specialisere sig inden for tre foreslåede, nemlig "Børn og unge", "Mennesker med nedsat funktionsevne" samt "Mennesker med sociale problemer". Denne skelnen ligger betænkelig nær specialiseringer, der er kendt i uddannelserne fra før 1992 (blandt andet den gamle socialpædagoguddannelse). Vi er ikke principielt modstandere af specialisering (eller fordybelse som vi kalder det i evalueringsrapportens forslag), men finder det ikke hensigtsmæssigt at benytte sådanne forsøg på at kategorisere "brugergrupper" som grundlag for specialisering. Dels synes denne kategorisering ret tilfældig i relation til, at det er vanskeligt at få øje på hvilken systematik eller logik, der skulle begrunde den. Ikke engang på "brugergruppe-niveau" vil det være hensigtsmæssigt eller relevant at specialisere sig ud fra disse områder, idet denne opdeling ikke afspejler reelle karakteristika ved menneskers livssituationer. Og i en uddannelsesmæssig sammenhæng vil det forekomme besynderligt at skulle orientere sig imod disse opdelinger. I vores forslag opererer vi med to typer fordybelse og netop ikke specialisering. Begge typer fordybelse beskrives her som eksemplarisk, dvs. at det er almene forhold via den konkrete fordybelse der er central – og netop ikke at styrke sin mere snævre specialist-kunnen. De to typer er forskellige, idet den ene er rettet imod forskellige brugergrupper, og den anden omhandler en problematik eller et tema. Med dette forslag anerkendes nødvendigheden af at orientere sig konkret, men at dette må gøres så man ikke primært risikerer at afgrænse sig for tidligt fra arbejdsområder man ikke ved tilstrækkeligt om. Faren er altså, at man risikerer at isolere sig og identificere sig med en brugergruppe, som om dens problematikker er noget helt specielt – uden at man får muligheder for at se at det ikke er tilfældet. Det står i øvrigt i kontrast til ambitionen der velsagtens ligger bag forslaget om et såkaldt tværfagligt modul, dvs. netop indsigt i andre faggrupperes samme eller anderledes arbejdsområde.

I vores forslag til ny uddannelse skal sammenhængen mellem kompetencebeskrivelser, praktikformer og fagområder ses i deres indbyrdes sammenhæng. I det nuværende lovforslag tales der om revidere grundlæggende fag og fagelementer. Lad os ikke alene strides om sådanne ord i denne sammenhæng, men i stedet fokusere på de sammenhænge de indgår i og på indholdet. Det er imidlertid umuligt at vurdere lovforslagets fagbeskrivelser, fordi de ikke er angivet. Hverken indhold eller omfang. Vi ved således ikke, hvad der menes med disse grundlæggende fag, som i realiteten kan defineres og afgrænses på et utal af måder. Når forslaget tilmed i den grad som det er tilfældet ensliggør uddannelsen via centrale bestemmelser, må det konstateres, at vi ikke aner, hvad det er for fagligt indhold, uddannelsen skal bestå af. Det er bemærkelsesværdigt, for så vidt ønsket er styrket faglighed. Faglighed er ikke noget entydigt, og først ved at diskutere dens indhold er der mulighed for at det kan blive andet end slagord.

Da vi i evalueringen arbejdede med kompetenceterminologien var det ud fra et ønske om hele tiden at have et professionsperspektiv inde i uddannelsen. De studerende skal ikke alene lære noget om fx pædagogik, fordi det er interessant at beskæftige sig med, men fordi de er i gang med at uddanne sig til at være pædagoger og dermed kunne handle som en pædagog kan forventes og bør handle. Det er derfor ikke kun en strid om ord at tale om grundlæggende fag og fagelementer eller tale om fagområder og kompetencer. Det afspejler hvad det er for en forståelse af og perspektiv i forhold til "fag" og "faglighed" der er på spil.

I bemærkninger til lovforslaget (pkt. 2) tages evalueringsrapporten til indtægt for, at en central fastlæggelse af centrale kundskabs- og færdighedsområder. Det skal understreges, at vi i rapporten (s. 69) foreslår, at man på seminarierniveau fremlægger uddannelsesstedets CKF-er. Således har vi ikke gjort os til fortalere for den omtalte centralisering. Derimod frygter vi, at styringen her, såvel som i alle andre sammenhænge, hvor der foreslås øget centralisering af bestemmelserne, vil finde sted på bekostning af uddannelsesstederne som kreative, omstillingsparate institutioner, der løbende kan tilpasse de centralt fastsatte retningslinjer på lokalt niveau. Vi frygter endvidere, at seminariernes muligheder for at prioritere, diskutere og begrunde den præcise udmøntning af uddannelsens indhold forringes unødigt.

Lovforslaget er i hele sin tilgang utidssvarende, fordi de samfundsmæssige forandringer, der har fundet sted siden 1992, slet ikke giver anledning til reformønsker eller konkrete forslag. Pædagogernes arbejdsområde er i de senere år blevet tiltagende udvidet og de problematikker, der møder dem, er blevet mere komplekse. Kravene til pædagogisk arbejde, dets metoder og resultater er stærkt øget med krav om at kunne beskrive, dokumentere og konstant udvikle arbejdsformerne. Nye arbejdsdelinger i forhold til lærere og andre mellemlange videregående uddannelser samt professionsinterne arbejdsdelinger i form af forventninger til styrket ledelse, områdeledelse og håndtering af såvel krævende forældre som effektivitetsfokuserede myndigheder presser sig på. Det konstateres i stigende grad vanskeligt at få tid og plads til at koncentrere sig om børn, unge og socialt vanskeligt stillede børn og unge, som det hele burde handle om. Børn og unges og de socialt svages samfundsmæssige situation er konstant under forandring. At det er sådan, tager lovforslaget slet ikke højde for.

Derimod søger man – når man reformerer – tilbage til specialiseringer ganske nær noget man af gode grunde forlod for snart 15 år siden. Det skal vi stærkt beklage og i stedet opfordre til nytænkning i et nyt forslag til pædagoguddannelse.

Til
Undervisningsminister Bertel Haarder
Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

Jelling d.23.11.05

Kære Bertel Haarder

Vi har med interesse læst og gennemdrøftet Forslag til Lov om Uddannelsen til pædagog (professionsbachelor). Som vi ser det, indeholder forslaget mange interessante elementer i forhold til pædagogers dannelse og uddannelse generelt. I forhold til den foreslåede liniefagstænkning, konkret faget "Sundhed, krop og bevægelse", vil Foreningen af Idræts- og Bevægelsesfaglærere ved Pædagoguddannelserne dog gerne fremføre:

Med det nye Lovforslag om uddannelse til pædagog vil det være sådan , at mindst 2/3 af de kommende pædagoger ikke har beskæftiget sig med hverken krop, bevægelse eller sundhedspædagogik. Dette finder vi særdeles betænkeligt, da det jo på ingen måde harmonerer med Regeringens sundhedspolitiske budskaber i øvrigt.

De studerende skal vælge mellem 3 liniefag: 1) Sundhed, krop og bevægelse , 2) Udtryk, musik og drama, - og 3) Værksted, natur og teknik. Uanset hvordan liniefaget vægtes i relation til øvrige fag og specialiseringer , mener vi, at der i muligheden for at fravælge "sundhed, krop og bevægelse" mindst er to aspekter, som giver anledning til alvorlig bekymring. Nemlig bekymring i forhold til:

- 1. Den studerendes egen kropslige dannelse, - og dermed
- 2. Pædagogprofessionen

Ad 1: Vi vil gerne have mulighed for at uddanne pædagoger, som i kraft af deres egen kropslige dannelse, har mulighed for, at give andre mennesker muligheder for at udvikle deres færdigheder, deres naturlige trang til at eksperimentere samt deres evne til at engagere sig og være ansvarlige overfor sig selv og andre.

Altså ser vi vigtigheden af, at alle pædagogstuderende deltager aktivt i kropslig læring og dannelse. Idræt og bevægelse indeholder grundlæggende dannelseselementer som at vælge kvalificeret, handle, opfatte og fortolke, - alene og sammen med andre. Alt sammen noget, der i forbindelse med fysisk aktivitet indlejres i kroppen. Indlejres og bliver til tavs viden. En viden som spiller en stor rolle i al menneskelig væren og handlen.

Ad 2: Pædagoguddannelsen er landets største videregående uddannelse og der er i dag ca. 80.000 pædagoger på arbejdsmarkedet. Med det nye lovforslag in mente, vil det altså sige, at der i fremtiden vil komme pædagoger på arbejdsmarkedet uden viden om og færdighed i fysisk aktivitet og dennes betydning for menneskers generelle udvikling.

Dette synes at stride direkte mod Regeringens øvrige tiltag, f. eks:

UNDERVISNINGSMINISTERIET

24 NOV. 2005

Sagsnr.:

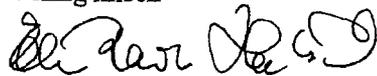
- I "Sund hele livet – nationale mål og strategier for folkesundheden 2002 – 2010", omtales institutionernes ansvar for sundhed gennem fysisk aktivitet, da forskning viser at flere livsstilssygdomme relateres til fysisk inaktivitet.
- De pædagogiske læreplaner. Her indgår blandt andre temaet krop og bevægelse. Thomas Moser, forskningsleder på Learning Lab Danmark og medforfatter til de vejledende tekster om de pædagogiske læreplaner siger: "Både børn og voksne er kropsligt forankrede i verden – noget som bliver særligt tydeligt i de tidlige år af børnenes liv, der hvor sproget endnu ikke er fuldt udviklet.(...) De handler på en kropslig måde og skaber også gennem deres kropslige fællesskab, f. eks i daginstitutioner, mening i deres tilværelse. De lærer at forflytte sig, på en stadig mere effektiv varieret og fleksibel måde, at styre arme, hænder og fødder differentieret og velkoordineret, at mestre sit fysiske miljø med en stadig større kompetence. Sproget skaber blandt andet mening ved at det, som sanses, opleves og gøres, kan deles med andre. De kropslige og bevægelsesmæssige færdigheder og erfaringer fremstår som meget grundlæggende områder for små børns hele udvikling og læring"

Til at understøtte de her to nævnte opgaver, fordres rigtig mange pædagoger med kompetencer på det idræts- bevægelses- og sundhedspædagogiske område.

Det vil være vigtigt, at det er muligt at skabe gode bevægelsesmiljøer og en bevægelseskultur på dag- og døgninstitutioner, som accepterer kroppens egenverdi, tilgodeser kropslig viden og inkluderer viden skabt gennem sanserne og bevægelse, hvilket er så fundamentalt vigtigt i menneskets tilværelse.

Foreningen af idræts- og bevægelsesfaglærere ved pædagoguddannelserne, uddyber naturligvis gerne ovenstående synspunkter og vil gerne indgå i forbindelse med Bekendtgørelsesskrivningen, der bl.a. omfatter formuleringen af de faglige elementers mål, organisering, omfang og centrale kundskabs- og færdighedsområder.

Venlig hilsen



Ellen Ravn Habekost,

Formand for Foreningen af Idræts- og bevægelsesfaglærere ved Pædagoguddannelsen.

Horstedvej 454, 7080 Børkop

Tlf: 7586 7130 / 2010 9113

e.mail: ellen.ravn.habekost@cvujelling.dk

Kopi til:

Folketingets Uddannelsesudvalg
 Kommunernes Landsforening
 CVU – Rektorkollegiet
 Pædagogseminariernes rektorforsamling
 Pædagogstuderendes Landsforbund
 Censorformandskabet for Pædagoguddannelsen

Socialpædagogernes Landsforbund
 Pædagogseminariernes Rektorforsamling
 Dansk Magisterforening
 Styrelsen for Social Service
 BUPL

Foreningen af Naturfaglærere ved Pædagogseminarierne.
Flemming Tybjerg, Odense Socialpædagogiske Seminarium – formand.
Privat: Skovvej 21, 5672 Broby – tlf. 62631035 – email tybjerg-oss@privat.dk

Broby 25. november 2005

Undervisningsministeriet
~~Afdelingen for videregående uddannelser~~
Kontoret for videregående pædagogiske uddannelser
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K.

Modtaget i Undervisningsministeriet

28 NOV. 2005

Sagsnr.:

Att. Fm. Kirsten Lippert.

Vedr. Lov om uddannelse til pædagog - udkast af 2. november 2005.

Vedr. udkast til forslag om lov om uddannelse til pædagog (professionsbachelor).
Høringskommentarer.

I forslaget om ny pædagoguddannelse ser vi en forøget mulighed for pædagogisk og faglig fordybelse som styrkelse af den enkelte studerendes faglighed. Dette oplever vi som en klar faglig kvalificering af den enkelte og dermed som en øgning af den færdige pædagog's mulighed for at anvende sin faglige styrke i det pædagogiske arbejde.

Vi hilser den øgede specialiseringsmulighed og den enkeltes faglige fordybelse både i enkelte fag og fagsammensætninger velkomment. Vi kan dog ikke klart se, hvilke tanker og intentioner, der ligger bag valget af de i forslaget skitserede liniekombinationer.

Det er med tilfredshed, at Foreningen af Naturfaglærere ved pædagogseminarierne i Undervisningsministerens udkast til lov om uddannelse til pædagog til Folketinget kan læse, at de naturfaglige elementer tænkes ind i en liniefagsbeskrivelse i den kommende pædagoguddannelse. Det er vores overbevisning at naturfaglige elementer har stor betydning for de pædagogiske uddannelser og at kendskab til naturfagenes kernekompetencer er nødvendige og yderst anvendelige i en altovervejende humanistisk uddannelse.

Vi mener at en styrkelse af naturfaget i pædagoguddannelsen vil få en direkte indflydelse på børn og voksnes naturvidenskabelige almindelse og på deres lyst til naturfaglige eksperimenter, udforskning og interesse i et fremtidigt uddannelsesvalg

Alle der lever i et demokratisk og teknologisk samfund må kende til naturvidenskabens måde at erkende og argumentere på. Alle må have en vis grad af naturfaglig almindelse for at kunne forholde sig til samfundsproblemer med et naturvidenskabeligt indhold.

Vi mener at arbejdet med at skabe interessen for naturen og grundlægge naturfaglige kompetencer - jf. Undervisningsministeriets rapport "Fremtidens naturfaglige Uddannel-

Foreningen af Naturfagslærere ved Pædagogseminarierne.
Flemming Tybjerg, Odense Socialpædagogiske Seminarium – formand.
Privat: Skovvej 21, 5672 Broby – tlf. 62631035 – email tybjerg-oss@privat.dk

ser – Strategiplan 2003 – 08, af 28 februar 2003” - skal begynde tidligt, hvis det skal have nogen betydning for børn og unges interesse for naturvidenskab og for valg af uddannelse inden for de naturvidenskabelige uddannelsesmuligheder.

Det er kendt at interessen for naturvidenskabelige fag blandt børn og unge har været faldende de senere år. Dette har ført til en bred bekymring for de konsekvenser det kan af føde, og såvel nationalt som internationalt efterlyses tiltag og reformer på uddannelsesområdet.

I forlængelse af bestræbelserne på at gøre Danmark til et vidensamfund, undervisningsministeriets udvalg til forberedelse af en handlingsplan for naturfag i folkeskolen nedsat d. 5 september 2005, PISA-undersøgelser m.v. vil vi pointere vigtigheden af, at børn tidligt stifter bekendtskab med naturvidenskabelige tankemåder på kvalificeret vis.

Vi mener at en styrkelse af naturfaget i pædagoguddannelsen vil bidrage med naturfagligt veluddannede pædagoger som forstår at bruge naturen i arbejdet med barnets positive udvikling. Talrige veldokumenterede undersøgelser peger på at brugen af naturen og naturfaglige elementer rummer uanede muligheder til at styrke børn og unges kognitive, sociale og kropslige udvikling, for blot at nævne nogle af de vigtigste udviklingsområder.

Idet vi samtidig kan konstatere, at det i lovudkastets §5 opstillede liniefag: værksted, natur & teknik, savner en klar faglig og pædagogisk begrundelse, hvorfor vi vil pege på at der efter vor bedste overbevisning bør foregå en yderligere diskussion og præcisering af de valgte liniebeskrivelser.

I Socialministeriets Lov om ændring af Lov om Socialservice, af 31 marts 2004, indgår, i afsnittet om pædagogiske læreplaner, den naturfaglige dimension som et af de 6 hovedområder, der er centrale for børns udvikling og læring.

Vil vi derfor anbefale, at den naturfaglige dimension og dannelse i uddannelsen til professions bachelor til pædagog højnes, ved at

- naturfag i pædagoguddannelsen bliver et selvstændigt liniefag (Friluftsliv, miljø, natur & teknologi) og at
- andre dele af faget desuden indgår som en central del af den pædagogiske specialiseringsmulighed "Børn og Unge".

Vi mener på baggrund af ovenstående at det er nødvendigt at naturfag har en mere central placering og større vægtning i pædagoguddannelsen. Dette vil ligge fint i forlængelse af indførelse af læreplaner i dagforanstaltningerne jævnfør Serviceloven §8 og intentionerne med udviklinger i videnssamfundet.

Vi vil som Foreningen tillige henlede opmærksomheden på, at inden for social- og specialpædagogik dukker der flere og flere eksempler op på, at naturen og naturfaglige aktivi-

Foreningen af Naturfagslærere ved Pædagogseminarierne.
Flemming Tybjerg, Odense Socialpædagogiske Seminarium – formand.
Privat: Skovvej 21, 5672 Broby – tlf. 62631035 – email tybjerg-oss@privat.dk

teter er særdeles velegnede pædagogiske redskaber også i arbejdet med unge også med de mindre veltilpassede unge.

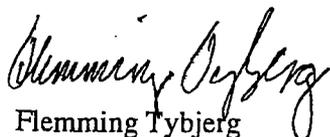
Idet vi samtidig kan konstatere

~~at det i §5-opstillede liniefag, værksted, natur og teknik, savner en faglig og pædagogisk begrundelse,~~
-at det skitserede liniefag med natur & teknik kun tilgodeser visse dele af den naturvidenskabelige dannelse
-at naturfaglige elementer og vinklinger med fordel kan indgå i andre sammenhænge end de skitserede
ønsker vi at stille vores faglige og pædagogiske erfaringer og fagspecifikke kompetencer til rådighed for Undervisningsministeriet..

Skulle Undervisningsministeriet have interesse i at diskutere den naturfaglige dimension i de pædagogiske uddannelser, vil Foreningen af Naturfagslærere ved pædagogseminarierne meget gerne deltage aktivt i en sådan diskussion og idé udveksling

Foreningen af naturfagslærere ved pædagogseminarierne repræsenterer naturfagslærerne ved samtlige pædagogseminarier.

Med venlig hilsen.



Flemming Tybjerg

Formand for Foreningen af Naturfagslærere ved Pædagogseminarierne
Skovvej 21 - 5672 Broby
tlf. 62631035 /40921035
email: tybjerg-oss@privat.dk

Til Undervisningsministeriet
Afdelingen for videregående uddannelse
Kontoret for videregående pædagogiske uddannelser
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
Gedved 24-11-2005

Vedr. Pædagoglovforslag

I kontaktgruppen for Gedved Seminarium, undrer vi os over det nye lovforslag. Vi har svært ved at se det nye i loven.
Til jeres inspiration af hvordan den nuværende lov anvendes på Gedved Seminarium, tillader jeg mig på kontaktgruppens vegne, at medsende Praktikhåndbog udarbejdet i 2002 af personale og personer tilknyttet Gedved Seminarium.

Jeg har personligt brug for at fortælle, at de samfundsopgaver der ligger indefor det sociale felt, har vi pædagoger altid skullet arbejde med. Dette arbejde har vi kunnet udføre i institutioner der, hver især havde deres speciale og dygtighed.
For 15 år siden passede vi børn med en god normering. I dag skal vi i en almindelig børnehave kunne klare alt, hvad der byder sig af sociale opgaver til en lavere normering.
Jeg håber ikke at den nye pædagoglov, som loven om pædagogiske læreplaner, forventer at det pædagogiske personale skal kunne bryde den negative sociale arv. Denne opgave kræver ressourcer der strækker sig ud over viden og kunnen. Arbejdet med tosprogede børn er også noget - der set med mine briller - er troet løst ved at føre det ind i en lov, som nu i pædagoglovforslaget. Der hvor jeg færdes har pædagoger været emment dygtige til at følge med samtiden og de deraf ændrede arbejdsopgaver. Personalet har taget efteruddannelse og de enkelte institutioner lavet udviklingsprojekter. Men de normeringer vi arbejder under svarer ikke til de opgaver lovgivere, forventer vi skal kunne klare.
Vi kan ikke lovgive eller strukturere os ud af den ekstra arbejdsopgave det er, at have et samfund der i stigende grad udvikler forældre der har svært ved at magte deres forældrerolle. Dette, er en meget kraftig opfordring til, at vi som pædagoger får tiden (timer) til at udføre vores opgaver forsvarligt overfor de kommende generationer.
Det er fint at man lovgivningsmæssigt vil tage højde for at give os værktøjerne til det. Men det er ikke gjort med det.

Med venlig hilsen


Birgitte Rasmussen
Egebjergvej 12
8751 Gedved

Børnehaveleder og formand for kontaktgruppen for Gedved seminarium

Frie Børnehaver og Fritidshjem

Undervisningsministeriet
Afdelingen for videregående uddannelse
~~Kontoret for videregående pædagogiske uddannelser~~

Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Att. fuldmægtig Kirsten Lippert

Sags nr. 0057.041.021

København K, d. 25. november 2005

Vedr. Forslag til lov om uddannelse til pædagog (professionsbachelor)

Landsforeningen støtter, at der sker en revision af pædagoguddannelsen. Men som vi tidligere har givet til kende overfor ministeriet, mener vi, at tiden er inde til at skabe fornyelser der for alvor rækker ind i fremtiden. En ny lov kommer vel nok til at være gældende 5 – 10 år frem i tiden. Lovforslaget er, som det foreligger nu, skabt af for meget gammelt tankegods. Det gælder for eksempel er praktikområdet, som er stort set uændret. I en tid hvor læring i praksis og refleksioner bliver stadig vigtigere, kan vi ikke nøjes med mindre forbedringer i forberedelse og efterbearbejdelse af praktikken. Der må et mere markant løft til nu. Børn og unge og daginstitutionerne udgør vækstlaget for et videnbaseret og innovativt samfund. Globalisering, internationalisering, integration er begreber som der tages fat i andre steder, men ikke for alvor i lovforslaget.

Landsforeningen har kritiseret det tidligere fremlagte forslag og udtrykte dengang håb om et mere visionært lovforslag. Disse håb er ikke indfriet. Forslaget lever ikke op til statsministerens løfte om Danmark som frontløber uddannelsesmæssigt. Vi er derfor stadig af den mening, at lovforslaget bør forkastes i den nuværende udformning.

En ny pædagoguddannelse må sigte højere og dermed reelt kvalificerer til en fremtid, der er svært forudsigelig. De studerende må have indsigt i, at fremtiden ikke kun kommer, men f.eks. også dannes af menneskers fantasier og skaberevner. Samfundet har brug for mennesker, der stadig bidrager med nye tanker og innovativ forandring, og dette bør starte i daginstitutionerne med et kvalitetsløft og ikke en stagnation.

En ny pædagoguddannelse må stadig have et tydeligt historisk indhold, således at nye pædagoger kan trække linier mellem institutionernes historiske, nutidige og de mulige fremtidige opgaver.

Pædagogik må og bør være professionens hovedfag. De videnskabelige hjælpefag til professionen knytter sig med lovforslaget til pædagogikken. Dette finder vi hensigtsmæssigt. Vi finder også, at der er gode grunde til at definere de centrale kompetencer og færdigheder, som en pædagog skal være i besiddelse af. Dette kan umiddelbart synes opfyldt med lovforslaget, men samtidigt er der for os at se skabt en uklarhed over, hvordan disse CKF'ere defineres. At overlade denne opgave til ministeren alene er ikke rimeligt – og ikke visionært nok. I stedet bør en række fagpersoner med viden om professionen og arbejdsområdet være med til at definere disse. Aftagerområdet kan f.eks. være repræsenteret i denne kreds – og vi står gerne til rådighed.

Frie Børnehaver og Fritidshjem

Landsforeningen kan bakke op om de ændringer, der er foreslået i forhold til at gøre uddannelsen mere fokuseret ind mod arbejdsområderne. Det er positivt, at de studerende stilles overfor at rette deres refleksioner og viden-tilegnelse mod de krav, som der i dag stilles på arbejdsmarkedet. Vi ser derfor gerne, at der sker en specialisering i forhold til arbejdsområderne. Vi vil dog stille krav om, at man deler børne- og ungeområdet op i to eller flere underområder, f.eks. børn 0-6 år, børn og unge 6 - 18 eller børn 0-6 år, store børn 6 - 12 og unge 13 - 20. Ellers vil der kunne ske en skævvridning mellem de studerendes specialiseringer og det arbejdsmarked, som de skal ud og fungere på. Lovforslaget kan derved komme til at understøtte, at studerende guides ind i en anden faglighed, end den der efterspørges. Næsten $\frac{3}{4}$ af pædagogerne arbejder indenfor dagområdet for børn og unge.

Praktikperioderne foreslås at fortsætte uændret i tid. Der synes for os at være endnu mere brug for længere perioder på seminariet, hvor den studerende mere grundigt og over længere tid end i dag forberedes på og efterbearbejder oplevelser fra praktikperioderne og transformerer disse til ny viden. Der er brug for mere teoriundervisning både før, under og efter praktikken, hvis den studerende mere udfoldet skal kunne begrebsliggøre en pædagogisk praksis, og afdække de indeholdte læringsmuligheder nu og i fremtiden. Der er derfor brug for en forlængelse af studerendes seminarieperioder, således at disse samlet forlænges f.eks. med $\frac{1}{2}$ år. Vi vil foreslå, at praktikvejlederne i institutionerne i større omfang end i dag indtænkes som seminariets decentrale opgaveløsere - og dermed uddannes som sådan. Det sidste skal ikke blot være en hensigtserklæring, men også være et krav, som der afsættes de nødvendige penge til.

Den pædagogiske praksis er stadig mere kompleks. Vi foreslår derfor, at lovforslaget tilføjes: "Den studerende skal tilegne sig evne til at kunne reflektere over forholdet mellem ny viden/forskning og udvikling af pædagogisk virksomhed. Udforskning af behovet for udvikling af nye pædagogiske metoder er en fælles udfordring for praktikinstitutionens vejleder og den pædagogstuderende i praktik".

Vi er bekymret for mulighederne for at knytte bachelorprojektet sammen med praktikken under de nuværende betingelser, hvor institutionen er afhængig af den studerendes arbejdskraft.

Vi har positivt noteret os, at der i uddannelsen indføres et uddannelseselement om tværfagligt samarbejde.

Pædagoguddannelsen kræver brede kvalifikationer og livserfaringer, og det er ikke alle der mestrer de omsorgsmæssige som udviklingsmæssige udfordringer, som en pædagog vil møde i det moderne samfund. Det er derfor også positivt, at adgangskravene skærpes. Den valgte model favoriserer dog alene de bogligt stærke og må derfor følges op af centralt bestemte dispensationsmuligheder, således at dygtige praktikere også kan finde vej ind i uddannelsen. Derfor bør en formulering tilføjes "eller på anden måde har tilegnet sig kvalifikationer og personlige kompetencer, som gør vedkommende pædagogstudieegnet". Det kan f. eks. være erfaringer fra andre lande og andre kulturer. Ligesom der kan indføres bestemmelser om at tildele point for institutions-/erhvervs erfaring af en vis længde.

Flere af vores medlemsinstitutioner angiver at have problemer med at anvende afgørelseskriterierne i forbindelse med praktikken. Det er indtrykket, at der kommer studerende gennem uddannelsens praktik alene på grund af formalia-problemer. Dette må kunne rettes op via nogle bedre og mere tydelige afgørelseskriterier. Der peges også på, at der sker en opstramning af reglerne omkring deltagelseskrav i praktikken.

Uddannelsen bør også indeholde krav om viden om de forskellige driftsformer og deres udvikling, herunder forholdet mellem centrale styringsformer og decentrale modeller, mellem stats-, markeds- og civilsamfundsorienterede modeller. Det bør stilles krav om, at studerende i løbet af studiet får tilegnet sig kvalifikationer i forhold til at begå sig med de nye styringsformer og

Landsforeningen

Frie Børnehaver og Fritidshjem

mangeartede planer (læreplaner, handlingsplaner, arbejdspladsvurdering mv.). Der bør således være en større bevidsthed om de forskellige styreformer og de forskellige driftsformer – herunder om forskellene mellem kommunale, selvejende, pulje- og private institutioner. Den ~~nyuddannede pædagog bør være i besiddelse af redskaber, således at vedkommende fra dag et kan begå sig i dette nye landskab. En sådan såkaldt systemkompetence må tilføjes "indsigt i og viden om de rammebetingelser som professionen udføres i - i dag og i fremtiden, herunder de forskellige drifts- og styringsformer".~~

Uagtet at der er dele af forandringerne som vi kan støtte, finder vi at det samlede lovforslag er for ringe. For ringe til at skulle kvalificere de måske næste 10 års studerende til de krav, fremtiden vil stille til en professionel pædagog. Der er brug for en frontløber-model, ikke stagnation. Forslaget bør trækkes tilbage med henblik på visionære forbedringer og forelægges områdets interessenter endnu engang, inden det fremsættes.

Ebbe Søgaard
Faglig pædagogisk rådgiver

Undervisningsministeriet
Att: Kirsten Lippert
H.C. Andersens Boulevard 43
1553 København V

Høringssvar vedr. forslaget til Loven om uddannelse til pædagog

Til Undervisningsministeriet

23. november 2005
J.nr. 0-303-01-80/5/LB

Sundhedsstyrelsen takker hermed for muligheden for at afgive høringssvar vedrørende forslaget til Loven om uddannelsen til pædagog (professionsbachelor).

**Center for Forebyggelse,
CFF**
Sundhedsstyrelsen
Islands Brygge 67
2300 København S

Sundhedsstyrelsens høringssvar vedrører ændringen i uddannelsen omkring sundhedsfaget. Denne ændring består i, at sundhedsfaget i pædagoguddannelsen der for nuværende er et selvstændigt hovedfag, som alle de studerende får via uddannelsen, bliver til et valgfrit liniefag med titlen: "Sundhed, krop og bevægelse". Den foreslåede ændring vil dermed betyde, at det fremover kun vil være en begrænset del af pædagogerne, der vil modtage sundhedsundervisning på seminarierne.

Tlf. 72 22 74 00
Fax 72 22 74 11
E-post info@sst.dk
www.sst.dk

Sundhedsstyrelsen ser af flere grunde denne ændring som uhensigtsmæssig.

Dir. tlf. 7722 7766
E-post cff@sst.dk

Dels er der blandt børn og unge stigende sundhedsproblemer, hvor f.eks. overvægt, alkoholforbrug og seksuelt overførbare sygdomme kan nævnes, og dels er der i stigende grad fokus på pædagogers rolle i de sundhedsfremmende og forebyggende indsatser, her kan bl.a. nævnes indsatser i forhold til børn i misbrugsfamilier, fysisk aktivitet og ernæring. Den foreslåede ændring harmonerer ligeledes dårligt med, at primærkommunerne fremover skal varetage den primære forebyggelses opgave.

Pædagoger er væsentlige for den sundhedsfremmende og forebyggende indsats, fordi de er tæt på både børn/unge og deres forældre. De er sammen med børnene hver dag, og gennem børnenes daglige gang i institutionerne har de mange muligheder for at påvirke den generelle sundhedstilstand og trivsel hos børnene. Sundhedsemnerne er mange, lige fra indholdet i madkasserne, sorgpolitikker, til kontakten med forældrene omkring deres børns trivsel. For at kunne håndtere disse daglige sundheds- og trivselsspørgsmål er det væsentligt, at alle pædagoger via deres uddannelse ved, hvordan de kan agere på en fagligt forsvarlig måde. Dette kan ikke imødekommes, hvis det kun er nogle få, der kan varetage denne funktion.

I "Sunde rammer for børn og unge", som regeringen udgav i november 2003, bliver sunde rammer i institutionerne og rollen som forældre tillagt stor betydning. Disse rammer, som bl.a. er formuleret i regeringens "Sundhedstegn", skal jo netop sættes i skoler, samt i fritidshjem, børnehaver, vuggestuer, fritidsklubber og andre institutioner, hvor pædagoger sammen med det øvrige personale omkring børnene er vigtige samarbejdspartnere. Derfor

vil det være vitalt, at pædagogerne kan gå ind i dette arbejde med pædagogiske/sundheds kompetencer.

Side 2

Sundhed er i dag en del af pædagogers faglighed. I det pædagogiske arbejde er der fokus på trivsel og på det psyko-sociale velvære. Sundhed er en væsentlig del af børn og unges trivsel. Dette svarer også til en af konklusionerne på en undersøgelse, som Sundhedsstyrelsen fik udarbejdet i 2004 af sundhedsundervisningen på lærer- og pædagogseminarier, der viste, at: *"Der er på mange måder et overlap mellem sundhedsfaglige problemstillinger og det pædagogiske arbejde."*¹

Undersøgelsen peger endvidere på, at:

23-11-2005

*"Pædagogerne har forudsætninger for at formidle sundhed til børn og unge, fordi sundhed ikke er et påklisset emne på den pædagogiske faglighed, men falder sammen med det pædagogiske arbejde. Der peges eksempelvis på, at det i det pædagogiske arbejde handler om at fremme børns trivsel, hvilket også hænger sammen med en bred forståelse af sundhed som trivsel i hjemmet, trivsel socialt, sunde madvaner, fysisk aktivitet, etc."*²

Center for Forebyggelse,
CFF
Sundhedsstyrelsen

Med andre ord er viden om sundhed, forebyggelse og sundhedsfremme en væsentlig del af pædagogers faglighed.

Ud fra disse betragtninger vil Sundhedsstyrelsen derfor opfordre til, at sundhedsfaget bibeholdes som et hovedfag, og et fag alle studerende skal undervises i.

Med venlig hilsen



Else Smith
Centerchef
Center for Forebyggelse
Sundhedsstyrelsen

¹ Formidling af sundhed, En undersøgelse af undervisning i sundhed på lærer- og pædagogseminarier, udført af Rambøll Management for Sundhedsstyrelsen, december 2004.

² Ibid.

CENSORFORMANDSKABET VED PÆDAGOGUDDANNELSEN

Sekretariat
 Jydsk Pædagog-Seminarium
 Skelbyvej 29
 Postbox 2154 · 8240 Risskov
 Tlf. 87 42 75 15
 Fax 86 21 01 33
 E-mail: censorformandskabet.dk

Undervisningsministeriet
 Afdelingen for videregående uddannelser
 Kontoret for videregående pædagogiske uddannelser
 Frederiksholms Kanal 26

Modtaget i Undervisningsministeriet

29 NOV. 2005

1220 København K.

Sagsnr.

Att. Fuldmægtig Kirsten Lippert

25.11.05.

Censorformandskabets høringssvar over forslag til lov om uddannelse til professionsbachelor som pædagog

Censorformandskabet (CFMS) takker for muligheden for at fremsende høringssvar i forbindelse med ovennævnte udkast til lovforslag, og sender ved nærværende sit svar i forlængelse af vores brev af 29. september 2005 til Undervisningsminister Bertel Haarder.

Generelle kommentarer til lovforslaget

Censorformandskabet hilser fortsat en revision af uddannelsen velkommen i forhold til uddannelsens alder og en evaluering af uddannelsen, der ganske vist er foretaget med udgangspunkt i en pædagoguddannelse, der kun i meget begrænset omfang var kommet i gang med det kvalitetsløft og den udvikling, som var givet med Lov om mellemlange videregående uddannelser og bekendtgørelse om uddannelse til professionsbachelor.

CFMS har i ovennævnte brev tilsluttet sig hovedintentionerne i det af "interessenterne" fremsendte skitseforslag til en revision af pædagoguddannelsen, herunder påpeget behovet for,

- et dynamisk samspil mellem uddannelsens praktikdel og de grundlæggende faglige vidensområder og uddannelseselementer på seminarier
- en specialisering med sikring af en metodologisk og begrebsorienteret kernefaglig professionsidentitet
- en modernisering af fagrækken med angivelse af klare og tydelige pejlemærker for de grundlæggende videnskabsbaserede fagfelter, metoder og begreber, som skal bidrage til professionens konstituering. CFMS påpegede i den sammenhæng, at der var behov for en tydelig retningsangivelse for fagligheden og en begrænsning af antallet af fag til fordel for faglig dybde hos den enkelte studerende i uddannelsesforløbet
- en større kvalitetssikrende transparens uden ensliggørelse af uddannelsen, men med en klar og tydelig pejling på grundlæggende faglige vidensområder i en mindre løst skitseret fagrække med det formål at sikre, at der ikke sker tab af relevante, centrale videnskabsbaserede fagfelter set i forhold til Servicelovens bestemmelser og i forhold til evalueringer af og erfaringer med uddannelsen. I et visionært perspektiv bør en revision og en ny lov sikre, at veldefinerede faglige vidensfelter kommer til at spille sammen med professionens opgaver, metoder, udfordringer og ikke mindst etiske fordringer.